"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pėtnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... .....$2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laiške. Visada adresuoki
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rate:
In the United States.....$2.00
Canada and Mexiko 2.50
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 12 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS 24 d. KOVO (MARCH), 1911 m. Metai XX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd. 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Tiek blogo Maskolijai padaręs sudarkydamas visą rinkimų tvarką, panaikindamas žmonių tiesas ir rinkimų laisvę, apribežiuodamas dumos tiesas, Stolypin ant galo pasitraukė nuo vietos ir caras jo dimisiją priėmė; Stolypino vieton caras ministerių pirmininku paskyrė buvusį Stolypino ministerijoj iždo ministerį Kokovcevą. Ar su Stolypinu pasitrauks ir kiti ministeriai, nežinia. Bet pasitraukimas Stolypino mažai sveria. Jo pasitraukimo nepajus Maskolijos žmonės, mažai bus, apart biurokratų, tokių, kurie jo pagailėtų, nes jis niekam intikti negalėjo: laisvę ir žmonių tiesas jis mynioj o, tarnavo reakcijonieriams, bet ir jiems intikti nemokėjo, nes tie nuo jo, kaipo nuo savo žmogaus, reikalavo dar didesnio laisvės aprubežiavimo; Stolypin-gi, nors pats buvo laisvės priešininku, bet bijojo per daug tempti stygą, nes ji trukti galėjo, o jai trukus, visoj Maskolijoj galėjo gimti tokios jau riaušės su visuotinais streikais, kaip tai buvo pasibaigus karui su Japonija.

Svarbiausia Maskolijoj ministerija yra vidaus reikalų ministerija; vidaus ministeris, ką nori, tą daro, jis neklauso nė ministerių pirmininko. Tą vietą, kaip laikraščiai mano, caras paves Makarovui, vidaus ministerio pagelbininkui Stolypino ministerijoj. Kokovcev nori kuodaugiausiai buvusių ministerių pasilaikyti, bet keli visgi, kaip mano, pasitrauks, nesiduos perkalbėti.

Stolypin savo rezignaciją carui padavė pats. Rezignuoti jį privertė iš biurokratų susidedanti viešpatystės taryba, kuri atmetė jo žemietijų sutvarkymo sumanymą, nes jį palaikė per daug liberališku, nors jis taip toli nuo liberališkumu stovėjo kaip dangus nuo žemės. Kas viešpatystės tarybai labiausiai nepatiko—tai sumanymas, nors aprubežiuotų žemietijų buvusiose Lietuvos ir Lenkijos devyniose gubernijose.

Caras mėgino Stolypiną perkalbėti pasilikti ministerių pirmininku ir toliau, bet tas nesidavė perkalbėti. Pats Stolypin savo vietoj pasiulė carui Kokovcevą, taigi žmogų tokių jau pažiūrų kaip ir Stolypin. Reakcijonieriai, privertę Stolypiną pasitraukti, nedaug pelnė, nes savo žmogaus visgi pastatyti neinstengė. Jie manė, jog pasiseks jiems ministerių pirmininko vietą pavesti žinomam reakcijonieriui Durnovo, buvusiam prie Goremikino vidaus reikalų ministeriu.

Kokovcev, matyt, turi ir piningučių užsitikėjima, nes pasitraukus Stolypinui ir prasiplatinus žiniai, jog Kokovcev užima Stolypino vietą, Europos biržėsė maskoliškųjų popierų vertė nenupuolė, bet truputį pakilo. Kokių pažiūrų yra Kokovcev, geriausiai parodo jo išsitarimas dumoj 1909 m. Tąsyk jis pasakė: "ačiu Dievui Maskolijoj nėra parlamento, nė konstitucijos". Ar dabar jo pažiūros kiek persikeitė, galima abejoti. Maskolijoj caras ministerius renka ne iš dumos atstovų, kaip tai yra Prancūzijoj, Anglijoj arba Italijoj, bet iš biurokratų. Tokiu budu Maskolijoj ministeriai ir yra biurokratijos atstovais, jos reikalus gina, dumai rengdami sumanymus, biurokratų naudos neužmiršta, o tas nesiduoda padaryti be skriaudos žmonių, nes reikalai biurokratų ir žmonių vieni nuo kitų labai skiriasi.

Tąsynės Maskolijos su Chinais dar nepasibaigė. Chinai ant jiems pastatyto ultimatum atsakė, jog sutinka pildyti Maskolijos reikalavimus: leisti laisvą prekybą Mongolijoj ir Chiniškame Turkestane ir leidžia skirti Maskolijai konsulius Mongolijoj, kur tik ji panorės. Bet klausimas ar Maskolija tuom pasiganėdįs, nors kitiems kraštams ji ir pranešė, jog reikalauja vien, kad traktatai Chinų būtų pildomi. Iš tikro gi, turbut, Maskolija jieško vien priekabių, kad galėtų kokį Chinų žemės plotą paglėmžti. Per karą nužudžiusi Mandžuriją ir Korėją, kur tikru prie ciesoriaus krašto valdonu buvo maskoliškasis rezidentas, ji nori kitais Chinams prigulinčiais žemės plotais sau atlyginti bent ten, kur jai Japonija ant kelio nestoja. Maskoliškoji kariumenė ne be reikalo tapo sutraukta prie Chiniškojo Turkestano sienos. Nors maskoliškieji valdžiai tarnaujantieji laikraščiai ir garsina, jog Maskolijai duotas užganėdinantis atsakymas, bet galimą manyti, kad Maskolija Chinams vėl pastatys kitus reikalavimus ir taip trauksis tol, kol Chinai negalės jų išpildyti. Tąsyk Maskolija griebs Chinams prigulintį Turkestaną, ar gal dar kokį kitą Chinų žemės plotą, jaigu tik nieks iš galingesnių už Chinus Maskolijos guodumui nepasipriešįs.

PORTUGALIJA.

Nesenai tapusioj respublika Portugalijoj tikros tvarkos visgi nėra. Respublikoniškoji tvarka kraštuose per amžių eiles valdytuose dvasiškijos, kuri nė jokios laisvės, apart savo užsimanymų ir luomos reikalų nesupranta; krašte kur 70% gyventojų nežino kam literos ir skaitymas reikalingas, negreitai užviešpatauja. Revoliucija ten kilo, revoliucijonieriai, kurių daugumas nesuprato visai koks skirtumas yra tarp monarchiškos ir respublikoniškos tvarkos, išvertė karaliaus sostą, nes valdant karaliui buvo taip blogai, kad blogiau buti negalėjo, todėl gyventojai manė, kad prie respublikoniškosios tvarkos gerovė ir viskas ateis tik ranka pamojus. Bet gerovė nuvargintame krašte negreitai ateina, ji neatėjo ir Portugalijoj; gerovę sutveria pats žmonės, bet tam reikia apšvietimo, o jį praplatinti umu laiku negalima. Todėl atsiranda ten vis daugiau respublikoniškosios tvarkos priešų; priešų tokių netruksta eilėse pačių respublikonų. Iš to naudojasi šalininkai išvytojo karaliaus, kuriems, kaip Maskolijos biurokratams valdant be žmonių atstovybės ir kontroles Maskolijoj buvo geriau negu esant dumai, taip ir Portugalijoj valdant karaliui, jo tarnams buvo geriau negu dabar prie respublikoniškos tvarkos. Kadangi naujoji valdžia aprubežiavo ir kuningijos privilegijas, tai suprantama, ir kuningus prieš savę sukėlė. Portugalija gi kraštas katalikų apgyventas, gyventojai tamsus, o tarp tokių kuningai visur turi didelę intekmę, ji lengviau negu kas kitas gali prieš sau nemalonią valdžią žmones sukelti ir tas darama, Lisabonoj respublikoniškos tvarkos priešai, o jie gana turtingi, tarp tamsių minių dalina piningus, kad tokių budu juos savo pusėn patraukus ir kad tokiu budu neužganėdinimą išplatinus. Neužganėdinimą ypač tarp inteligentijos ir pati valdžia pakėlė perkeldama jau ketvirtą kartą rinkimus parlamento pasiuntinių. Tą valdžia padarė dėl agitacijos dvasiškijos tarp sau prilankių gyventojų siaurinėse Portugalijos provincijose, nes dėl tos agitacijos žmones ten gali išrinkti šalininkus monarchiškos tvarkos.

Dėl tos netvarkos ir silpnumo naujosios valdžios Portugalijoj Anglijos užsienių ministerija pranešė Portugalijos valdžiai, jog priims jos ambasadorių, bet oficiališkai jo nepripažįs. Mano, jog tokias išlygas Portugalijai pastatys ir kiti kraštai, tame ir Amerika.

To dar negana. Portugalijos darbininkų organizacijos stengiasi visame krašte surengti visuotiną streiką. Mieste Tetubal buvo jau smarkus streikuojančių darbininkų susirėmimai su policija ir tautiškos gvardijos kareiviais.

VOKIETIJA.

Vokietijos valdžia su neužsitikėjimu žiūri į savo kaimynus, ypač neužsitiki Anglijai ir Prancūzijai, todėl labai prižiūri keliaujančius Vokietijon prancūzus ir anglijonus, nes laiko juos šnipais, šnipinėjančiais Vokietijos kariumenės ir laivyno paslaptis; daboja ir tuos, kurie su tokiais svečiais tankiau susitinka.

20 kovo dieną Hamburge sučmė vieną svetimtautį ir keturis vokiečius apkaltintus šnipinėjime Bremos kariškų laivų dirbtuvėse. Svetimtautis, kaip laikraščiai rašo, esąs anglijonas. Jį iš syk nužiūrėjo vokiškoji policija, nes jis tankiai iš Hamburgo važinėjo į Bremą ir stengėsi susipažinti su darbininkais dirbančiais Vokietijai naujus kariškus laivus. Suimti drauge su juom keturi vokiečiai svečiui tarpininkavo ir jie yra laivų varstotų darbininkai. Buvo dar vienas nužiūrėtas svetimtautis, bet tam pasisakė nuo gaudančios jį policijos pabėgti. Laivyno viršininkai sako, jog turi svarbius prirodymus suimtų kaltės.

MEKSIKA.

Iš Meksiko ateina vis prieštaraujančios žinios. Iš syk, dėl atsilankymo New Yorke Meksiko iždo ministerio Limantour, kur jis susitiko su tėvu ir broliais revoliucijonierių svarbiausio vadovo Madero, laikraščiai spėjo, jog jis pradėjo tarybas su revoliucijonieriais ir yra viltis, jog umu laiku revoliucija pasibaigs. Rašyta buvo, jog revoliucijonieriai nesutinka vien ginklus padėti pirm galutino susitaikymo, nes tąsyk Diazo valdžia juos išgaudytų ir iškartų arba sušaudyti palieptų. Toliau buvo garsinama buk revoliucijonieriai reikalauja panaikinimo Diazo išrinkimo ir paskyrimo naujų rinkimų ant kitokių pamatų. Toliau laikraščiai padavinėjo, buk Suvienytų valstijų valdžia prašė Meksiko valdžios umai padaryti galą revoliucijai. Buk, kad jai galą padaryti ir sutraukta ant Meksiko sienos Amerikos kariumenė. Tai vėl buvo garsinama, buk Japonija ir Vokietija palaiko Meksike netvarką, kad turėtų progą ją apvaldyti ir buk prieš tas viešpatystes ir sutraukta Amerikos kariumenė. Bet paskutinis paskalas iš syk rodėsi neteisingu, nes su 20,000 kareivių nė Vokietijos, nė Japonijos negalima nugąsdinti, kadangi ir viena ir kita gali atgabenti greitai dešimtį kartų daugiau kareivių.

Dabar vienok sugrįžęs Meksikan iždo minsteris Limantour viešai pranešė, jog jis nė jo kių tarybų su revoliucijonieriais nevedė, nes jam nieks nė ingaliojimo nedavė. Jog Diazo valdžia negali vesti tarybų su ginkluotoms prieš ją sukilusioms minioms, o revoliucijonieriai ginklų padėti nenori.

Paskutinėse dienose buvo keli susirėmimai valdžios kariumenės su revoliucijonieriais, bet svarbių nebuvo, bent tokių, kurie galėtų parodyti vienos ar kitos pusės tvirtumą.

Svarbiausias turbut atsitikimas paskutinių dienų—tai prisiartinimas 700 revoliucijonierių prie miesto Hermosilo. Jie pareikalavo, kad miestas pasiduotų. Gali jie miestą paimti, nes kariumenės jame nėra. Stovėjusi čia kariumenės dalis, 300 kareivių, tame 100 Yaqui indijonų, pereitą nedelios dieną ištraukė į Torres, nes tose aplinkinėse revoliucijonieriai užėmė Prietas kasyklas.

Katalikiškoji dvasiškija, tame ir vyskupas iš Sonora išleido atsišaukimus kalbindamas revoliucijonierius padėti ginklus. Bet abejotina, ar jo revoliucijonieriai klausys. Į El Paso, Texase, atėjo žinia, buk revoliucijonierių vadovas Madero ištikro sutiko apstabdyti karą šiauriniame Meksike ir pradėti tarybas su Diazo pasiuntiniais. Daugelis mano, kad bus galima susitaikyti.

Prezidentas Taft antru kartu pranešė Meksiko valdžiai, jog sutraukti prie Meksiko sienos kareiviai, sušaukti vien manevrams ir Meksiko valdžia neprivalo tų 20,000 Amerikos kareivių bijotiesi. Kad prezidentas Taft nemano kenkti Meksiko prezidentui Diazui, tam galima tikėti, bet ar jis nekenktų ir revoliucijonieriams, jaigu Diaz jo pagelbos prašytų, tai visai kitas dalykas.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Persikėlęs iš Portovos gatvės savo namuosna Gimnazijos gatvelėn d-ras A. Domaševičius iškabino prie Mergaičių gimnazijos tvorelės (Jurgio prosp.) savo iškabėlę visomis vietinėmis kalbomis, na, ir lietuviškai. Šiomis dienomis lietuvišką parašą kaži-kas nudraskė, lyg dantimis išgraužė. Kitkart lietuviškoji d-ro Vileišio iškaba prie to pat Jurgio prosp. nuolat kentėjo nuo kultūringųjų lenkų, kurie ją tai braižė, tai skaldė. Pastaraisiais laikais tečiau lietuvių iškabų gadintojai buvę jau lig aprimę. Nejaugi tat d-ro Dom. iškabos išgraužimas liudytų apie vėl taip pakilusį vilniškių lenkų "patrijotiškumą?"....

J. Montvilui mirus, Valst Dūma nebeteko vieno atstovo iš Vilniaus gub. Rinkimų įstatais, pasiliuosavus atstovo vietai, jai iki Dūmos pabaigos palieka dar daugiau, kaip metai atstovu palieka kitas kandidatas, gavęs per rinkimus daugiau kaip pusę balsų. Tokiuo kandidatu vieton a. a. J. Montvilo yra p. Ochotnicki, Žemės Banko sekretorius ir miesto dūmos atstovas. Lenkų laikraščiai praneša, jog p. Och. apsiimąs kelties V. Dūmon. Kitu kandidatu iš tos kurijos po p. Ochotnickio yra A. Gordonas, žydas.

— Viltis —

ŽEMĘ PARDUODA.

"G. Codz." praneša iš Šiaulių, kad tenai pasklydęs gandas, buk gr. Stasys Hulton-Čapski pardavęs šiomis dienomis ministerių pirmininkui p. Stolipinui savo dvarą Beržanus, Šiaulių pav., kuriam priklauso keliolika palivarkų žemės, daugiau kaip 6,000 deš.

— Viltis —

IŠ SUVALKŲ.

Vasario 6 (19) d. buvo Suvalkuose lietuvių vakaras, kurį surengė vietinė draugija "Vienybė". Pasidžiaugti gali tuo vakaru kiekvienas ten atsilankęs. Graži miesto klubo salė veik pilna publikos. Visi išrodo miesto gyventojais, kaimiečių maža. Nors visur girdėties lietuvių kalba, nors tame vakare tik lietuviai (be kelių svetimtaučių) buvo, vienok ir svetimtautis, užklydęs galėjo pasigerėt ir pasistebėt, kad tokia nedidelė sauja lietuvių, kaip Suvalkuose turi tiek energijos ir viekų suruošti tokį gražų pasilinksminimą su vaidinimu ir dainomis. Kaip girdėjau, vis tai darbas ir triusas pp. Vaišnoros ir Marčiukaičio.

Pastebėtina, kad žydų, kurie būdavo visad ateina į lietuvišką vakarą, dabar visai jų nematyti. Lietuvos lenkai, ar sulenkėję lietuviai, taip-pat šalinasi....

Buvo pastatyta komedija "Amerika pirtyje". Aitrų įspūdį padarė perdidelis Bekampio išsirengimas.... Argi jau, parodant lietuvį-ūkininką, namie šį-tą triusiant, būtinai reikia rodyt vienmarškinį ir dar praskėstu iki grynam kūnui ančiu? Miesto publikai tas nepatiko.

Po vaidinimui buvo dainos. Pasirodė ant scenos nemažas mišras choras, vadovaujant p. Marčiukaičui. Dainavo 8 dainas. Kiekviena dainelė sukėlė publikoj trukšmingus rankų plojimus. Chore buvo girdėties gerų balsų (ypač vienas tenoras), akordai skambėjo aiškiai. Matyt, vedėjas myli švelnią muziką ir turi jautrią klausą. Visos dainos darė malonų įspūdį ir visos dainuota gerai, be "Močiute mano", "Raseiniečių daina" ir "Pasisėjau žalią rūtą". Sustatymas choro į labai didelį ratą visais pasieniais scenos ir į vieną eilę yra labai nepraktiška ir daro nekokią išvaizdą. Geriausia ir gražiausia sustatyt choras į trikampį, paliekant nuo publikos tuštumą tiek erdvą, kad vedėjas galėtų laisvai diriguot, nesiekiant ranka choristų. Reik statyt į kelias eiles.

Kaip vietiniai, taip ir iš toliaus atvykusieji, labai dėkingi p. Marčiukaičiui už tą statymą šiuo vakaru choro, nes daugumas, ypač iš toliaus atvyko vien tik dainų paklausyti. Lietuviška liaudies dainelė, amžių auklėta (šiandien papuošta kultūros (harmonijos) rūbu, kad suskamba, kad plaukia—skrieja, virpėdama bangose oro, pasiekia ir užaušusias širdis ir prikelia iš gilaus tautiško miego.

J. Neimontas.

— Viltis —

APIE MŪSŲ MOKYKLAS.

Nuo Naujų 1911 metų Suvalkų Direkcija atidengė 20 naujų mokyklų, iš kurių 19 Lietuvoje, o 1 Mazurijoje. Mokytojus paskyrė šiuos:

Marijamp. pav. Šunskų valsčiuje: į Mokolus J. Mašanauckas, senas mokytojas, tarnavęs I-ame rajone ir į Meškučius—A. Bliudžius; Veiverių valsčiuje: į Skriaudžius Vyšniauckas Leonas, į Paežėrius Jonskaitis Jeronimas; Pajavonio valsčiuje: į Bogatsko mokyklą Radžiunas.

Vilkaviškio paviete. Bartininkų valsčiuje: į Sausininkus Geniuša J.; į Dembavą Jankauckas J. ir į Rasius Kemžys G. Vištyčio valsčiuje: į Povištainį Statkevyčia L.

Naumiesčio pav. Šventoniškio valsčiuje: į Puniškį Totorius B., į Plokščių mokyklą Pudymaitis, ir į Zyplius Mačiulaitis J.

Kalvarijos pav. Liudvinavo valsč.: į Liudvinavą II-oju mokytoju Gerulaitis E., į Padovinį Daniliauckas V.; Balkunų valsčiuje: į Pašnianską Novicki. Janavo valsčiuje: į Janavą Mikilkevičia P.

Iš paskirtųjų lietuviai šie: J. Mašanauckas, A. Bludžius, L. Vyšniauckas, J. Jonkaitis, J. Radkunas, J. Geniuša, J. Jankauckas, L. Statkevyčia, B. Totorius, J. Mačiulaitis, V. Daniliauckas ir Mikelkevyčiai. Kiti trįs: E. Gėrulaitis, G. Kemžys ir Pudymaitis—vokiečiai: ir Novicki lenkas. Vadinasi Lietuvos mokytojija susilaukė pusantros dėšimties naujų sąnarių. Visi jie, išskiriant vieną, jauni, energiški vyrai. Galima tikėtis,—nepaseks jie pėdomis dabartinių Suvalkijos mokytojų, neužsnus gėrime ir kaziravime, ir neužmirš su visa Lietuvos mokytojija dirbti savo žmonėlių labui.

— Mokykla —

IŠ PANEVĖŽIO.

Vasario 4 ir 9 d. buvo didelės pusnys. Siaurąjį geležinkelį taip užnešė sniegu, kad minėtomis dienomis buvo sustojęs traukinys stotyje ir penktame varste nuo Panevėžio traukinys taip inkliuvo sniegan, kad po vieną vagoną skyrium vos ištraukė.

Panevėžio lenkai, matyt, nepatenkinti pamaldų sutvarkymu bažnyčioje. Jiems, matyt, dar permažai to, ką dabar turi. Ne vieną tat girdėjau lenką kalbant, kad kai pastatysią antrąją bažnyčią, tuomet tai jie atsigausią. Ką tai reiškia?

— Panevėžio apylinkėje daug yra bežemių ir mažažemių, kurie maitinasi iš to, ką uždirba, vežadami medžius, plytas, smėlį ir kitokius daigtus, arba namų išdirbiniais versdamies. Bet sunku jiems tuo versties, nes tuo pačiu darbu užsiima ir ūkininkai, kurie pigiau viską dirba ir tokiuo būdu vargšams duoną atima. Ūkininkams, man rodos, vertėtų daugiau kiemė rūpinties, o ne duonos kąsnį iš bežemių ir mažažemių traukti.

Žemės Dulkė.

— Viltis —

IŠ RUDNIKIŲ, Vilniaus pav.

Šiomis dienomis man teko įsikalbėti su vienu lietuviu, prabuvusiu apie metus šitame baldgudiškai-sulenkėjusiame lietuvių krašte.

Štai ką jis man apie juos papasakojo: — Čionai — sako jis — ūkininkai daug skurdžiau gyvena negu pas mus (Ukmergės pav.). Kalba jie ne tai lenkiškai, ne tai rusiškai—kaip jie sakosi "po prostem", dauguma tėvų, ypač senių, moka ir lietuviškai "dzukiškai", bet nešneka, ypač jaunieji nekenčia lietuvių ir juos kokiais tai laukiniais žmonėmis vadina.... o jų kalba "poganska" esanti. Kokios jie tautos, patįs nežino, nors senieji prisipažįsta esą "litviakais".

Bažnyčioj čionai viskas lenkiškai. Kuningas kada mokėjęs lietuviškai, bet dabar pamiršęs—gyriąs lietuvaites, kad jos mokančios gražiai verpti ir austi.... Čia-gi to nemokama. Drabužius kaip vaikinai taip merginos perkasi iš Vilniaus pasiutus. Audžia namie kokį tai "šarok'ą", panašų į pakulinį, dėvėti. Gyvenimas tai visai blogas, maitinasi daugiausia bulvėmis: mat kiti javai, kaip miežiai, žirniai, nelabai auga smiltynėse; mėsos retai kada, tik pasispirginti teturį. Užsilaikymas baisiai netikęs—kaip tik—pasakojo jisai—susėda valgyti, tai ir kiaules suleidžia triobon, ir joms įpila ištraukę iš po suolo lovį.... taip kadtu visi ir pusryčiauja.... Vištos tai iš triobos neina—ten ir tupi.

Apie apšvietimą nėra ko nei kalbėti, mažai kas skaityti moka.

Išsigerti labai mėgsta. Daugiausiai geria alų, kurį perka vestuvėms iš Vilniaus kibirais. Uždarbiauja daugiausiai vežadami iš miško rąstus upėn, arba malkas Vilniun. Žemės išdirbimas, suprantama, nekoks. Triobos jų gyvenime dažniausiai dvi tėra—gyvenamoji trioba su kamara ir tvartu, ir daržinė atskirai, o kartais tai ir vienoj viskas sutelpa. Kaime niekur nesimato medžių nei sodno—kaip nudegęs—sako—kaimas....

Taip tat papasakojo man apie ta kraštą tasai lietuvis.

Ištikro skurdus tų žmonių gyvenimas.... Vargovaikis.

— Lietuvos žinios —

IŠ KURŠĖNŲ, Šiaulių pav.

Vasario 6 dieną buvo čia lietuvių vakaras-spektaklis vietinio elgetnamio naudai. Šiaulių "Varpo" artistai-mėgėjai vaidino 4 veiksmų komediją "Inteligentai". Vaidinimas pavyko. Ypač gerai vaidino p. Venslauskienė (Kristina). Neblogai vaidinta ir kitos rolės. Publika smarkiu delnų plojimu išreiškė artistams padėką už gerą vaidinimą. Ne vieną girdėjau sakant, kad, kaip Kuršėnai Kuršėnais, nieko panašaus nematę.

Labai gerai padarė vakaro įrengėjai, kad vakaro pradžią paskyrė 5 val. dieną, nes tokiuo būdu ir iš toliau atvažiavusiems sodiečiams parankiau buvo vakarą aplankyti. O iš to trejopa nauda: 1) aplenkė aludę, 2) aplankė vakarą-spektaklį ir 3) sušelpė elgetnamį. Tvarka per vakarą, ačiu p. Šerkšniui, buvo kuo-geriausia. Atsakomu vakaro įrengėju buvo dvarininkas p. S. Nagurskis.

Reikia tečiau pastebėti, jog statant Kuršėnuose pirmą sykį tokį veikalą kaip "Inteligentai", apsirikta, nes jis nelabai sodiečiams suprantamas. Daugelį girdėjau skundžianties, kad ne viską supratę. Vertėjo parinkti kiek suprantamesnį veikalą, kad tokiuo būdu labiau sodiečius prie vakarų lankymo pritraukus.

Po vaidinmo buvo dar dainos ir tryse paskambino kanklėmis. Visiems tai labai patiko. Bufetas buvo be svaiginančių gėrimų. Ant galo buvo šokiai.

Ex-Tautietis.

— Viltis —

IŠ LIESNISTVOS VALSČ., Naumiesčio pav.

Liesnistvos valsčiuje yra 4 pradinės mokyklos: 3—užlaikomos valdžios, tik prie kurių valstiečiai prideda kasmet po 300 rublių, o viena pilnai užlaikoma pačių valstiečių, kuri įkurta jau du metai, ale da neturi nei savo buto, nei kampo žemės, nekalbant apie anas tris.

Buvo jau parengta prie statymo namų, bet, valdžiai beveik atsakius duoti medžiagą, vėl viskas suiro. Kaip girdėti, kiti valsčiai vėliau įkurtas mokyklas aprupino; o Liesnistvos valsčius snaudžia, ir nežinia, kada atbus ir prisirengs aprupint mokyklas. Šiemet visos keturios mokyklos yra "įrandavotos" pas ūkininkus. Mokykloj: Keturnaujienėj ir Spruktuos (Pavengrupiuos) yra geresnėse sąlygose: mokytojaus kambarys ir mokykla pas vieną ūkininką, o kitos dvi—Žėgliuos ir Vaitiškiuos—blogiau, nes mokytojams reikia pas vieną ūkininką eiti mokyti, o pas kitą—nakvoti (tuose kaimuose pas ūkininkus stoka vietos). Pastarųjų dviejų mokytojų tikrai nepavydėtinas vaikščiojimas per pusnis arba purvynus.

Valsčius gana didelis (30 tūkstančių margų), bet nieko gero nėra. Namų dėl raštinės taip pat neturi savo, kuri yra vaito namuose. Patarčiau valsčiui greičiau rūpint namus anoms įstaigoms, nes reikia mokėti piningus už butus, o statyti namai reikės (patįs nepasistatys) ir tiek jau kainuos. Pastačius anoms įstaigoms namus greičiau, liks valsčiuje kasmet apie 200 rublių, kuriuos dabar užmoka "randų". Anima-Vilis.

— Mokykla —

IŠ GELGAUDIŠKIO, Suv. gub.

Nors ir šaukė čia valstiečiai, kad nereikia mokyklų, bet valdžia vistiek pereitais metais įsteigė dvi pradines mokyklas: Pruseliuose ir Valenčiunuose. Abejose mokytojauja lietuviai: Pirmoje Zdanavičia, antr. Zokaitis, vos baigusieji Veiverių mok. seminariją. Medegiškai tartum nei šio, nei to aprupinti: nuo valdžios gauna po 300 rubl. ir da valsčius prideda 150 rubl. Vaikų pirmas turi 16, o antras bene 28. Tai dėlto, kad mokykloms nėr pastatytų namų, o jos telpa kokiose ten ūkininkų grįčiose.

Apart šių dviejų, Trakų dv. p. Komaro yra įsteigta privatinė mokykla, kurioje mokytojauja lietuvaitė p-lė Didžiulytė gaunanti neva 500 rubl. algos. Pačiam Gelgaudiškyje taip-pat viena, visuseniausioji valsčiaus mokykla, ketvirta iš eilės.

Pranas Kriaučiunas.

— Mokykla —

IŠ LAUKUVOS, Telšių pav.

Laukuvos klebonas Bučnys apskelbė "Viltyje" tokias žinias apie savo parapiją: parapija turinti 12,904 žemės dešimtinių ir 6,615 gyventojų. Išpažintin eina 2,344 vyrai ir 2,528 moterįs; neeina išpažintin 861 vyras ir 882 moterįs. Mokančių skaityti vyrų yra 1,349, moterų 2,093. Mokančių rašyti vyrų 586 ir 199 moterų. Rukančių taboką 1,009 vyrai ir 6 moterįs. Amerikon iškeliavo iki 1910 metų—492 vyrai ir 156 moterįs; 1910 metais 82 vyrai ir 42 moterįs. Pagrįžo iš Amerikos 1910 metais 29 vyrai ir 10 moterų. Piningų parvežta ir parsiųsta iš Amerikos 29,097 rubl. Keletas žmonių išėjo į Prūsus.

— Lietuvos žinios —

IŠ JUŽINTŲ, Zarasų pav.

Sausio 2 dieną buvo valsčiaus rinktinių sueiga. Skirstėm algas ir kt. Raštininkui praėjusiais metais buvome paskyrę 75 rubl., kad jis lietuviškai nutarimus užrašinėtų.... bet praėjo metai ir nei vieno nutarimo lietuviškai neužrašyta. Norėjome numušti algą, bet kiti pradėjo rėkt: "nereikia tų lietuviškų užrašymų, apsieisime ir taip, lietuviškai juk pasako". Paliko visa po senobei —ir alga, ir nutarimų užrašinėjimas. Visos kitos išlaidos taipogi palikta senobinės. Pasibaigus sueigai, buvo magaryčios.

J. S—tis.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ LIUDVINAVOS, Kalv. pav.

Kovo 14 d. 1910 m. valstiečiai įsteigė skolinimo taupymo kasą, kad saviškiams būtų lengviau pasiskolinti piningų ne iš žydų. Pasidarbavus kai-kuriems prakilnesniems ūkininkams ir vietiniam mokytojui, ėmė gerai sekties. Iš pelno nupirkta nedegamoji spinta už 100 rubl., reikalingos knygos ir kiti dalykai ir da liko gryno pelno 82 rubl. 64 kap.

Galima tikėties, kad toliau eis geriau ir anų žmonių pasišventimas ir pasidarbavimas atneš didelę naudą saviškiams.

Šakinskas.

— Viltis —

IŠ KAPČIAMIESČIO, Seinų p.

Čia kas skaito knygas arba laikraščius (o tokių visai mažai), tuos vadina "bedieviais", "laisvamaniais". Mūsų miestelis stovi labai patogioje vietoje: eina plentai į Seinus, Gardiną ir Druskininkus; teka dvi upelės. O ant kranto vienos pastatyta geležies dirbtuvė, sunaudoja senus geležgalius. Turime ir bažnyčią (labai apleistą), mokyklą, pačtą, valsčiaus raštinę. Visur tarnauja lietuviai. Vakarų pasilinksminimų nesigirdėti, o rodos būtų kam rūpintis. Apielinkė mūsų garsi senovės palikimais, yra bent keli pilekalniai.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ NEMAKŠČIŲ, Raseinių pav.

Vasario 9 d. buvo susirinkimas Vartotojų Draugijos "Viltis". Ji turėjo 180 narių, apyvartos per 1910 m., apie 30,000 rubl., gryno pelno 960 rubl., nuošimčių už pajus duota 5 rubl., už išimtas prekes 3 rubl. Į Valdybą išrinkta: pirmininku J. Mockus, padėjėju Gudavičia, iždininku, jai išvažiuotų Makarevičia, tai kun. Aleknavičia. Buchhalteriui už jo triusą pridėta algos mėnesiui 5 rubl.; pirmiaus turėjo 10 rubl.

X.

— Viltis —

IŠ VEVIRŽĖNŲ, Reseinių pav.

Sausio 16 d. po mišparų buvo susirinkimas vartotojų draugijos valdybos. Kaip per susirinkimą nutarta, jau nupirktas buvusis kareivių "kardonas". Visi kalba, kad pirkimas apsiėjo sulyginamai nebrangiai—vienas tūkstantis. Tuos namus žada perkelti klebonijos daržan ir pastatyti naujus namus. Ten bus ir vartotojų draugijos krautuvė, arbatnamis ir prieglauda. Susirinkimas taipogi nutarė siųsti gubernatoriui prašymą, kad panaikintų traktierių.

Veviržėnų Veršis.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ ROKIŠKIO, Ežerėnų, pav.

Čionai vasario 2 d. 1911 m. atidaryta vartotojų draugijos sankrova. Ikišiolai jai gerai sekasi, žmonės noriai perka savoj sankrovoje. Bet galima tikėties, kad ir toliau klosis gerai, nes vedėjas darbštus vyras.

Neužilgio žadama atidengti ubagynas. Leidimas iš gubernatoriaus jau gautas. Tada nebereiks vargti elgetoms, vaikštinėt iš vieno kaimo į kitą; nebevaikščios ir apgavikai, kurie sveiki-drūti būdami elgetauja.

Rokiškio blaivininkai taip-pat iš miego kįla. Per savo susirinkimą nutarė atidengti arbatinę.

J. S.

— Viltis —

IŠ DRUSEIKIŲ, Panev. pav.

Čionai nuo Naujų Metų atidengta pradinė mokykla, kurią



VYRIAUSIAS GENEROLAS W. H. CARTER, komanduojąs Amerikos armija ties Meksikos rubežiais.

druseikiečiai taip rūpinosi. Pažymėtina tas, kad mokykla stovi toje pačioje vietoje, kur pirmiau buvo karčiama. Mokytojas paskirtas lietuvis. Mokinių tik iš vienų Druseikių prisirinko į 50, tai kitų sodžių vaikams reikėjo atsakyti. Mokyklos butas dabar neatsakantis, bet gauti jau piningai pastatymui mokyklos namo ir neužilgo Druseikius puoš nauja mokykla.

— Mokykla —

IŠ MOCKAVOS VALSČIAUS, Suvalkų pav.

Yra didelis Radziškių kaimas, kuriame gyvena apie 60 ūkininkų. Laikraščius teskaito vos keletas ūkininkų, kurie parsisiųsdina "Šaltinio" 4 egz., "Žvaigždės" 1 egz., "Draugo" 1 egz. ir "Vilties" 1 egz. Prie Punsko "Žiburio" prisirašę vos 4 radziškiečiai.

Vytauto ainis.

— Viltis —

IŠ VABALNINKŲ, Pan. pav.

Šv. Cicilijos dieną giesmininkai po pamaldų nuėjo klebono namuosna pietauti, o papietavę, pasilinksmino. Už tą tai pasilinksminimą buvo patraukti teisman. Vasario 5 d. teismas nuteisė kun. Miežinį ir kun. Kemėšį užmokėti po 10 rubl., mokytoją Kriščiūną ir jo brolį po 3 rubl. pabaudos, dainininkus gi išteisino.

Ta pati.

— Viltis —

IŠ SKRIAUDŽIŲ, Mariamp. p.

Kaip gyvas esmu, nemačiau tokių stebūklų. Vagia vaikus. Paaugo, kokio neturtėlio vaikas, atiduos tarnystėn, ir prapuola. Praėjusiais metais pasisamdė du vaiku kokie tai ištoli atkeliavę žmonės,—ir nebesulaukė tėvai vaikų. Šiais metais irgi prapuolė vienas. Reikėtų buti atsargiems.

J. Soteras.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ ALUNTOS, Ukmerg. pav.

Grudų sąpiliai Aluntos valsčiuje beveik visi panaikinami. Nutarta sudėti piningais. Vieni tų sąpilių jau parduoti, kiti manoma greit parduoti. Piningus sudedame valstybės piningynan; tiktai žmonės abejoja, ar gaus pašalpos per "blogus metus".

Vyturys.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ DARDIŠKIŲ, Panev. pav.

Kaimas nedidelis, išsiskirstęs į vienasėdžius. Ūkininkai gyvena pasiturinčiai. Laikraščių tepareina: "L. Ū." 2 egz.; "Šalt." 1 egz., "Liet." 1 egz. ir iš Amerikos "Lietuva".

Paberštalis.

— Lietuvos Ukininkas —

Lietuviai svetur.

IŠ VARŠAVOS.

Visur girdėti mūsų draugijas kokiu-nors budu krutant: ar kokį vakarą surengia, ar kokias lekcijas įtaiso. Ir rodos regi, jog lietuviai išsimiegoję ir atsikėlę dabar dirba ir nežino pailsimo arba bent nenori jo žinoti, nes tokie platus Lietuvoje dirvonai, gerai įsigulėję, kuriuos tiktai ir turime dirbti, kad susilaukus naudos. O nearsime, nejudinsime jį, tai svetimtautis mokės išnaudoti tą tautą, nes senai jau seilė rija bežiūrėdamas: "bus sako duonelės". Todėlei musiškiai ir dirba, o dirba stropiai.

Bet šitaip galima kalbėti atsižvelgus į laikraščių raštus. Ar tikrai taip esama, kaip išrodo? Regimai, ne. Šitai, kad ir Varšavon žvelgkime.... Kas čia girdėti? Kas mėgsta juokus, atsakys—daug! Gerai, tiesa daug: čia visa regi. Matai kaip lenkas straksėdams nuo vieno darbo šoka prie kitos su "przepraszam" ir vis su kuodidžiausiu rėksmu. Matai ir gudą varantį savo politiką, šit ir mažarusis rengiasi sukaktuves švęsti. Bet ką veikia Lietuva tavo sūnųs, čia gyvena? Ugi paskendę gyvenimo "praktikon", kasvienas rupinasi savo "aš". Jokio bendro gyvenimo, jokios vienybės: tu sau, o aš sau. Skaudu, man ding; taip mus čia nedaug, ir toli nuo tėvynės.... Rodos, turėtume susieiti kuodažniausia, pasikalbėti bendrai (bet tik netuščioms), remti vienas kitą dvasios penu; nes užtenka pamatyti svetimoj šalyj savąjį, ir tuoj pradžiugęs, glaudiesi prie jo.

Bet kas tau? mat žmonės mes pagyvenę ir jau sulindę į "kultūrinį" kailį, ką čia leisime laiką niekams ir t. t. Šit, kad ir, rodos, jau taip retai matomės, nors ir tuos iš dangaus nukritusius susirinkimėlius aplankytume. Et, ir čia nejsetengta (gal nevisiems buvo pranešta?).

Mat 4—II buvo suruoštas subatvakaris, kiek įspėju, lyg draugijos lėšų padauginimui. Ir atėjo, galima sakyti, tik jaunuomenė, kuri prie draugijos nepriguli, ir keli nariai. Kodėlgi taip? Gal todėlei, kad tik buvo šokių vakarėlis. O kas kaltas, matyti, jog šituomi visu tiktai ir rūpinamasi. Buvo tame vakarėlyje ir bufetas prirengtas pasidrutinimui bei pasidrąsinimui. Šoko visą naktį. Kalbėjo dažniausia lenkiškai. Kaszin kam leido da šokti lietuviškus šokius: našlį, aguonėlę, tėvą girgiliavą, žvirblelį, noriu miegot. Aha, "noriu miego" daug kam labai patiko.

Tai tokios tokelės.

Dabar rengiama lietuvių viešas vakaras. Pažiūrėsime, ar ir tenai lietuviai paskubės ateiti, ir kaip jie išrodo, nes da jų nesu matęs.

A. Ješmanta.

— Lietuvos žinios —

IŠ PETERBURGO.

Vargais negalais vasario 10 dieną sulaukėme Peterb. Lietuvių Studentų Draugijos vakarėlio. Per ilgą rengimąsi vietoje "Trys mylimos" vaidinta gal truputį geresnė už anąją, 3-jų veiksmų drama Br. Vargšo: "Milijonai Vandenyj". Po to p. Kr. papasakojo monoliogą "Žiovulys". Gaila, kad jis per tyliai kalbėjo, nes nemažai iš publikos šaukė "balsiau, garsiau".... O dar kai-kurie svečiai net iš salės pradėjo eiti. Vienok paskiaus p. Šimkus su savo moterų choru visa tai atlygino. Dainavo: "Oi, tu rūta, rūta", "Augštai dangus" ir "Šale kelio—vieškelėlio". Visos tos dainos nematytai patiko publikai, kad ilgai, ilgai plojo delnais ir šaukė "bravo, bis"—ir taip viskas ūžė, ūžė. Prireikė tat keliatą kartų atkartoti tos dainos. Iš to matyt, kaip labai peterburgiečiai išsiilgę tu dainų ir kaip jos visus patenkina.... "nuramina lietuvio širdį".... Tą kart tarpe mazūrų ir kitų panašių šokama buvo ir iš lietuviškųjų: klumpakojis, noriu miego, suktinis ir kiti. Bene praturtės, sulietuvės mūsų vakarai.

Pš.

— Viltis —

IŠ LONDONO.

Vasario 5 d buvo lietuviškos Šv. Kazimiero parapijos visuotinas susirinkimas savo klube. Susirinko žmonių neperdaug. Visupirma buvo keliamas klausimas dėl naujos bažnyčios statymo. Kalbėjo kun. Kazys Matulaitis, aiškindamas, kad dabartinė bažnyčia netikusi ir kad butinai reikią naują statyti ir da ant bažnyčios viršaus išmuryti klebonįją. Pirm kelių savaičių buvo dar tartasi tik senosios bažnyčios murus pertaisyti. Kuomet buvo mėginta pradėti tą darbą, pasirodė, kad ir pagrindžiai reikia nauji murytį. Visa tai papasakojęs, kun. Matulatis klausė susirinkusiųjų, bene sutiktų visai naują bažnyčią muryti. Visi sutiko su tuo sumanymu. Tečiau išgirdę, jog naujos bažnyčios statymui reiksią išleisti 1700 svarų sterlingų, rusų piningais skaitant 17,000 rublių—kaikurie ir musiškių nosį nuleido. Ėmė kalbėti V. Barulis, aiškindamas, jog netinka ant bažnyčios viršaus statyti klebonįją, paskui parodė, kas gali su naujos bažnyčios statymu atsitikti, lietuviams į dideles skolas įbridus. V. Baruliui pabaigus kalbėti, visi karštai plojo rankomis. Paskui buvo balsuojama, ar muryti klebonįją ant bažnyčios viršaus, ar ne. Visi balsavo pagal kuningo noro.

Parapija savo piningų turi tik apie 20 svarų sterlingų. Bažnyčia bus murijama skolinamais piningais.

Apsiėmė bažnyčią statyti kažkokia draugija, ir ji darbo pradžiai reikalauja jau kelių šimtų svarų št. O piningų nėra iš kur imti. Prie parapijos priguli apie 400 narių. Buvo minima, kad kiekveinas narys aukotų po 5 svarus bažnyčios murijimui t. y. po 50 rublių. Bet atsirado tik koki 5, kur pasižadėjo. Teisybė, turtingesni lietuviai paskolijo dabar kelis šimtus svarų pradžiai, bet kas-žin ar tų piningų ilgam pakaks.

Susirinkimo gale buvo dar kalbama apie duonos keptuvę, ar jau pradėti duoną kepti, ar ne. Bendrovė jau turinti 60 svarų sterlingų, bet dar truksta 20, nes be 80 svarų nėra nei kaip pradėti. Nutarta su to klausimo išrišimu lukterėti dar mėnesį.

Kalnavertis.

— Lietuvos žinios —

Londone gatvinis karas suvažinėjo 27 metų lietuvę Magdeleną Pačesiutę Bigelienę ir jos 8 metų sūnų.

Pačesa,
11 Bargehus Teerre. London.

IŠ AMERIKOS.

PLIENO TRUSTAS.

Plieno trustas išleido atskaitą už dešimtį metų savo gyvavimo. Trustas, prisidėjus kitiems svarbiausiems plieno dirbtuvių savininkams, susitvėrė balandžio mėnesyj 1901 m. Per tą dešimtį metų trustas turėjo įplaukimų brutto 5856 milijonus dolarių, taigi beveik tiek, kiek per tą laiką inplaukimų turėjo Ispanijos iždas, arba apie tiek, kiek yra piningų visuose tautiškuose bankuose Amerikoj. Grynas pelnas siekė 1202 milijonų dolarių taigi tiek, kiek yra vertos akcijos nacijonališkų bankų Amerikoj. Algoms per tą dešimtį metų išmokėta 1350 milijonų dolarių, taigi truputį daugiau negu išneša grynas pelnas. Dividendoms akcijonieriams išmokėta 394 milijonai dolarių. Nuošimčiai bėgančių skolų paėmė 208 milijonus dolarių. Pastatymui naujų triobų per tą dešimtį metų paskirta 213 milijonų dolarių. Per tą dešimtį metų trustas padirbo 95,500,000 tonų žalios geležies. Sunaudojo per tą laiką 181,500,000 tonų geležinės rudos ir 20,500,000 tonų anglių, 110,500,000 milijonų tonų kokso ir padirbo 26 milijonus tonų cemento. Geležinės rudos per visą laiką sunaudota 2 milijardai tonų. Trustas savo geležinkelių turi 3,500 mylių; 45,000 vagonų, 80 garlaivių ir 115 kitokių laivų. Nuo 1902 m. darbininkų skaitlius pakilo ant 32,000. Didesnio kapitalistų trusto nėra visoj pasaulėj.

ATSKAITA DARBO NAMŲ.

Allegheny, Pa. Šitame pavietyj darbo namuose buvo už prasižengimus teismų pasodyta 4442, tame buvo 2,986 amerikonai, o likę ateiviai visokių tautų, nors pavietyj ateivių yra daugiau negu amerikonų. Iš pasodytų darbo namuose buvo 67% čia gimę ir tik 35% iš kitur atkakę. Taigi amerikoniškiejie šovinistai už besidauginimą prasiženginių bereikalo kaltina ateivius.

GAL TAI PER DAUG.

New York. Atkakus čia laivui "Lusitania", muitininkai privertė dukterį ir moterį milijonieriaus Juozo Hull nuogai nusirėdyti kajutoj, nes nužiurėjo, buk jos vėža iš Paryžiaus deimantinį antkaklį. Bet pas jas nieko paslėpto nerasta. Paskui apsirikę muitininkai prikibo, buk minėtos moterįs padavė svetur pirktų daigtų pigesnes kainas; todėl daug pirkinių konfiskavo. Moterįs vienok užtikrina, jog tokias kainas padavė kokias mokėjo. Jos žada kreiptiesi teisman.

NEŽINO KAS TAI.

Boston, Mass. Atkako čia 18 vyrų iš Europos, bet nieks iš ateivių užveizdos su jais negali susikalbėti, todėl nežino kokios jie tautos iš kur paeina. Jie apsirėdę išsiuvinėtoms bliuzėms ir kelinėms ir avi augštus čebatus; nešioja "tambourmajor" kepures. Ateivių užveizda mano, kad tie ateiviai paeina iš Kaukazo. Bet iš aprašymo apsirėdymo galima būtų manyti, kad tai montenegrinai; jie kalba serbiškai.



W. L. FISHER
naujas Suv. Valst. vidaus dalykų ministeris, užėmęs prašalintojo Ballinger'io vietą.

MASKOLIŠKIEJI VEGETARIJONAI.

New York. Vokišku garlaiviu "Kaiserin Auguste Victoria" atkako čia 71 maskolius. Juos sulaikė ateivių užveizda, nes jos urėdninkai jų principų suprasti negali. Yra tai nariai molokanų sekios. Jie nepripažįsta tėvynės, nenori kariumenėj tarnauti, nešioti ginklų; mėsos nevalgo, vien pieną, nuo ko ir jų vardas paeina. Jie keliauja į Kaliforniją ir aplinkinėse Los Angelos nori ant ukių apsigyventi. Daugumui jų ateivių užveizda leido toliau keliauti.

PRIGAVYSTĖ SU AKCIJOMS.

New York. Čionykštis teismas pasiuntė dešimčiai metų kalėjiman Georgą H. Monroe. Jis tvėrė akcijonierių kompanijas, spausdino akcijas ir jas pardavinėjo žadėdamas akcijonieriams didelius turtus. Bet kad akcijonieriai, negaudami pažadėtų dividendų, užsimanė persitikrinti, kiek ištikro turi turtų kompanija, tai pasirodė, kad ji nieko neturi ir inmokėtų piningų nėra iš ko pajieškoti. Panašių prigavingų kompanijų Amerikoj yra didelė daugybė.

NEPASISLĖPĖ.

New York. Atkakus čia Bremos garlaiviui "Zieten", suėmė 19 metų pasažierių Julijoną Sucholewskį, pareikalavus Vokietijos atsiųstam detektyvui, kuris pralenkė garlaivį "Zieten". Sucholewskį apkaltina, jog jis užmušė keturis žmones, o tame ir banko kasierių Axelį Mislovicuose ir išplėšė 1900 dol. Mislovicuose jis nušovė policistą, kuris norėjo jį suimti. Sucholewski paeina iš Maskolijos.

PASKENDO ŽVEJŲ GARLAIVIS.

Cleveland, Ohio. Netoli čionykščio porto laike smarkios vėtros ant Erie ežero paskendo žvejų garlaivis "Silver Spray". Ingula iš septyniu suaugusių ir vieno vaiko susėdo į valtį ir plaukė prie kranto, bet valtis apvirto ir visi žmonės prigėrė. Kalba, buk ant paskendusio garlaivio buvo ir trįs pasažieriai, bet apie tai tikrų žinių nėra.

MOKESTIS NEVEDĖLIAMS.

Oconto, Wis. Čionykštė miesto taryba priėmė sumanymą uždėti mokestį po 6 dol. metams ant kiekvieno nevedusio vyro. Iš to surinkti piningai turi eiti auklėjimui neturinčių tėvų vaikų. Posėdin atėjo ne tik vedę vyrai, bet merginos ir moterįs ir jie vienbalsiai sumanymą priėmė ir jam pritarė. Buvo tik vienas nevedęs miesto tarybos narys ir tik tas vienas balsavo priešingai. Kaszin, jaigu ir senmergės turėtų mokestį mokėti, ar sumanymas taipgi būtų perėjęs?

MIRĖ PIRMUTINIS MOKYTOJAS KALIFORNIJOJ.

Ocean View, Cal. Pasimirė čia pirmutinis mokytojas Kalifornijoj, John C. Pelton, sulaukęs 85 metų. Mirė jis visų apleistas. Pelton atkako į San Francisco 1849 metuose. Mokyklos dar tąsyk nebuvo, jis parengė pirmutinę pasamdytuose namuose; mokino vaikus be jokio užmokesčio, o vakarais dirbo prasimaitinimui. Jau pirmuose metuose jis Kalifornijoj inrengė čielą mokyklų eilę.

UŽMUŠĖ 13 DARBININKŲ.

Nashville, Tenn. Ardant sieną sudegusios triobos, ardoma siena nugriuvo ant darbininkų. Užmušta 13 darbininkų. Užmušti beveik visi negrai. Sužeista taipgi daug darbininkų mirtinai.

NEVALGYKITE NEGERŲ SALDUMYNŲ.

Massachusetts valstijoj konfiskuota 130 skrynių su saldumynais, nes jie pripažinti sveikatai vodingais, nors juos pardavinėja labai pigiai. Tuose saldumynuose, kaip ištirta, cukraus visai nėra, jo vietoj yra sacharina, o spalvos padarytos su anilinu. Tuos pigius saldumynus jų dirbėjai stengiasi leisti pardavinėti visoj Amerikoj. Reikia todėl apsisaugoti ir pigių visai nepirkti nes toki saldumynai sveikatai vodingi.

APSIRGO 30 TELEFONISČIŲ.

San Francisco, Cal. Po pietų, kuriuos pavalgė telefonų kompanijos užlaikomoj valgykloj, apsirgo su viršum 30 telefoniščių merginų. Jos apsinuodino lavonų nuodais. Turbūt valgė pagedusią mėsą ar žuvį. Bet, kaip užtikrina daktarai, visos apsirgusios išgis.



L. Tolstoi'jaus sunus viešįs dabar Amerikoje.

KATALIKŲ SKAITLIUS JUNGTINIUOSE VALSČIUOSE.

Sulyg "Katalikų adresų kningos", Jungtiniuose valsčiuose katalikų yra 14, 618, 781, bent tiek yra katalikais parapijose užsirašusių, iš tikro jų gal yra daug gal dvigubai daugiau. Katalikiškų kuningų yra čia 17,084, katalikiškų bažnyčių 13,461; parapijinių katalikiškų mokyklų 4,972; jas lanko 1,720,131 mokinys, mokyklų skaitliuje yra 225 katalikiškų kolegijų vaikams ir 696 akademijos mergaitėms, iš kurių, turbūt, minyškos išeina. Yra taipgi 82 dvasiškos seminarijos lavinimui kuningų.

MAŽINASI AUKOS 4 LIEPOS.

Apvaikščiojant sukaktuves Amerikos neprigulmystės amerikonai nesigaili aukų, ką rodo skaitlius užmuštų ir sužeistų besidžiaugiant 4 liepos dieną; bet dabar ir protingi žmonės gali

džiaugtiesi, nes skaitlius neprotingo džiaugsmo aukų eina mažyn. 1908 metuose 4 dieną liepos Amerikoj užmušta ir sužeista 5,623, sekančiuose metuose 5,307, o pernai jau tik 2,923. Matyt, laikui bėgant, ir žmonės protingiau, ne vien šaudymais ir fejerverkų leidymu išmoko džiaugtiesi.

WISCONSIN—PIENO VALSTIJA.

Sulyg atskaitos pieno komisoriaus Emery, Wisconsino valstijoj yra 1928 surio dirbtuvių, 1005 pieninių ir 19 dirbtuvių sutirštinto pieno. Tame vien New Yorko valstija galėjo su Wisconsino konkuruoti, bet dabar Wisconsin ir New Yorko valstiją pralenkė. Vertė išdirbinių iš pieno Wisconsine siekia $79,000,000 kas metai.

GAISRAI.

Milwaukee, Wis. Sudegė čia dirbtuvės Minn Billiard Co. Nuostolius ugnies padarytus skaito ant 150,000 dol. Manoma, kad sudegė du seneliai; 11 gi žmonių, sunkiai apdegusių, ligonbutin nuvežė. Tris vyrus garinio katilo ekspliozija išmetė laukan per langą. Tarp sužeistų ir apdegusių trįs yra mirtinai sužeisti.

Milwaukee, Wis. Sudegė čia dirbtuvės M. Hitty Lumber Co. Sudegė 5 milijonai kubiškų pėdų medžių. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 300,000 dol.

Mobile, Ala. Sudegė čia 16 kovo dieną devynios triobos. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 200,000 dol.

Hazleton, Pa. Sudegė čia namai angliakasio Gallonso. Sudegė trejatas jo vaikų, kurie miegojo ant augštutinių lubų.

Charteston, Ill. Sudegė čia krautuvės brolių Harryman. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 250,000 dol.

Devils Lake, N. D. Sudegė čia hotelio dalis. Sudegė ir du žmonės. Ugnį pagimdė liampos eksplioziją.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

Buffalo, N. Y. Prie Clinton str. susimušė pasažierinis Lackawanna geležinkelio traukinys su gatviniu karu. Užmušta prie to du žmonės, o keturi sunkiai tapo sužeisti, vienas sužeistas mirtinai.

EKSPLOZIJOS.

Pittsburg, Kans. Kasyklose Missouri, Kansas & Texas geležinkelio netoli Mineral atsitiko eksplioziją, kuri užmušė penkis darbininkus. Atsitiko trįs eksplioziјos: viena užmušė du darbininku, antroji niekam blogo nepadarė, trečioji užmušė vėl du darbininku.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **Lynn, Mass.** Streikuoja 400 darbininkų C. H. Aborn & Co. čeverykų dirbtuvėse.

¶ **New York.** Streikuojanti vežėjai Adams Express Co. nutarė grįžti darban, o išrišti nesutikimus su kompanija pavedė miesto majorui Gaynor'ui. Streikavo 500 vežėjų.

¶ **Bloomington, Ill.** Sustojo neaprubežiuotam laikui darbai varstotuose Chicago & Alton geležinkelio. Per tai 1200 darbininkų neteko darbo.

¶ Pereitą savaitę Jungtiniuose valsčiuose buvo 251 nusibankrutinimas, arba 21 daugiau negu užpereitą.

¶ **Chicago, Ill.** Pakietų ir mebelių išvažiotojai gaus didesnes algas, nes jie darbdavius pagąsdino streiku. Pakietų išvažiotojams pakeltos algos po 1 dol. savaitėj ir 5c. viršaus už valandą darbo po paprastam laikui. Pianų išvažiotojai pareikalavo taipgi didesnių algų. Vežėjai reikalauja 24 dol. savaitėj; dabar gauna 19 dol.; gaunanti dabar 18 dol. reikalauja 21 dol. Tarybos jų su darbdaviais dar nepasibaigė, bet yra viltis, kad ir pianų išvažiotojai susitaikys su darbdaviais ir streiko nebus reikalo kelti.

¶ **New York.** Vėl sustreikavo vežėjai ir jų pagelbininkai: Adams, United States ir Wells Fargo Expresso kompanijų, New Yorke ir Jersey City. Neatėjo darban taipgi vežėjai New York & Boston Express Co. Vežėjų organizacijos sekretorius užtikrina, jog jaigu iki panedėlio kompanijos nenusilenks, bus visose New Yorko aplinkinėse apšauktas visuotinis visų vežėjų streikas.



MEKSIKOS PREZIDENTAS P. DIAZ.

SUIRUTĖS MEKSIKOJE.

|| Mexiko prezidentas Diaz besiskundžiantiems, jog jų žemė tapo kompanijos atimta, gyventojams miesto Miltztitlan apreiškė, jog jo valdžia mano, pasibaigus dabartiniai revoliucijai, išpirkti nuo savininkų visus didžiuosius dvarus ir juose tarp neturinčių žemės gyventojų padalinti, parduodant kuopigiausiai.

|| Meksiko revoliucijonierių eilėse, kaip paduoda laikraščiai, prieš Diazo valdžią kovoja 600 amerikonų, kuriems, rodosi, naminiai prietikiai Meksike neturėtų labai rūpėti. Daugelis mano, kad ir pati revoliucija amerikonų sukelta prieš Diazo valdžią, nes ji vis labiau susidraugauja su svarbiausiu Amerikos priešu, su Japonija. Garsinta buvo, buk Meksiko valdžia leido viename pietiniame uoste Japonijai įrengti stovyklą savo kariškam laivynui. Ir buvęs Nicaraguos prezidentas Zelaga, dabar gyvenantis Paryžiuj, laikraštyj "Siecle" pagarsino, jog visos revoliucijos ispaniškose respublikose, tame ir dabar kilusi Mexike, Jungtinių valstijų sukeltos, nes revoliucijos duoda progą kištiesi į vidurinius ispaniškų revoliucijų reikalus.

|| Rodosi, Meksike revoliucijonieriai pradėjo, tarybas su valdžia, ar gal mėgino, ar negalima bus susitaikyti, nes New Yorke, Astor hotelyj susitiko iždo ministeris Lunantour su tėvais ir broliais vyriausiojo revoliucijonierių vadovo, Madero. Revoliucijonierių atstovas Garza užtikrina, jog jie pradės su valdžia tarybas tąsyk, jaigu prezidentas Diaz pripažįs rinkimus pereitų metų netikrais, pats pasitrauks nuo vietos, paskirs naujus rinkimus ant naujų pamatų ir nereikalaus, kad revoliucijonieriai ginklus padėtų, kol nebus sankaita padaryta. Jaigu revoliucijonieriai pirm laiko padėtų ginklus, Diaz juos lieptų iškarti. Revoliucijonieriai užtikrina, jog tarpininkavimo Jungtinių valsčių, arba kokios kitos viešpatystės nepriims. Revoliucijonieriai reikalauja, kad prezidentai antrą kartą nebūtų renkami; kad provincijų gubernatoriai ir miestų majorai būtų renkami, o ne valdžios skiriami. Kad būtų sumažinti žemės plotai esanti vienose rankose, nes dabar yra pliantacijos užimančios 10 milijonų akrų ir daugiau prigulinčios vienam žmogui arba kompanijai. Reikalauja mokyklų padauginimo, teisingų rinkimų.

IŠ VISUR.

|| Chinų valdžia pagarsino, jog ji rengia atsakymą ant Maskolijos valdžios pastatyto ultimatum. Chinai sutinka priimti maskoliškuosius konsulius, kur juos Maskolijos valdžia paskirs Mongolijoj ir Turkestane. Sutinka panaikinti Chinų valdžios monopolius Mongolijoj, kad jie nedarytų maskoliškiems prekėjams konkurencijos. Bet ar Maskolija tuom pasiganėdins? Iš visko matyt, kad ji jieško vien priekabių, ir progos griebti kuodaugiausiai Chinams prigulinčios žemės — gal apart Turkęstano, nori pagriebti, visą Mongoliją ir Šiaurinę Mandžuriją; taigi tiek, kiek jai leis griebti Japonija.

|| Maskoliškosios dumos posėdyj 15 kovo dieną be mažo neužgimė muštynės reakcijonierišku partijų atstovų su kairiaisiais. Reakcijonierius Urksov, kalbėdamas apie studentų maištus, įžeidė studentus, nes pasakė, buk laike revoliucijos studentės, kad savo pusėn patraukti kariumenę, broliavosi su girtais kareiviais ir laivyno jureiviais. Prieš tokį purvinimą studenčių pakelė protestą kairiųjų partijų atstovai. Ir vieni ir kiti pakilo iš savo vietų, bet tarpan insikišo valdžios tarnai ir muštynių neleido. Paskui užgesino žiburius ir supykę atstovai turėjo skirstytiesi.

|| Maskolijoj susekta prisisavinimai piningų instaigos ciesorienės motinos Marijos Teodorovienės. Instaigų priežiūros komiteto sekretorius Kuznim pasisavimo sau 100,000 rubl. Jį suėmė.

|| Maskolijoj, Kaukazo kalnuose, netoli Graznyj minios ginkluotų vyrų užpuolė angliškos kompanijos kerosino sėmyklų biurą ir užmušė sėmyklų vedėją anglijoną McHarvey, jo vedėją, taipgi anglijoną Barnarą ir vieną telefonistą maskolių. Pati Harveyo ir sargas tapo sunkiai sužeisti.

|| Gyvenantis dvare Olesejovka, Maskolijoj, grafas Šibor nusibankrutino, ar gal vien nenorėjo savo skolų mokėti. Kada dvaran atvažiavo grafo advokatas su teismo perdėtiniu, grafas patiko juos su botagu ir abiem grafiškos malonės saldumo davė paragauti. Advokatas, kuriam, matyt, tie grafo saldumynai nepatiko, išsitraukė revolverį ir šovė grafui į ranką. Išgirdę šuvį, grafui pagelbon atbėgo jo sūnus ir broliai ir būtų savo advokatą pakorę, jaigu tuom tarpu policija nebūtų pagelbon atėjusi.

|| Čenstochave nusišovė trįs gimnazijos mokiniai todėl, kad juos iš gimnazijos valdžia prašalino ir tokiu budu visą jų ateitį suardė.

|| Prusų valdžia grįžtančius iš užjurių maskoliškus išeivius holandiškais laivais leidžia tik tąsyk per Prusus keliauti, jaigu jie turi užtikrinimą Vokietijoj esančių garlaivių kompanijų agentų, jaigu turi pasportus ir ganėtinai piningų, taipgi jaigu keliauja uždarytuose vagonuose neatidaromuose Vokietijoj. Iš tų apsunkinimų matyt, kad jais Prusų valdžia stengiasi vokiškoms kompanijoms patarnauti, nes grįžtantiems vokiškų kompanijų laivams tokių apsunkinimų nedaro.

|| Danijos valdžia išsiuntė kariškus laivus į Greenlandijos pakrantes prieš amerikonus didžžuvių gaudytojus; nori paimti amerikoniškus laivus, nes ten žvejoti jie neturi tiesos.

|| Paskutiniuose rinkimuose parlamentan Norvegijoj likosi išrinkta, tarp kitų, mergina Rogstadt. Bus tai, turbūt, pirmutinė moteris parlamentuose civilizuotų neprigulmingų kraštų; seimuose, antai Finlandijoj moterų yra gana daug; angliškose valdybose Australijoj moterų taipgi netruksta.

|| Italijoj pasitraukė nuo vietos ministerija, kadangi jos programo rinkimo reformų nepagyrė parlamentas.

|| Veik visuose didesniuose Vokietijos miestuose pereitos nedėlios dieną socialistai laikė susirinkimus, reikalaudami moterims balsavimo teisių.

|| Mieste Port an Spain, ant salos Trinidad apsireiškė azijatiškas maras. Rods iki šiol daktarų užmelduota tik vienas atsitikimas, bet epidemijos niekur nepasibaigia apsirgimu vieno žmogaus, bet griebia daugiaus.

|| Arabijoj, Yemeno pakrantėse pereitą savaitę buvo kruvini susirėmimai turkiškos kariumenės su sukilusiais arabais. Arabai tapo sumušti, mašininės kanuolės daugybę jų paklojo: arabų užmušta 200, turkiškų kareivių tik 40. Sukilėlių vadovas, Ššisch Jahia pasislepė angliškoj kolonijoj tose jau pakrantėse.

|| Prancūzijos pakrantėse, netoli La Rochelle susimušė, kildamas augštyn, prancūziškojo laivyno povandeninis laivelis "Lantre" su žvejų garlaiviu, kuris pramušė povandeninį laivelį. Buvusius ant jo jureivius išgelbėjo sargybos garlaivis, o laivelį vilnįs nunešė pakrančių uolų link, kur jis, be abejonės, visai susidaužys.

|| Šiaurinėj Afrikoj, mieste Cyrene tapo užmuštas amerikonas archeologas H. F. Cou, kuris užsiėmė kasinėjimu senovės liekanų. Užmušė jį iš kerštо vienas jo paties žmonių, Abdul Felet.

|| Vengrijoj, netoli Neutros, chinietė, pasivėlinusi ant traukinio, užėjo pakeliui pas geležinkelio sargą. Sargas viešniai parengė guolį, bet išgirdęs, kad ji turi prie savęs piningų, sumanė ją nužudyti. Kada naktyj, sargo pati ir viešnia užmigo ir žiburys tapo užgesintas, sargas su peiliu rankoj nuėjo kambarin ir apčiupinėjęs gerai, kaip manė, viešniai durė krutinėn. Išgirdęs jos prieš mirtinį gargaliavimą, apsidžiaugė, kad taip gerai plianas pasisekė ir užžibino žiburį. Ir tik tąsyk pamatė, jog ne viešnią nudurė, bet savo pačią. Viešnia gi, pajutusi, kas pasidarė, pabėgo. Užmušėjas, taipgi pabėgo į girią ir nuo to laiko nieks jo nematė. Gal jis pasikorė.

|| Maskoliškoji valdžia traukia savo kariumenę prie Chinų sienos. Kareiviai renkasi Sharbent apskrityj, 60 mylių nuo Kuldžos.

TEGUL CHICAGĄ VALDO DARBININKAI!

Socijalistų Partijos Platforma.

Municipališki rinkimai, Chicago, 1911 metuose.

Dabartinė miesto administracija teisingai buvo pavadinta—verteivystės administracija. Verteivos ir jų agentai naudojos ja nuo pat pradžių.

Visokios rųšies verteivystė atstovauta politikierių ir visų dalintasi kyšiais ir ypatingomis malonėmis (privilegijomis).

Kontraktorių rateliai, anglies kompanijos, gaudagrašių trustai, gatvekarių ir telefonų korporacijos—visi jie augo ir tarpo su darbininkų nuoskauda.

Kaip jau aiškiai prirodė tyrinėjantieji komitetai, prisiekusieji teisėjai ir laikraštis "Chicago Daily Socialist", verteivos visuomet turėjo laisvas rankas prie kontroliavimo ir jie pasinaudojo visukuo, kame tik matė sau naudą.

Papirkinėjimas yra verteivystė politikoje.

Tai nėra joks ypatingas dalykas, jai mųs miesto rotušė yra kontroliuojama gaujos plėšikų. Ištvirkėliai politikieriai užžiūri mūsų miesto valdžią, nes "gerbiami" verteivos juos ten įstatė.

Tie patįs kapitalistai, kurie be pasigailėjimo išnaudoja darbininkus sandėlių kiemuose, plieno dirbtuvėse, departamentališkose sankrovose, rubų siuvyklose, ant geležkelių ir dujos išdirbystėse —šitie patįs kapitalistai paglemžė miesto valdžią, kad padidinus savo galybę ir apgynus savo lobį.

Šitie "gerbiami" verteivos reikalauja tokių politikų, kurie jų paliepimus pildytų.

Jie reikalauja ištvirkėlių politikų, kad už maža ką gautų šiltas vietas. Jie reikalauja ištvirkusių politikierių, kad reikalingas mokestis nuo turtingų korporacijų užkrauti ant vargšų nugaros.

Jie reikalauja ištvirkusių politikierių pasiuntimui policijos nelaimingų streikuojančių darbininkų mušti.

Taigi matome, jog mūsų ištvirkusi verteivystės administracija yra vien rėmėja kapitalistiškos sistemos, kuri sutaisyta ant pamatų išnaudojimo darbininkų klesos.

Darbininkai paniekinti.

Busse'o verteiviška administracija aiškiai parodė savo niekšiškumą link Chicagos darbininkų, visame savo veikime. Ji turėjo pakaktinai piningų padalinti tarpe kapitalistų politikierių, kontraktorių ir verteivių, tačiaus nė supelijęs grašgalis nesirado pašelpai darbininkų.

Sveikatos komisijai buvo tramdomas besistengimas apdrausti piliečių gyvastis, neva piningų stokos dėlei.

Ugniagesiams tapo atsakyta prašymas link pasimainymo viens kitu laike paskirtų valandų tarnystėje, tokiu budu šie niekad neturi progos gauti liuosesnio laiko, kad šiek-tiek pasidžiaugti draugystėje savo šeimynos.

Ir kuomet tūkstančiai dolarių buvo paskirta "Didėsės Chicagos" įmonėms, tuo tarpu nė centas nebuvo išmestas parupinimui sanitariškų ir tinkamų butų darbininkų minioms, kurios gyvena angstose lindynėse.

Republikonų ir demokratų verteivinės administracijos tikras atsinešimas link darbininkų luomos, pasirodė aiškiai paskutiniame rubsiuvių streike.

Kuomet streiklaužiams ir plėšikams buvo leista nešioti ginklus, jiems buvo duotas įsakymas, kad vakyti ir mušti nekaltus darbininkus.

Šimtai streikuojančių darbininkų be jokio reikalo buvo areštuoti ir keli nušauti.

Šitame streike, taip kaip ir vežėjų streike, Chicagos majoru Dunn'ui beesant, visomis miesto valdžios spėkomis buvo leidžiama naudotis darbdaviams, kad tik privertus darbininkus pasiduoti.

Kitaip yra Milwaukee.

Sulyginkime šitą republikonų ir demokratų verteivių valdymą Chicagoje su socijalistų—darbininkų valdymu Milwaukee'je. Milwaukee'je, rubsiuviams išėjus streikan, majoras Seidel pranešė policijos viršininkui (šitas skyrius nėra dar socijalistų kontrolėje), kad jokių žiaurumų prieš streikuojančius nevartotų.

Miesto valdžia čia laikėsi darbininkų pusės ir streikas buvo laimėtas į penkias dienas be jokio smūgio, be areštavimo ir be badavimo. Netik Milwaukės socijalistai suteikė tikrai teisingą administraciją, bet ir darbininkų luomai jie patarnavo visomis pusėmis.

Jie pakėlė miesto darbininkų algas nuo $1.75 iki $2.00 į dieną.

Jie padrąsino darbininkus jungtis į amatų sąjungas. Jie atidarė neapmokamus visuomeniškus skyrius viešose mokyklose. Jie nupirko šešis tūkstančius akrų žemės įstatymui darbininkams parankių namų žemiausia kaina. Į mažiau kaip metus laiko socijalistų administracija padarė daugiau Milwaukės darbininkams, negu kuomet buvo padaryta ligtol.

Darbininkai gali spręsti.

Dabar Chicagos darbininkai turi progą spręsti: ar jiems reikalinga republikonų ir demokratų verteivystės administracija, ar socijalistų darbininkų administracija tokia, kokia dabar yra Milwaukėje?

Jau turėtų buti aišku Chicagos žmonėms—darbininkams, kad jie negali nieko gero laukti nuo republikonų ir demokratų partijų.

Šitos abi partijos eina išvieno ir visiškai yra kontroliuojamos verteivių, pripildančių jų iždus. Busse, republikonas, buvo pastatytas urėdan su demokratų pagelba, kuris veikė sulig demokratų pristovo, Roger'o Sullivano valios ir.... skriaudė darbininkus.

Apsirikimas sulyg "Gerojo" žmogaus.

Kartais kapitalistai politikieriai sakosi galį apgauti balsuotojus, nominuodami į urėdą taip vadinamą "gerą" žmogų. Joks protingas darbininkas nesitikės ką nors laimėti, balsuodamas už šiuos "gerus" žmones.

Tokie "geri" žmonės, kurie kandidatuoja nuo republikonų ir demokratų partijos, išrinkti į bent kokį urėdą visuomet tarnauja verteivoms, kurie duoda piningus pastatymui jų į urėdus. Šitie "geri" žmonės ir "reformatoriai" niekuomet nieko tikrai gero nėra padarę darbininkų luomui, ir niekuomet nepadarys, nes be išminties, jie stovi už kapitalistiškos pramonijos sistemą, kuri yra atsakančia už darbininkų išnaudojimą ir skurdą.

Reikia rinkti žmones iš darbininkų luomos.

Jai darbininkai žmonės nori, kad jų reikalai būtų apginami miesto valdžios, tai jie privalo rinkti žmones į urėdus iš savo luomos. Jie turi rinkti žmones, kurie neturi jokių ryšių su republikonų ir demokratų partijomis.

Jie privalo rinkti žmones, kurių užlaikymas ir iškaščiai ateina iš darbininkų pusės, ir kurie prižada kovoti už darbininkų luomos reikalus.

Socijalistų partija stovi už darbininkų luomą.

Chicagos socijalistai savo konferencijoje atkreipė atydą į tai, kad partijos nariai ir kandidatai į miesto urėdus, yra tikrais darbininkais. Kiekvienas socijalistų partijos kandidatas, jai bus išrinktas, prižada ištikimai tarnauti darbo žmonėms.

Mūsų galutinis tikslas bus atliktas tuomet, kuomet kiekviena svarbesnė pramonė bus kontroliuojama darbininkų ir išdirbystė bus suvartojama viešai, o ne privatiškai naudai.

Kiekvienas sumanymas, kurs tik veda mus arčiau prie pilnos draugijinės demokratijos, ir kiekvienas sumanymas, kurs tik veda prie darbininkų luomos sąlygų pagerinimo, apturės socijalistų partijos ir jos atstovų širdingą parėmimą.

Mūsų Programa.

Socijalistų partijos reikalavimai yra šie:

1. Męs reikalaujame, kad naujas charteris būtų sustatytas ir kad miestui būtų leista žiūrėti savo reikalų.

2. Lygios ir nevaržomos balsavimo tiesos vyrams ir moterims.

3. Męs pritariame, kad viešos tarnystės įstaigos, kaip ve: gatvekeliai, požeminiai keliai, priplaukos, telefonai, gazo ir elektros šviesos išdirbystės, greičiausiai galimu laiku pereitų į municipališkąjį (miesto) valdymą.

Iki tam laikui, pakol viešа nuosavybė bus įgyta, visos viešos tarnystės korporacijos turi būti priverstos duoti geriausį patarnavimą už žemiausią kainą ir aštuonių valandų darbo dieną bei unijos sąlygas visiems savo darbininkams.

4. Nugriauti visus ne sanitariškus namus ir jų vieton statyti pavyzdingus gyvenimui namus ir persamdyti juos žmonėms už prieinamiausią kainą.

5. Bešališka mokesčių sistema, kuri priverstų didžiąsias korporacijas ir turtingus mokesčių vengėjus užmokėti jiems prideramą viešų mokesčių dalį.

6. Panaikinimas miesto kontraktinės sitemos. Męs pakeistume, tiesioginiu samdymu, su aštuonių valandų darbo diena, unijos reikalaujamoms sąlygoms ir užmokesčia, ir šeštadienio pusiaušvenčiu.

7. Laisvė visiems miesto darbininkams rištis į amatų sąjungas.

8. Permainymas sistemos ugnagesių skyriuje.

9. Paskirti užtektiną sumą miesto sveikatos skyriui, kad jis galėtų savo uždavinius kaip reikiant atlikti.

Dabartinė skiriamoji suma turi buti padvigubinta geresniam apsaugojimui darbininkų nuo ligų ir nelaimių fabrikuose ir dirbtuvėse; parūpinimui geresnės priežiuros fiziškų sąlygų vaikams mokyklose. Parūpinti užtektiną skaitlių inspektorių privertimui pildyti įstatymą prieš netinkamą, nešvarų maistą, ne sanitariškus namus ir padvigubinti kovą su džiova ir kitomis limpančiomis ligomis.

10. Paskirti užtektiną sumą piningų švietimo reikalams, kad tuomi pastatyti žmones pačiame pirmyneigos priešakyj. Didesnė mokymo priežiūra link valstijos ir ekonomijos, fiziško vaikų išsivystymo ir pramonijinio švietimosi.

11. Veltus pasinaudojimas viešomis mokyklomis švietimos ir politiškiems susirinkimams.

12. Didesnis prižiūrėjimas mūsų pasilinksminimo daržų (parkų), maudynių ir t. t.

13. Suteikti darbą bedarbiams, statant pavyzdingiausius namus darbininkams; statant daugiaus ir geresnes mokyklas; grendžiant ir gerinant miesto gatves ir didinant ir gerinant mūsų daržus ir žaidimo vietas.

Bendrystės programo neužtenka.

Įvykdžius šitą programą, daug prisidės prie pagerinimo sąlygų ir padidinimo darbininkų galybės. Bet męs turime pastatyti daugiau pastangų padarymui galo kapitalistiškai išnaudojimo sistemai. Kapitalistiška pramonijos sistemą reikia išgriauti su visomis šaknimis. Į jos vietą męs turime įsteigti demokratišką kooperatyviską pramonijos sitemą, savinamą visų žmonių ir veikiančią žmonių labui.

Chicagos darbininkai negali pasiekti pilną laisvę, paimdami savo rankosna vien tik Chicagą. Męs turime susivienyti taipgi su visais mūsų bendrais darbininkais paėmimui savo kontrolėn valsčiaus ir, pagalios, visos šalies.

Todėl męs šaukiame Chicagos darbininkus vienytis su mumis šituose ir visuose kituose rinkimuose; rištiesi prie Amerikos Tarptautinės Socijalistų Veikimo Sekcijos, kuri stoja už darbininkų luomą visame civilizuotame pasaulyj. Tokiu, ir tik tokiu budu męs įsteigsime tikrąją pramonijos demokratiją. Tokiu, ir tik tokiu budu męs galime laimėti sau ir savo vaikams—laisvę, kultūrą, apsaugą ir laimę.

Ir męs lietuviai darbininkai, pritardami draugų užkvietimui, pilnai prisidedame.

Chicagos Lietuvių Socijalistų Sąjungos kuopos.

Jaigu Šėtonas galėtų mylėti, jis nustotų buti blogas.
Šv. Tereza.

Redakcijos Pastabos.

RUSŲ LITERATUROS NUPUOLIMAS.

Rusų literatura dabar, matyt, lyg užduotį sau pastatė kuodaugiaus baisenybių piešti. Toks yra Andrejevas, tokiu stengias būti Gorkis ir ne vienas kitų menkesniųjų. Pranešama, kad nesenai Maskvoje scenoje buvęs statytas naujas M. Gorkio veikalas. Lošimas negalėjęs būti užbaigtas, nes dėl daugybės parodomų veikale užmušimų, nunuodyjimų, kankinimų vaikų, klastingumų ir kitokių baisenybių publika pareikalavus pertraukti lošimą. Ne ką gero lemia tokie veikalai. Ir vargu bau prakilniais norais besivadovaudami rašo juos autoriai. Įtarti galima, jog jiems rūpi sensacija, na ir kaipo to pasekmė—tuomlaikinė piningiškoji nauda. Tai jau liūdytų didžiausią rusiškosios literatūros nupuolimą. Bet nupuolimo ženklų yra daugiaus. Svarbiausias jų—tai pasibaisėtinas rusų rašytojų ištvirkimas. Juk kada toks Arcibaševas savo *Saninu* skelbia lytiškąjį palaidumą, tai nėra tik skelbimas, nes kartu su juo eina ir praktika, daug baisesnė už teorija:—šitai tos pačios rųšies kitas rašytojas, Kuprinas, savo bute kelia homo ir animal-seksuališkas orgijas!.... Senovės Rymas tampa užstelbtas.

Taip dalykams einant pas rusus, labai yra suprantamas kaikurių mūsų prakilnesniųjų žmonių liūdėjimas dėl tos didelės įtekmės, kokią turi dabartinė rusiškoji literatura ant mūsiškės. Kada supuvimas skverbiasi vos gimstančion raštijon, tai yra opus pavojus jos ateičiai. Saugoties reikia, kol laikas.

KRAUNAMA TURTAS.

Mūsų Mokslo Draugijos archyve palengvėlia susirinks nemažas kultūrinis turtas. Šitai Draugijos valdyba skelbia, jog sausio mėnesiu nuo įvairių žmonių gavus ne mažai folkloro medžiagos, tarp kurios buvę:

dainų	135
burtų	175
mįslių	55
augalų vardų	316
priežodžių	47
pasakų	39

Ne daug dar žmonių tokį turtą renka. Bet jai nors po tiek būtų prisiunčiama ir kiekvienu mėnesiu, per metus susirinktų nemažai medžiagos.—Reiktų ir didesniam žmonių skaičiui nepatingėt, užgirdus kokią lietuvišką dainelę ar pasaką, užrašinėt, o keletą surinkus, pasiųst Liet. Mokslo Draugijon.

SKAITYTOJAI, ATSILIEPKIT!

Daug yra kalbana apie mūsų laikraščių pagerinimus. Bet pagerinimai yra dalykas, taip pasakius, relativiškas: vienam viena gali išrodyti gera, kitam kita. Kad galėtų geriaus paaiškėti, kokie pagerinimai yra geidžiami **daugumos**, kviečiame mūsų skaitytojus atsiliepti, išdėti trumpesnį ar ilgesnį atsakymą į šį klausimą: **ko lietuvių laikraščiuose yra perdaug, ko permaža ir ko trūksta.** Visus atsakymus, kokie bus gauti, šiaip ar taip sunaudosime laikraštyje: pilniaus atsakančius į klausimą padėsime ištisai, kitus—padėsime sutrumpinę, arba jų mintį išguldysime. Kuo didesnis žmonių skaičius atsilieps, tuo žingeidesnė susidarys medžiaga, gaišinti gerai patarnaut mūsų laikraštijai. Tad, gerbiami skaitytojai, nepatingėkit atsakyt kad ir trumpai į klausimą, išdėkit ką manot ir jaučiat.

Klaidos skverbiasi į žmones, kaip medžių šaknis į žemę.
— Altet.

Poezija, apšvieta ir filosofija yra civilizacijos termometras chronometras ir barometras.
— Robert.

Tas, kurs gali apvertint nuopelnus, turi jų diegus ir savo sieloj. — Goethe.

Padorioms moterims be dradrabužių vyrai yra tiktai stovylos. — Dion.

IŠ LIETUVIŲ LAIKRAŠČIŲ.

Apie santykius su Lietuva, pasirodžius p. A. R. straipsneliui *Vien. Liet.* 10-me nr., ir kituose laikraščiuose šis-tas pastebėta. *Tėvynės* N11 p. A. B. Strimaitis visai teisingai sako apie naštą, kurią Amerikos lietuviai būk palikę nešti kitiems Lietuvoje:

> "Toks prikaišiojimas yra perskaudus. Jaigu mes išeidami, savo naštą užkrovėm ant Lietuvoj gyvenančių žmonių, tai reiškia mes, Amerikoj gyvenantieji, jokios naštos neturime, vadinas, jos neatsinešėme iš Lietuvos su savimi. Bet ar ištiesų taip? Štai, mes, čion atvykę, susidūrėm su dar sunkesnėmis gyvenimo sanlygomis, turim rūpintis savo ir tėvynės reikalais; mes, atėję čion, neradom nieko mums pagaminto: nei savų organizacijų, nei mokyklų, nei pramonių. Europiečiai prie musų darbų nei piršto nepridėjo; o juk mes ir-gi vaikus auklėjam, norėtume juos išaugint lietuviškoje dvasioje. Mes patįs dar nieko neturim, o labiausiai mokyklų mums truksta. Taigi ar mes nedvigubą naštą turim nešti? Lai sau europiečiai pastudijuoja, o paskui suverčia kaltę ant musų už palikimą musų naštos ant kitų žmonių pečių."

* * *

Katalikas taip jau nemato teisingumo p-o A. R. straipsnyj. Tik pastebi tai vien tuščiais sakiniais, o p-ui A. R. primeta jo nesakytus žodžius, "kad Amerikos lietuviai esą kvaili, nemokyti, nieko nesuprantą". Greiti apibendrinimai, matyt, jau yra *Kataliko* ypatybė. Tokiais apibendrinimais visgi sunku kokie nors santykiai tvarkyti.

* * *

Paryžiuje esąs jau įsteigtas "lietuvių informacijos biuras". Praneša tai *Viltyje* p-o J. Gabrio sekretorius p. P. Banys.—Biuro vedėju, žinoma, busiąs "pats sumanytojas Juozas Gabrys, žinomas lietuvių veikėjas", kurs

> "turi čia išsidirbęs *didelius* santykius su prancūzų ir kitų tautų veikėjais, žurnalistais, Sorbonnos *garsiais* profesoriais ir su *žymiais* prancūzų laikraščių redaktoriais...."

Biuro iždininku apsiėmęs būti tūlas *komersantas* J. Kučinskas, o į svarbią kaip tokiam į visą svietą visokiomis kalbomis atsiliepiančiam biurui raštininko vietą *pakviestas* P. Banys, imąs rašymo lekcijas pas *Vienybės Lietuvninkų* redakciją.... Biuras būsiąs p. J. Gabrio bute, kurį jis tam reikalui pavedęs "veltui, nereikalaudamas jokio mokesnio" (kaszin nuo ko!). Biuras turėsiąs Londone, Berlyne, Ryme, Berne, Bruxelles'e ir kitur savo "narius korespondentus", kurių pirmiausia ir vienutinė pareiga būsiant nuolat žiūrėt ar nėr kartais tuose miestuose.... kokio tautiško suvažiavimo.... o jaigu toks atsirastų, tai nieko nelaukiant apie jį pranešt Paryžiun, iš kur tuojaus bus eksportuotas Lietuvos oficiališkasai atstovas.

Skaitytojai gal bus malonųs patįs išsiaiškint, kokia to viso yra reikšmė....

* * *

Lietuvių laikraščiuose nuo kelių sevaičių pasirodė naujas "medikališkas" apskelbimas apie "Philadelphia Medical Clinic". Kokia ta nauja įstaiga, niekam nežinoma. Bet šitai *Keleivio* N11 p. V. Jakštys rašo:

> "Yla iš maišo visados išlenda, taip ir musų ponas Grinius, 15 metų socijalistas, oratorius, darbininkų užtarėjas, kapitalistų priešas ir pasišventęs darbininkų luomos reikalams, šiandien įsteigė "Stebuklingo gydymo institutą" Philadelphioj ir gydo tų pačių darbininkų kišenius, kaip New Yorko Collinsas ir kiti."

Mat, iš *Kovos* administracijos į "medikališkos" klinikos ar instituto administraciją esama vieno žingsnio.

* * *

Darbininkų Viltyje p. J. F. Skorko ragina scenos mylėtojus suvažiuoti į Baltimore laike Susiv. Liet. Am. seimo apsvarstymui lietuvių scenos tobulinimo reikalų ir įkurimui teatrališkųjų kuopų susivienyjimo. Teatrališkasias kuopas ir šiaip scenos mylėtojus prašo atsiliepti iki 1 gegužės dienai adresu J. F. Skorko, 308 So. Fremont ave., Baltimore, Md. Jai niekas neatsilieptų, sumanymas būsiąs skaitomas nevykusiu.

Kas tai yra žinios.

Collier'o sevaitraštis prieš spausdinsiant vieną iš W. Irwin'o straipsnių apie Amerikos laikraščius, gvildenantį klausimą "kas tai yra žinios", į tą patį klausimą paprašė atsakyt keliolikos Amerikos laikraščių redaktorių. Irwino straipsnis ir redaktorių atsakymai klausiman pasirodė pereitos sevaitės minėto sevaitraščio numeryje. Gal ir mums bus indomu pažiūrėt, ką laiko laikraščiams tinkamomis žiniomis įžymesni ir prityrę Amerikos laikraštininkai.

W. Irwin'as sako: "Žinios yra pranešimas, kas dedasi sviete, ar tikriaus, kas dėjosi sviete. Bet milijonas bilijonas dalykių sviete atsitinka kas valanda".... ir ne apie kiekvieną pranešimas gali būt žinia. Anot Irwin'o, žiniomis pirmiausia gali būt viskas tai, kas išeina iš ribų visų priimtos įsigyvenusios tvarkos. Vienok, iš kitos pusės, žinios indomumas skaitytojams tuo didesnis, kuo iš artimesnės jiems srities ji paimta. Paprastas skaitytojas gali daugiaus indomauti atsitikusia jo kaimynui nelaime su automobiliu, o mažai atkreipt atidės į žemės drebėjimą Peru, arba badą Rosijoj. Augant sakitytojų inteligentiškumui, žinoma, didėja ir jam indomių žinių sritis.

The Kansas City Star redaktorius trumpai atsakė: "Žinios yra viskas, apie ką jusų skaitytojai nori žinoti".

St. Paul Dispatch redaktorius pastebi: "Žinios nėra būtinai historija.... Apie mažą vaikelį, sedėjusi ties Teisybę prie Suv. Valstijų augščiausiojo teismo, svarstant tulą bylą, nesenai laikraščiuose buvo daugiaus rašyta, negu apie tą bylą. Nors dalykas nepalyginamai mažiaus svarbus už bylą, jis interesavo didesnį žmonių skaičių ir dėlto buvo geresnė žinia.*** Gryna teisybė retai kada yra gera žinia; ji yra perdaug neindomi. Atsakantis pabrėžimas yra reikalingas padarymui žinios iš faktų. Gyvenimo statistikos lentelė yra žinia tik sociologui ar gydytojui ir verta gal trumpo paragrafo agatu (mažesnėmis už nonpareil raidėmis). Bet pabrėžk, kad tai parodo augimą skaičiaus vaikų mirčių, ir tai bus žinia. Pabrėžk priežastį, kad difterijos epidemija yra pasekmė nešvaraus užlaikymo tenmentų, ir tai bus geresnė žinia" ir t. t.

The Des Moines Capital redaktorius sako: "....geriausi žinia yra ta, kuri turi konstruktiviską, tveriančią vertybę. Tveriančia šioj prasmėje nereiškia darbo vaidentuvės. Tai reiškia žinią, kuri iššaukia pasekmes, kuri tveria miestus ir valstijas, kuri iš laikraščio skaitytojų daro tvėrėjus. Ši žinių klasė turi būt tokiu būdu padėta, kad žmonės žingeidautų. Kuo daugiaus jie žingeidaus, tuo labjaus tai bus žiniomis. Perskiros, skandalai ir prasikaltimai yra žinios.—Jomis indomauja skaitytojai, ir laikraštyje gali būt joms vieta. Bet tokie dalykai, kadir yra žiniomis, negali būt klasifikuoti, kaipo didelės žinios, nes jie neturi tveriančios vertybės".

San Francisco Chronicle redaktorius pabrėžia, kas yra svarbu dienraščiui laikraščių: "Svarbiausias daugumos redaktorių rupestis turi kitą pakraipą. Jie daugiaus nori padaryt savo laikraščius indomiais, negu vertingais. Jie stengias praplatinti jų cirkuliaciją ir, taip darydami, jie yra parangųs net ir visai užmesti žinių spausdinimą.*** Moderniškas kasdieninis laikraštis su tikrumu neatspindi atsitinkančių dalykų. Jaigu žmonės, kurie redaguoja, bandytų padaryti laikraštį atsakančiu tam reikalavimui, jų darbas jiems gamintų tik nemalonumą.*** Laikraščio darymas patapo menas, ir šis menas nėra nusprendime žinių vertybės!*** Pasekmingas moderniškas laikraštis yra tas, kurio redaktoriai moka sugaut ir prisilaikyt populariškos vaidentuvės."

The Omaha Daily News redaktorius taipgi sako, jog laikraštis nėra sprendėjas, kas yra žinia, o kas ne, jis esąs tik tarnas, klausąs prisakymų savo ponо—skaitytojų.

— Tai kada aš turiu priimt tuos nuo nemigos vaistus, daktare?
— Kokia penkiolika minučių prieš užmigsiant.

Moturų darbas Chicagoje.

"Bureau of Labor" savo 91-me *Bulletin'e* atspaudė tyrinėjimus sulig moterų darbo valandų ir uždarbio Chicagoje. Tyrinėjimai atliekami buvo 1908—09 m. ir palietė: 38 saldainių dirbtuves (cukernios) 11 popierinių skrynučių dirbtuvių, 5 elevatorius (biletų pardavinėtojos), 9 skalbyklas, 13 rubų siuvimo dirbtuvių, 11 mažų krautuvių.

Visose tose įstaigose dirbo 4.353 moterų, iš kurių 3.749 turėjo daugiaus negu 16 metų, o 604 mažiaus negu 16 metų amžiaus.

Saldainių dirbtuvės.

Aštoniose saldainių dirbtuvėse dirbo 944 moterįs, iš kurių 781 turėjo daugiaus 16 metų, o 163 mažiaus 16 m. Saldainių dirbtuvėse, kaip ir kitose, ne vienodai esti darbo, esti paprastas ir veiklusis laikas arba sezonas. Veikliuoju (*busy*) sezozonu darbininkams visuomet prisieina dirbti ilgesnias valandas. Iš aštuonių saldainių dirbtuvių paprastu laiku moterįs vidutiniškai dirbo į savaitę: 2-se dirbtuvėse—po 54 val., 1-je—56 val., 1-je—56½ val., 2-se—po 57 val., 2-se—po 60 val. Veikliuoju laiku (kurs tęsėsi nuo 13 iki 16 sevaičių) moterįs dirbo nuo 85½ iki 90½ valandų į sevaitę, arba nuo 13½ iki 14 valandų į dieną.

Ilgiausias darbo laikas kaikurių moterų siekė 92½ valandų į sevaitę, trumpiausias—33¼ val.

Veikliuoju laiku moterįs uždirbo į sevaitę — dirbusios po:

92½	val.	nuo $16.00	iki $23.12[1]
85	val.	nuo $ 5.26	iki $19.83
83½	val.	nuo $ 6.96	iki $ 9.94
81½	val.	nuo $10.62	iki $15.15
81	val.	nuo $10.29	iki $15.83
80	val.	nuo $ 6.00	iki $ 8.00
78	val.	nuo $ 6.17	iki $17.88
77	val.	nuo $ 6.17	iki $14.82[2]
75	val.	nuo $15.62	iki $ 8.00.
69	val.	nuo $16.37	iki $13.15
67½	val.	nuo $ 5.06	iki $ 6.75
66½	val.	nuo $14.99	iki $ 9.00
66	val.	nuo $14.50	iki $15.50
65	val.	nuo $ 4.33	iki $ 9.75
64	val.	nuo $ 5.32	iki $ 5.35
60	val.	nuo $ 4.00	iki $ 9.95[3]
59	val.	nuo $ 3.93	iki $14.00
47½	val.	nuo $ 6.48	iki $12.00
33¼	val.	nuo $ 2.33	iki $ 6.82

Šitokie uždarbiai buvo veikliuoju sezonu. Paprastu laiku dirbant paprastą skaičių valandų (pagal Illinois valst. įstatymų paprastas skaičius valandų neturi būt didesnis 10 val. į dieną, kitas laikas skaitos *overtime*), uždirbama buvo daug mažiau. Moteris uždirbusi veikliuoju laiku $23.12 į sevaitę paprastu laiku uždirbdavo $13.40.

uždirbusi $16.18	gaudavo	$ 8.25
uždirbusi $18.51	gaudavo	$10.70
uždirbusi $12.75	gaudavo	$ 9.00
uždirbusi $11.85	gaudavo	$ 8.00
uždirbusi $12.32	gaudavo	$ 6.00
uždirbusi $ 7.33	gaudavo	$ 5.50
uždirbusi $ 8.13	gaudavo	$ 5.00

ir t. t.

Vyriausias amžius saldainių dirbtuvių darbininkių siekė 45 metų; daugiausia gi ten dirbo moterįs ir merginos nuo 16 iki 21 metų amžiaus. Ilgiausias valandas (po 92½ val. į sevaitę) dirbo 8 moterįs turėjusios amžiaus: 17, 18, 19, 21, 22, 23 ir 24 metų.

Popier. skrynučių dirbtuvės.

Vienuolikoj popierinių skrynučių dirbtuvių dirbo išviso 1.373 moterįs, iš kurių 1.010 turėjo daugiaus 16 metų, o 363 mažiaus 16 metų amžiaus. Popierinių skrynučių išdirbystė eina gan vienodai ir tarp paprastojo bei veikliojo sezono skirtumas ne toks didelis. Paprastuoju laiku 3-se dirbtuvėse buvo dirbama į sevaitę po 53 val., 2-se—po 55 val., 3-se—po 55½ va., 2-se—po 56 ir 1-je—59. Veikliuoju laiku vidutiniškai buvo dirbama nuo 55½ iki 69½ val. į sevaitę. Ilgiausios kaikurių valandos siekė 75⅔ val., trumpiausios 47½ val. į sevaitę.

Veikliuoju laiku moterįs uždirbo į sevaitę— dirbusios po:

75⅔	val.	(viena)	$ 8.50
73½	val	nuo $ 8.30	iki $ 8.45
69	val.	(viena)	$15.52
68	val.	nuo $ 5.60	iki $17.50
65⅔	val.	nuo $ 2.72	iki $15.75
65⅙	val.	nuo $ 3.00	iki $12.05
65	val.	nuo $ 3.40	iki $11.70
62	val.	nuo $ 5.12	iki $12.40[4]
59	val.	nuo $ 1.90	iki $ 8.77
57	val.	nuo $ 4.15	iki $11.00
56	val.	nuo $ 2.30	iki $12.00
50	val.	nuo $ 3.08	iki $10.00
49	val.	nuo $ 2.61	iki $ 4.25
48	val.	nuo $ 1.56	iki $ 4.94
47½	val.	(viena)	$ 5.00

Iš šito matos, kad uždarbiai popierinių skrynučių dirbtuvėse daug mažesni, negu saldainių dirbtuvėse. Po 2, 3, 4 dolarius į sevaitę uždirba ir suaugusios moterįs.

Paveizdan, moteris:

19	metų	65⅔ val. dirbusi	uždirbo $2.72
17	metų	65½ val. dirbusi	uždirbo $3.00
16	metų	59 val. dirbusi	uždirbo $1.90
21	metų	59 val. dirbusi	uždirbo $4.51
19	metų	59 val. dirbusi	uždirbo $1.95
17	metų	59 val. dirbusi	uždirbo $3.00
45	metų	57 val. dirbusi	uždirbo $6.40
16	metų	56 val. dirbusi	uždirbo $2.30
17	metų	56 val. dirbusi	uždirbo $3.28
17	metų	50 val. dirbusi	uždirbo $3.48
20	metų	49 val. dirbusi	uždirbo $2.61
42	metų	49 val. dirbusi	uždirbo $3.22
15	metų	49 val. dirbusi	uždirbo $6.43

Apskritai labai nedaug yra moterų uždirbančių daugiaus $10.00 į sevaitę. Popierinių skrynučių dirbtuvėse moterįs ilgai nepadirba. Imama vis naujos ir tokiu būdu palaikoma žemiausias užmokesnis.

Elevatorių stotyse.

Elevatorių stotyse biletus pardavinėjančių moterų buvo 284—visos turėjo daugiaus 16 metų. Kiekviena jų dirbą septynias dienas į sevaitę, po 12 valandų kasdien, taigi į sevaitę lygiai 84 valandas. Algos gauna vidutiniškai $13.39 į sevaitę (nuo $11.90 iki $14.00). Biletų pardavinėtojos elevatorių stotyse nežino jokio atilsio; patsai-gi jų darbas yra labai nervuojantis, ypač tose valandose, kada daugybė darbininkų važiuoja darban ar gryžta iš darbo.

Garinės skalbyklos.

Devyniose garinėse skalbyklose dirbo 572 moterįs, iš kurių 556 turėjo daugiaus 16 metų, o 16 mažiaus 16 metų.

Skirtumas tarp veikliojo ir neveikliojo sezono nedidelis. Veiklusis sezonas nepriklauso nuo kokio nors apriboto laiko—kada gaunama daugiaus darbo, tada ir veiklusis sezonas. Į metus veikliųjų sevaičių pasidaro kaip kur 6, kitur 16 ir net 25, kitur visai jų nėra. Darbas paprastu laiku tęsias nuo 48 iki 60 valandų į sevaitę, veikliuoju laiku pasiekia 70.

Veikliuoju laiku moterįs uždirba į sevaitę— dirbusios po:

66	val.	(viena)	$ 8.58
63	val.	nuo $6.30	iki $13.05[5]
60	val.	nuo $5.50	iki $13.10[5]
58	val.	nuo $6.00	iki $13.00
57	val.	nuo $7.00	iki $ 7.98
55	val.	nuo $6.00	iki $ 9.15

Iš visų moterų vos kelios uždirba daugiau kai $10.00. Dažniausias uždarbis 5, 6, 7, 8 doleriai. Darbas pastovesnis negu popierinių skrynučių dirbtuvėse.

Rubų siuvimo dirbtuvės.

Rubų siuvimo dirbtuvės ištyrinėjimui buvo paimta mažesnės. Trylikoj tokių dirbtuvių išviso darbininkų buvo 750, iš jų vyriškos lyties—214, moteriškos—536; iš 536 moterų 500 turėjo daugiaus 16 metų amžiaus, 36 mažiaus 16 metų amžiaus. Paprastuoju laiku dirbama buvo nuo 49½ val. iki 59½ val. į sevaitę[6], veikliuoju nuo 49½ iki 62 val. į sevaitę. Veiklusis laikas kaip kurioj dirbtuvėj tęsės 18, 19, 20, 22, 24, 26, 28 ir 32 sevaites. Ilgiausios valandos siekė 67 į sevaitę.

Veikliuoju laiku moterįs uždirbo į sevaitę— dirbusios po:

67	val.	(viena)	$ 9.38
64	val.	(viena)	$11.02
62½	val.	(viena)	$16.00
60	val.	nuo $ 7.20	iki $14.30
59½	val.	nuo $10.00	iki $16.50
57½	val.	nuo $ 6.00	iki $27.37
55½	val.	nuo $ 6.10	iki $14.76
54	val.	nuo $ 5.00	iki $19.28
50	val.	nuo $ 8.00	iki $21.60[7]
48	val.	nuo $ 3.84	iki $10.48

Siuvėjų valandos ir veikliuoju laiku ne daug ką skiriasi nuo paprastojo laiko valandų. Uždarbiai veikliuoju laiku šiek-tiek didesni, kadangi tuo laiku nuolat yra darbo; jaigu visuomet darbas eitų be pertraukimų, siuvėjos ir paprastu laiku turėtų tokį jau uždarbį, kaip veikliuoju. Sulyginant su kitomis pirmiaus aprašytomis dirbtuvėmis, siuvėjų darbo sąlygos ir uždarbiai yra geresni.

Nuo paprastų rubų siuvimo dirbtuvių gan didžiai skirias korsetų faktorijos. Darbo valandos kai kada tėn pasiekia 84 į sevaitę. Uždarbiai daug mažesni: 4, 5, 6, 7 dolariai į sevaitę yra dažniausias uždarbis.

Veikliuoju laiku korsetų faktorijose moterįs uždirbo į sevaitę— dirbusios po:

84	val.	(viena)	$ 7.56
69½	val.	(viena)	$ 9.01
61½	val.	nuo $6.15	iki $ 9.62
60½	val.	nuo $4.84	iki $ 9.61[8]
60	val.	nuo $5.00	iki $ 8.24
59	val.	nuo $4.40	iki $ 8.33
58½	val.	nuo $2.76	iki $10.00
58	val.	nuo $4.56	iki $12.00
57½	val.	nuo $4.58	iki $10.94
57	valį	nuo $3.71	iki $ 9.07
56½	val.	nuo $5.09	iki $ 9.57
55	val.	nuo $5.50	iki $ 8.37
53	val.	nuo $4.72	iki $14.08
48	val.	nuo $2.66	iki $ 7.65

Iš 336 korsetų dirbėjų 10 dolarių ar daugiaus į sevaitę uždirbo tiktai 19 moterų, o jų tarpe $15.00—gaunanti sevaitinę algą už 18 val. darbo modelė. Pastebėtina, kad korsetų faktorijose už darbą virš laiko nemoka brangiaus.

Krautuvėse.

Krautuvėse pardavėjų valandos yra gan vienodos. Paprastai yra dirbama apie 60 valandų į sevaitę. Valandos esti tokios: panedėlyj ir ketverge po 11, utarninike, seredoj ir petnyčioj po 8½, subatoje 12. Jai dirbama nedėliomis tai paprastai po 4 val., dirbančių ir nedėliomis valandų skaičius į sevaitę pasiekia 63. Veikliausias laikas krautuvėse yra laikas prieš Kalėdas. Darbo valandų skaičius į sevaitę tąsyk pasiekia 86½. Paskutinę dieną prieš kalėdas visur dirbama po 13, 14 ir 14¾ valandų. Uždarbis nekoks. Normališkai uždirbama po 6, 7. 8 dolarius į sevaitę. Kaikur prie algos yra dar mokama komisas nuo sumos už kiek parduota prekių. "Bureau of Labor" reportuose yra pažymina, kad krautuvėse labjausiai pageidaujamos už pardavėjas yra **lietuvės**, kadangi jos be lietuviškos kalbos dažniausia dar mokančios ar galinčios susikalbėt lenkiškai, čekiškai ir vokiškai. Vienoj didesnių krautuvių buvę sutikta pardavėja lietuvė mergaitė, kuri visai nemokėjusi angliškai, bet krautuvei ji tiek jau buvo naudinga, kiek mergaitė, kuri vien angliškai temokėjo.

[1] Viena čokolado sėmėja uždirbo $27.75.
[2] Viena sėmėja uždirbo $25.22.
[3] Viena sėmėja uždirbo $15.88.
[4] Viena antrašų klijuotuoja uždirbo $17.33.
[5] Tiek gauna užvelžėtojos.
[6] Vienoj dirbtuvėje 62 val. į sevaitę.
[7] Mašinistės.
[8] Užvelzėtoja gavo $15.00.

Žmogžudys.

Raulukaičių Petras rengėsi važiuot į miestą, kad ką nors nusipirkus ir šį bei tą pardavus. Miestas buvo gana atokiai nuo Raulukaičių, todėl, prisėjus kada nors važiuot, reikėdavo išvažiuot iš vakaro, kad laikų pribut miestan.

Raulukaitis kieme taisė vežimą, tepė ratus, krovė javus bei kitus pardavimui paskirtus daigtus. Buvo dar tik po pietų. Saulutė kažin-kodėl buvo pasislėpusi po debesėliais ir visai nesirodė.

— Kur rengies važiuot?—paklausė pas Petrą atėjęs jo kaimynas Raulas.
— Miestan.
— O, miestan.
— Taip, mat čia susirado daug reikalėlių, tai ir beveik butinai reikia važiuot.
— Žinoma, kai reikia, tai jau reikia....
Raulas atsisėdo ant šale vežimo stovinčios kulbelės, užsirūkė pypklę ir paklausė:
— O kas daugiau su jumis važiuoja?
— Niekas daugiau, aš vienas
— Vienas?!....
— O ką?
Raulas smarkiai pašoko ant kojų ir greitu drebančiu balsu pradėjo kalbėt:
— Ir dar tu nežinojai? Tau niekas nesakė?
— Ką tokio?—paklausė Petras.
— Nenuvažiuosi laimingai. Dabar jau visur pasklido šnekos, kad Žalionių miške nei vienas žmogus nepravažiuoja neužkabintas. Tenai yra, kaip žmonės kalba, velnias persirėdęs į poną ir kas tik nakčia važiuoja, tai sustabdo ir atima piningus, kartais net ir arklių netenka, o kartais ir gyvastį tur padėt.
— Tai tik juokai, tai tik žmonių kalbos!—juokėsi Petras.
— Sakau, kaimyne, tai yra tikra tiesa. Ir aš, kaip važiavau su Kazaičių Antanu, ko iš skuros neišsinėrėm iš baimės. Davažiavus į pat vidurį miško, o-gi kad ėmė, kad ėmė per šakas kas-žin kas triuškyties; o gal gi ir jis ten buvo, bet kaip buvom dviejuose, tai pasibijojo lyst prie mūsų.
— Juokdariai iš jūsų.
— Drebėtum ir tu.
— O ko?
— Kad išgirstum braškinanties šakose, vidurnaktyj....
— Niekados!
Petras nuėjo grįčion, atsinešė virvutę pririšt drungui ir tarė:
— O, Rauluti, jau aš ne tiek išvažinėjau ir man niekad niekas kelio neužstojo.
— Bet čia užstoja kiekvienam....
— Būk ramus kaimyne. Man neužstos.
Bet Raulas nesiliovė kalbėjęs, persergėdamas savo kaimyną nuo nelaimės. Pasakojo, kiek tik žinoma atsitikimų tame miške, kiek žmonių neteko ten sveikatos, kiek užmušių, kiek apiplėštų.
Petras visai nesibaugino tuom, jam neatrodė, kad būtų ko bijot.
— Tai sudiev, kaimyne!—sakė eidamas namo Raulas.—Laimingai, bet vistiek man gaila tavęs, kaimyne, kad nepaklausai manęs.
— Sudiev!—tarė Petras. Ateik utarninke pažiūrėt, kaip aš parvažiuosiu laimingai namo.
Ir kaip tik saulutė pasirodė jau ant medžių, prasijuokė šiandien dar pirmą kartą ir vėl greit kavojo savo plačias akis nuo šios pusės žemės skritulio, Petras, pasikinkęs arklius ir įsidėjęs vežiman storą kuolą, važiavo miestan.
Apie vidurnaktį davažiavo ir Žalionių mišką.
Minėta poną Petras visai buvo ir pamiršęs. Jis galvojo visai apie kitus reikalus.
Miškas ramiai miegojo. Visur ramu. Tik girdėjos ratų barškėjimas ir retkarčiais garsus lužimas sausos šakutės po arklių kojomis.
Davažiavęs į vidurį miško, Petras staigu išgirdo sausų šakų braškėjimą artimiausiam guote eglių. Prisiminė jam tada minėtas ponas ir jis lyg truputį nusigando.
Už poros minučių pasirodė priešais arklius augštas, juodas žmogus.
— Sustok!—suriko jis, jau turėdamas arklius už apinasrių.
Petras sulaikė arklius ir paklausė:
— Ko nori?.... kas esi?....
— Aš esu velnias, žmogaus pavydale.
— Na tai ką, kad tu velnias?
— Atiduok man visus piningus!—šaukė nepažįstamas.
— O jai neduosiu, tai ką?....
— Aš tave užmušiu.
Petras išsiėmė iš kišenės mašnelę su piningais, numetė ant žemės ir tarė:
— Tai še, pasiimk!
Žmogus priėjo ir pasilenkė paimt piningus.
Petras gi tuom laiku ištraukė kuolą ir rėžė tiesiai galvon.
Žmogus, dar nesuspėjęs pasiimt piningų, nuvirto šale kelio ir sušuko:
— Ge-el-bė-kit!....
Petras greit iššoko iš vežimo, dar sykį rėžė galvon su kuolu ir paėmęs už kojų nutęsė gilumon miško, kur ir parišo po šakoms.
Sugryžęs-gi įsėdo vežiman ir nuvažiavo į miestą. Apsipirkęs ir apsipardavęs, laimingai sugryžo namo.
Netrukus pasklido po visą apielinkę šnekos, kad jau daugiaus nieko ir niekas neužpuldinėja ir neatiminėja piningų.
Vyturiuks.

J. Korzeniowski.

Medicinos Daktaras.

Komedija vienoje veikmėje

Lietuvių kalbon išvertė

Valdevutis.

—o—

ciaus savo brolių. Hipcius ne tokios kilites ir ne taip išauklėtas, kaip sako ponia pirmsėdienė.

KAROLIUS *(tyčiodamasis:)* O tu, maršalka, ar taipgi manęs išsižadėsi?

MARŠALKA *(žiūri į pačią)*. Aš?

MARŠALKIENĖ. Mano vyras negali būti felčeriaus dėdė.

MARŠALKA. Aš negaliu būti felčeriaus dėdė, turiu pripažinti tą teisybę.

KAROLIUS *(į Oną:)* Ar girdi tamsta?

ONA *(į Karolių:)* Aš einu pas tėvelį. Turėk tamsta viltį.

XIV REGINYS.

KAROLIUS, VAIVADIENĖ, MARŠALKIENĖ, MARŠALKA ir TEISĖJAS.

VAIVADIENĖ. Ir ji nuo jo bėga! *(Užsidengia skepetaitė akis)*.

MARŠALKIENĖ. Ei! teisingai daro panelė pulkininkaitė, kad nenori su juo šnekėti. Kas tokią dėmę padarė giminei, nevertas.... Mano Dieve! ką ant to pasakys ponia pirmsėdienė? *(Į šalį:)* Dabar laikas užduoti pipirų pulkininkui. *(Balsiai)*. Seser! labai gailiuosiu, kad sutiko tave tokšai rūpestis; bet pati, manau, pripažinsi, kad tokiose aplinkybėse nepridera man pas tave viešėti. Laimingai išėjo, kad mano Hipciaus čia nėra. Turėsiu laiko jį persergėti, kaip turi apseiti su ponu daktaru. Pasilikk sveika, sesute! Jaigu atvažiuosi viena pati, be jo, labai būsiu linksma. Kiekvienas privalo atsiminti, kuomi yra, anot pirmsėdienės. Adieu!

MARŠALKA. Anot pirmsėdienės. Adieu!

TEISĖJAS. Aš taip gi atsisveikinu su tavimi, ponia seser! Nenorėjai manęs klausyti, dabar dovanok, kad kojų daugiau pas tave nebekelsiu *(Vaivadienė verkia. Jie nori išeiti)*.

KAROLIUS *(užstodamas kelią, ironiškai)*. Pavelyjimo, tamstų pavelyjimo, dar aš turiu ką pasakyti. Tatai tamstos pykstate ant manęs ir niekinate mane? ar taip?

VISI *(išskiriant vaivadienę:)* Turime tiesą.

KAROLIUS. Gerai, ištikro turėtumėte tiesą, jaigu būčiau užmiršęs tai, kad esu bajoras ir pyliečio sūnus ir tam luomui, kurio svarbumą žinau ir kurį moku gerbti, būčiau padaręs kokią nors nuoskaudą. Bet taip nėra, mano gerbiamieji giminaičiai!

TEISĖJAS. Kaip tai nėra? Pumpuras man sakė.

KAROLIUS. Išskaitei, mylimasis dėdytė, daug tojo pono Pumpuro ypatybių, bet vienos jo kuosvarbiausios ypatybės nežinai.

TEISĖJAS. Kokios gi tai, jūsų mylista?

KAROLIUS. Pumpuras, be to, kad yra tamsuolis, lošikas ir tinginys....

TEISĖJAS *(pertraukdamas piktai:)* Geriau kad būtų tuomi viskuo, negu dėle, čiulpiančia pylietiškuosius piningus ir kraują. Būdamas tamsuoliu, lošiku ir tinginiu, gali būti ir valdybos maršalka, kuomi jokis piliulių minkytojas ir praškelių malėjas nebus, taip man Dieve duok sveikatą.

KAROLIUS. Bet nepykk, mylimasis dėde! nes pamatysi, kad perdaug veltui putiesi. Nes be tų visų ypatybių, kurias išskaičiau, Pumpuras yra dar griežtas melagius. Visa kas, ką apie mane pasakojo, tai neteisybė.

TEISĖJAS. Kaip tai neteisybė?

MARŠALKIENĖ. Neesi daktaru?

VAIVADIENĖ. Karoliau! nesimokinai medicinos?

KAROLIUS *(į motiną:)* Leisk man, brangioji motina! *(Balsiai:)* Taip, taip, mano ponai! aš neesu medicinos daktaru, *(į šalį:)* tiktai pirmos kliasos gydytojumi.

TEISĖJAS. Ačiu Dievui!

MARŠALKIENĖ. O ko-gi mokinais?

KAROLIUS. Per ištisus tuosius penkius metus nieko nesimokinau.

TEISĖJAS. Turėjai protą. Ačiu Dievui! *(Spaudžia ranką)*.

MARŠALKIENĖ. O ką-gi darė?

KAROLIUS. Dieną ir naktį lošiau kortomis ir geriau lošiu, negu Pumpuras.

TEISĖJAS. Ačiu Dievui, *(Spaudžia ranką)*.

VAIVADIENĖ. Ką jis kalba? Mano Dieve!

KAROLIUS. Iššaudžiau apie keturias dešimtis svarų parako ir šaudau skrendančian ančių būrin iš pistolieto.

TEISĖJAS. Ačiu Dievui, *(Spaudžia ranką)*.

KAROLIUS. Kiekvienoje mūgėje mainiau arkliais ir apie tai geriau žinau, negu ponas Anupras.

TEISĖJAS. Ačiu Dievui! Parodysiu tau savo kaštanėlį.

MARŠALKIENĖ. Ačiu Dievui! Važiuosi su Hipciumi į Berdičevą.

KAROLIUS. Daugiau pasakysiu, kad nebeturėti sau nieko išmetinėjimui: palikau Charkove penkias tūkstantis rublių skolos, kuriuos geradėjas dėdytė ir geradėjėlė tetulė bus malonųs užmokėti, nes mama tiek piningų neturi.

TEISĖJAS. Ačiu.... kaip tai? aš? o aš už ką mokėsiu tavo skolas?

MARŠALKIENĖ. O tuo labjau aš? Aš turiu užtektinai Hipciaus skolų.

MARŠALKA. Męs užtektinai turime Hipciaus skolų, turime pripažinti tą teisybę.

KAROLIUS. Nenorite tamstos? mažmožis su tuo! Tegu sau rūpinasi tie, kuriems esu kaltas. Man dėl to nesopės galva—aš juk bajorų sūnus.

TEISĖJAS. Turi tiesą. Ar tai tuoj atiduoti? Tegu kvailiai neskolina. Patįs kalti.

VAIVADIENĖ. O mano Dieve! jaigu apie tai viską ištikrųjų jis kalba, tai jau geriau tebūnie daktaru.—Karoliau!

KAROLIUS *(tyliai:)* Būk rami, brangioji mama! *(Įeina pulkininkas ir Ona)*.

XV REGINYS.

KAROLIUS, VAIVADIENĖ, MARŠALKIENĖ, MARŠALKA, TEISĖJAS, PULKININKAS ir ONA.

PULKININKAS *(paduodamas Karoliui ranką:)* Sveikinu tave, daktare! iš širdies džiaugiuosiu, kad išsirinkai tą taip sunkų užsiėmimą. Su sąžiniškumu ir žmonijos numylėjimu, galėsi būti naudingesniu už kitus ir vertu visų protingų žmonių pagarbos.

TEISĖJAS. Sveikas—gyvas, pulkininke?! Su kokiagi tai perora stengiesi jį perkalbėti? *(Juokiasi)*. Jis, ačiu Dievui, tokis-pat daktaras, kaip ir aš.

PULKININKAS. Kaip tai? nesimokino medicinos?

TEISĖJAS. Ne, ačiu Dievui, nieko nesimokino.

MARŠALKIENĖ. Taip, kaip mano Hipcius, anot pirmsėdienės.

PULKININKAS. Ką aš girdžiu?

TEISĖJAS. Dieną ir naktį lošė kortomis, kaip priderėjo bajoriškajam kūdykiui.

PULKININKAS. Tikrai nesuprantu.

TEISĖJAS. Iššaudė kelias dešimtis svarų parako ir šaudo laidokas lekiančian ančių būrin iš pistolieto. Net turiu užtat dar sykį suspausti jo rankeles. Pamatysi, kaip aš šaudau. Pabandysime.

PULKININKAS. Ar tai gali būti?

TEISĖJAS. Kiekvienoje mūgėje Charkove mainė arkliais ir arklių žinovas, pone, arklių žinovas pirmos klesos, taip man Dieve duok sveikatą!

PULKININKAS. Pone Karoliau! kas tai yra?

TEISĖJAS. Negerai truputį, kad pridirbo skolų; bet atitaiso tą klaidą tuomi, kad nei nemano atiduoti. Bet kas tai do bildėsys?....

PULKININKAS *(į Oną:)* Dovanok, Onyte....

TEISĖJAS *(eina prie lango)*. Aha! ponas Hipolitas ant mano kaštanėlio. Eik šia, Karoliau, eik, pažiūrėk! O ką? kaip išrodo? o ką? ausytė? o kojalė? ė-ech! *(Ploja jam į petį)*. Kiek vertas? kaip manai? Bet kas do velnias? Kokiam biesui jį taip suveržė? Ai, ai! kaip baisiai susipainiojo! Po šimts pypkių! *(Išbėga)*.

MARŠALKIENĖ. Kas-gi yra? Hipciau! Kas tai do klyksmas?

PULKININKAS. Tamstos sūnus parpuolė su arkliu.

MARŠALKIENĖ *(bėga pas langą)*. O aš nelaiminga! negali atsikelti! silpna man! alpstu! *(Puola ant kedės.—Visi persigandę)*.

XVI REGINYS.

TIE PATĮS be TEISĖJO ir STEPONAS.

STEPONAS *(įpuola)*. Ponas Hipolitas parpuolė su arkliu ir susilaužė ranką. *(Karolius išeina)*.

MARŠALKIENĖ *(pašoksta nuo kedės)*. Gelbėkite! gelbėkite! daktaro, seser, siųsk daktaro! *(Į vyrą)*. Bėgk, skrisk! Ar dar tu čia? gremėzde! Gelbėk mūsų sūnų. *(Pastumia jį prieš save)*.

MARŠALKA. Jis mūsų sūnus, turiu pripažinti tą teisybę.

MARŠALKIENĖ. Daktaro! o mano Hipolitas! mano Hipcius! mano Hiputis! *(Išeina, išstumdama prieš save vyrą)*.

XVII REGINYS.

PULKININKAS, VAIVADIENĖ, ONA.

PULKININKAS. Ponia vaivadiene! ką reiškia tie pagyrimai, kuriais teisėjas apipylė poną Karolių?

VAIVADIENĖ. Pats prisipažino prie tų visų nedorybių.

ONA. Tėve! tai mistifikacija. Įspėjau—ponas Karolius norėjo jiems parodyti, kad gėdinasi naudingo luomo, o į tokias nedorybės žiūri su pataikavimu ir jomis džiaugiasi.

PULKININKAS. Taigi kad tai Viešpats Dievas duotų.

VAIVADIENĖ. O! nežinau, ką už tai duočiau, kad tavo spėjimas, mano brangioji, išsipildytų!

ONA. Taip yra būtinai. Tėveli! ponia vaivadiene! žiūrėkite, kaip ponas Karolius vaikštinėja aplink Hipolitą.

XVIII REGINYS.

PULKININKAS, VAIVADIENĖ, ONA ir TEISĖJAS.

TEISĖJAS *(įeina)*. Pašlemėkas! kaip mane išvedė į lauką.

VAIVADIENĖ. Kas-gi ten, pone teisėje? ar Hipolitas ranką išsilaužė? ar nuvažiavo kas daktaro?

TEISĖJAS. Tas cimbolas neišsilaužė rankos, tiktai išsisukė, o daktaro nereikia—yra savasis.

VAIVADIENĖ. Karolius.

TEISĖJAS. Jis pats. Apgavo mus. Veltui jį persekiojome.

VAIVADIENĖ. Ačiu Dievui. Dabar dar tik imu jį į savo prieglobstį.

PULKININKAS. Ir aš,

TEISĖJAS. Ar gi tamstos džiaugiatės?

PULKININKAS. Ar-gi nėra kuo?

TEISĖJAS Kaip sau norite. Turiu vienok pripažinti, kad vikrus. Išsisukimas buvo baisus. Jaigu ne jis, gal būtų Hipolitas palikęs raišu. Daktaras už šešių mylių, o kas žino, ar yra namie?

PULKININKAS. Tatai, ar neturi iš ko džiaugtis motina ir giminaičiai, kad turi taip naudingą žmogų savo šeimynoj? *(Įeina Hipolitas su perrišta ranka, surdutas ant vienos rankovės. Veda jį maršalkienė ir Karolius. Paskui jų maršalka ir Steponas)*.

XIX REGINYS.

PULKININKAS, VAIVADIENĖ, ONA, TEISĖJAS, MARŠALKIENĖ, KAROLIUS, MARŠALKA, STEPONAS ir HIPOLITAS.

MARŠALKIENĖ. Hipciau! Hipciau!

HIPOLITAS *(storu balsu:)* Ko-gi ten mama nori?

MARŠALKIENĖ. Kaip galima buvo būti taip neatsargiu?

HIPOLITAS. Duok-gi man mama ramybę! koks dabar velniop laikas daryti persergėjimus? Jaigu ne jis, būčiau palikęs raišu.

MARŠALKIENĖ. Ačiu tau, brangusis Karoliau!

KAROLIUS. Ar šiuo sykiu tetulė nepyksti, kad esu daktaru?

MARŠALKIENĖ. Ne, mano Karoliau! nepykstu, anot pirmsėdienės; bet ranka nesulaužyta?

KAROLIUS. Ne, tetule! nesulaužyta—išsukta. Už savaitės Hipolitas bus visai sveikas; tiktai teužsilaiko ramiai. *(Sėda ir rašo)*. Stepone! nusiųsk tą greičiau į aptieką ir liepk atnešti ledo.

STEPONAS. O tai kas, lyg receptas.

KAROLIUS. Receptas, mano mylimasis! tiktai eik ir nusiųsk.

(Tolians bus.)

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams,

P. D. Chantepie de la Saussaye,

Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

nai formališką kazuistiką, — tai visai aiškiai parodė istorija.

Visai kitoniškas balsas, negu pas Jezekielį, girdima jo bendralaikio pamoksluose, gyvenusio greičiausiai ne Bebilione, kaip abelnai manyta net vėlesniame laike, bet kur nors Palestinoje, teip vad. antro Isajo, autoriaus 40—55 skyrių knygos pr. Isajo*). Kuomet Jezekielio dievapa-

*) Naujesniame laike, skyriai 56 — 66 teisingai skaitoma neprikląusomais šitam pranašui. Duhm, Das Buch Jsajo priskaito juos t. vad. trečiam Isajui, gyvenusiam laike tuojaus prieš Nehemiją; Cheyne mano, kad šitie skyriai parašyti daugelio raštininkų.

žinybė privedė jį prie pripažinimo ypatingos svarbos įstatymui, vadinas organizacijai, tai pas jį iš to paties esmens išeina pirm visa ko skelbimas išganymo, dovanojamo nežiūrint į nuopelnus ir apturėjimui kurio vienintėle, bet podraug ir butina išlyga yra priėmimas jo su tikėjimu. Šitame ve jo mokinime ir yra svarba izraėliškam tikėjimui. Pradėjęs, panašiai Jezekieliui, nuo suopročio apie dievišką šventybę, jis prisistato ją sau ne iš formališkos jos pusės, vadinas, ne iš reikalavimų pusės, daromų jos Izraėliui, bet panašiai pirmajam Isajui, nuo kurio jis perima ir Jehovos vardą šventas Izraėliškas, iš vidurinio jos esmens pusės, prasmėje doriškos didybės. Nėra kito pranašo, kuris teip toli butų nuėjęs šitoje linkmėje ir kuris todėl iš vienos pusės taip smarkiai būtų pastumėjęs izraėlišką tikėjimą ant visuotinos monotejybės kelio, iš kitos gi pusės, taip aiškiai butų išreiškęs speciališkus Izraėliaus uždavinius. Kas iš dalies jau buvo išreiškiama pas ankstyvesnius pranašus (priminkime sau auksinio veršio pajuokimus pas Oziją ir užvadinimą elilim, kurį Isajas davė stabmeldiškiems dievams), bet išsireiškė maž-daug su pertraukomis ir, visgi, nebuvo išvedama su pilnu nuosaikumu, tas pas šitą pranašą visų jo pažvalgų į svietą ir gyvenimą stojosi pagrindu. Antrajam Isajui Jehova yra ne tik vienintėlių, kuriam pridera garbė (dešimtiažodis), arba vienintėliu savo rųšies (Isajas), arba vienintėliu (Deuteronomija), bet absoliutiškai vienintėliu. Budamas Izraėliaus Dievu, Jis yra ir



Pav. 73. Karalius Kyras (nuo persų par

gamtos ir istorijos Dievu, sutvertoju dangaus ir žemės, valdytoju visų daiktų. Šitame antras Isajas, kaip ir Jezekielis, nors kitokiu budu, yra kun. Kodekso pranokėju. Tik pas jį, sulyg istoriško šitos knygos sumanymo atnaša terp dviejų žodžių atsimaino. Pas antrąjį Isajų, Jehova, Izraėliaus Dievas, yra svieto sutvertojas ir valdytojas; kun. Kodekse, Dievas, svieto sutvertojas, priėmęs Jehovos vardą, išrinko Izraėlių savo tauta. Istoriškuoju tokio suopročio apie Dievą pagrindu antrajam Isajui buva pergalingas Kyro požygis, ateinančio iš nežinomos tolybės ir užduodančio mirtiną smugį chaldėjų viešpatybei. Kuomet pirmesniesiems pranašams Assyrija ir Babilionija buvo baudos įrankiais Jehovos rankose, užsirustinusio ant savo tautos, tai antram Isajui persų karalius pasirodo visai kitoje šviesoje. Jis yra Jehovos pastatytas Izraėliaus išvaduotoju, Jehovos piemuo ir pateptinis, kuris vėl atstatydins jo namą Jeruzolimoje. Tokiu budu Kyras, bent iš dalies, užima mesijinio karaliaus vietą. Kadangi Jehova yra viso svieto Dievu, tai jo pateptinis, kaipo jo valios pildytojas, gali buti ir svietiškas valdovas. Bet šitame tikslu ir centraliniu Djevo apveizdos tašku liekasi Izraėlius. Todėl pas antrą Isają ant pirmos vietos išeina klausimas apie tai, kame yra Izraėliaus pašaukimas. Panašiai pirmajam Isajui, bet išplėtojant dar jo mąstį iš jos pozityvinės pusės, jis atmeta politiško uždavinio buvimą pas Izraėlių. Kaipo tauta Izraėlius yra menkniekis, menkas vabalas. Bet jo šlovė tame, kad jis turi pažintį Jehovos, jo mokslo ir jo teisybės; ir jo uždaviniu, kaipo Jehovos valios saugotojo, yra skelbti ją tautoms, trokštančioms ją pažinti ir tokiu budu buti šviesa, šviečiančia kitoms tautoms.

Šita mąstis randa sau išraišką ypatingame, saviškame antro Isajo tautos užvadinime: "Ebed Jehovos", Iš. XLII, 1—4, XLIX, 1—6, L, 4—9, LII, 13, LIII, 12, atženklininan, nuo kitų vietų, kur teip pat primenama šitas išsireiškimas. Duhm skaito jas vėlesnėmis, bent priklausančiomis laikui po nelaisvei, ir mano, kad nors jos ir prikergta prie antrojo Isajo raštų, kaipo ir prie Jeremijo knygos ir Jobo, bet kad jos nebuvo žinomos antram Isajui, nes kitaip jis turėjo atkreipti į jas atidžią. Wellhausen ir Smend priešingai, pripažysta jas ankstyvesnėmis ir mano, kad jis pasinaudojo jomis kaipo savo pamokslininkybės tikslais (Wellhausen pusl. 117), arba, kad jis joms kaltas visa, kas pas jį yra geriausio (Smend. pusl. 354). Bet visas šitas skirtumas paeina iš neteisingo pranašo mąsties išdėjimo. Duhmo tvirtinimas, jog t. vad. giesmėse kalba eina apie tikrą asmenį, įstatymo mokytoją, iš kurio jo paties tevynainiai padarė kankinį, teisingai Wellhauseno atmetama. Negalima užginti, kad paveikslinimuose, apie kuriuos eina kalba, yra tulas neaiškumas. Bet jis paaiškėja tuomi, kad Izraėlius prisistatomas juose tai tokiame pavidale, kokiame jis yra istorijoje, tai savo idėjoje, vadinas, kokiu jis buvo Dievui, prie ko abu pažvalgos taškai nevisuomet pasirodo griežtai atidalinta. Pirmoje dėstyje, tai yra tikra, nuodėmėmis apsunkinta, atsimetusi nuo Jehovos tauta, stenanti po nelaimių našta, atėjusių dėl jos pačios kaltės; antroje — tai yra idėališka tauta, pašaukta ir Dievo pamylėta, kuri visuomet jį atmena ir vienval rodo jam savo prilankumą. Bet ve šituo dvejopumu išreikšta mąstis ir pasiekia didžiausią gilybę. Žiurimas idėališko Izraėliaus prasmėje, Ebed Jehovos turi pašaukimą, liečiantį ne tik svetimas tautas, kurias jis turi apšviesti teisybės ir išganymo šviesa, bet ir patį Izraėlių jo tuomėtiniame išvyzdy, kurį reikėjo surinkti iš jo įvairumo ir vėl nuvesti pas Jehovą, Idėja turėjo paimti po savim tikrumą. Pamoksle

(Tolians bus.)



VYRESNIOJI CARO NIKALOJAUS DUKTE OLGA

Ji labai jaunutė, neturi dar pilnų 16kos metų. Carasgi jau rupinasi išleisti ją už vyro, butent už Dimitrijo Pavlovičiaus, kurs turėdamas tik 20 metų amžiaus, apie vestuves nei manyt nenori, gaudo vėjus, bėgioja į baletus ir tt.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ WATERBURY, CONN.

Pasirodžius žinutei angliškam laikraštyj "Waterbury American" apie p. K. Šeštoko prakalbą, kurią buk surengė L. S. S. A. 34 kuopa, manėm, kad tą žinutę suteikė koks juokdarys, tyčiomis, kad turėt iš to juokų. Todėl L. S. S. A. 34 kuopos komitetas pareikalavo, kad p. K. Šeštokas atšauktų tą, ką jis ir padarė, butent, jog ne kuopa rengė prakalbas, bet pats čion atvykęs p. K. Šeštokas. Taigi męs tikėjome, jog viskas jau užsibaigė. Bet kur tau! Štai "Lietuvos" N9, randam tą pačią žinutę po antgalviu "Lietuviai atsižymi". Iš to supratom, kad paskalus tuos leidžia ne juokdariai, bet piktadariai, nes tilpus žinutei angliškam laikraštyj, tas laikraštis pasiųstas "Lietuvos" redakcijon, pajuokti 34 L. S. S. A. kuopą, podraug p. K. Šeštoką. Todėl tai 34 kuopą priversta pasiteisinti, ir paaiškinti, kaip ištikro tas "Atsižymėjimas lietuvių" atsitiko ir kas atsyžimėjo? L. S. S. A. 34 kuopą absoliutiškai nieko bendro neturi su minėtų prakalbų rengimu—**jas parengė pats p. K. Šeštokas.** Prakalboj p. K. Šeštokas ne niekino nė bažnyčių, nė ko kito, nes negavo nė 5 minutų laiko kalbėti. Tema kalbos buvo **"Iš historiško žmogaus gyvenimo, historijos".**

Krėslų taip pat niekas nemėtė, nes riaušės keliantiems niekas nesipriešino, ir jaigu kas būtų pasipriešinęs, tai galima manyti, jog ne tik krėslai, bet gal ir peiliai būtų darbe, nes armija buvo išanksto "gerai" susiorganizavus: kaip tik atidarė svetainę, 25 vyrai įsiveržė be įžangos vidun, nustumę prie durų stovinti žmogų. Sueję vidun, visi susispietė į vieną kampą, tarsi užėmė kokią svarbią poziciją.

Kas minėtą armiją suorganizavo? Atvažiavus p. K. Šeštokui į Waterbury, pirmi simptomai nepritarimo jo misijoms pasirodė tarpe tūlų "Šviesos" draugystės narių, o susirinkime "Šviesos" buvo įnešta ką tokio prieš prakalbas veikti. Tas įnešimas buvo tuoj paremtas kito, bet daugumu balsų tą atmetė, nes pripažinta negalimu panašiai veikt. Buvo girdima pakuždoms kalbant, buk kokioj ten gertuvėj, organizuojasi prakalbų priešai, bet niekas tam netikėjo, ir pats p. K. Šeštokas nesitikėjo tokio liarmo, nes nė policistų nenusamdė. Prasidėjus prakalbai—prasidėjo ir liarmas. Pirmininkas meldė, nusiraminti, bet meldimas buvo veltas. Išėjo "vyrukas" prie pagrindų, ir laikė kalbos p. K. Šeštoko, prašė balso, nes turįs ką apie p. Šeštoką pasakyti. Prasidėjo didelė betvarkė: vieni šaukė, jog reikia duot balsą, kiti, kad, nereikia. Pagalios parkviesta nuo gatvės du policistai padaryt tvarką. Bet policistai, pamatę, kad tvarkos ardytojų perdruta pozicija, patraukė pečius ir apleido svetainę, palikdami viską taip, kaip rado. Ant galo pradėta taikytis, buvo leista tam "vyrukui", Jonui Navickui, kalbėt. Jis pasakė maž daug taip: K. Šeštokas užmušė Lietuvoj kokį tai Matulevičių. "Darbininku Balse" buvo garsintas Mat. kaipo šnipas ir tapo nužudytas nežinomo vyro pradžioj revoliucijos. Jam bekalbant, kitas vaiknas, rodydams pirštu į J. Navicką, pasakė: "šitas vaikinas jau ir Waterbury atsižymėjo šnipinėjimu", J. Navickas nuleido nosį ir sugrįžo prie savųjų. Kitas vaikinas J. Gelgaudas pasilipęs ant pagrindų, pasisakė, jog gerai iš Lietuvos pažįsta p. K. Šeštoką, o J. Navickio esąs net tikras pusbrolis, ir gerai žinąs jų abiejų darbus; tas pasakė: "tiesa, K. Šeštoko tūlus Lietuvoj nuveiktus darbus negalima pagirt, bet J. Navickas šimtą kartų blogesniais darbais atsižymėjo. K. Šeštokas teisinosi taip: "jaigu aš bučiau žmogų užmušęs, **ar kriminališką piktadarystę papildęs, tai** Amerikoj negalėčiau garsintis savo vardu, bučiau senai išgabentas į Rosiją".

Paskiaus p. K. Šeštokas, matydams, kad kalbėt nebus galima, pasitraukė nuo pagrindų ir svetainės užveizda liepė publikai išsiskirstyti. Tada priešų armija susispietė prie durų ir gal laukė K. Šeštoko. Bet K. Šeštokas, supratęs, kas rengiama, prasišalino per užpakalines sklėpo duris, ir tokiu būdu išsinešė savo kailį.

L. S. S. 34-tos kp. komitetas:
Žukauskas J., Organiz.
J. Jakimavičė, Prot. sek.
K. Selokas, Iždininkas.

IŠ BROOKLYNO, N. Y.

Iki šiol pas mus darbavosi tik "Liaudies Mokykla", bet dabar sukruto ir kiti. Nedėlioj, 12 kovo, tautiško namo svetainėje buvo prakalbos parengtos, "Lietuvių siuvėjų unijos 54 ir 58 skyrių". Kalbėjo vietinis kalbėtojas. Žmonių buvo pilna svetainė. Iš pradžios visi užsilaikė ramiai ir klausė, ką pirmas kalbėtojas, J. Š., pasakys. Jam kalbant ilgai ir nelabai nuoseklias, prądėjus šokinėt tai prie socialistų, tai prie šliuptarnių tai prie tautiečių, tai prie katalikų, pasidarė ermyderis, vienas klausytojas atsiliepė, kalbėtoją pavadino caro bernu. Daugelis išėjo iš svetainės.

Antras kalbėtojas buvo p. J. L. Jis išaiškino unijos historiją, instatymus, ragino kiekvieną unijos narį tapt pyliečiu šios šalies ir užlaikyt unijos įstatymus. Pradžioj, jog reikia streikuot, susitarus su lietuviais kontraktieriais—bus vis prieš darbdavius žydus. Kalba visiems patiko ir visi ramiai užsilaikė. Pabaigoj kalbėjo unijos delegatas arba tarvakaro tvarkvedys. Jo kalba visiems patiko.

Parengė eilę referatų Liet. Mot. Progr. Susiv. 1-ma kuopa, skaitys juos vakarais 6:30 val. Pirmas referatas bus skaitytas kovo 19-tą "Moteriškė religijoj ir moksle", skaitys p. J. Perkunas. Įžanga visiems dykai. Referatai bus skaitomi Tautiško Namo svetainėje po Nr. 101—103 Grand st. Tikimasi žmonių daug, nes moterims žmonės labai prijaučia ir ką jos neparengtų prisirenka kuodaugiausiai žmonių. **Skrusdė.**

IŠ SCRANTON, PA.

Scrantone, Pa., keturios lietuvių pagelbinės draugijos (Lelevelio, Kazimiero, Juozapo ir Stanislavo), 26 d. vasario 1911 m. laikė visatiną susirinkimą, paminėjimui numetimo baudžiavų nuo Lietuvos sprando. Apkalbant šiandykštį lietuvių tautos padėjimą, ir drui J. Šliupui paaiškinus reikalą, susirinkimas atkreipė atydą ant prietikių Lietuvoje, kur mūsų sulenkėjusiejie broliai iš paskutiniosios stengiasi užstoti kelią plėtojimuisi lietuviškos kultūros ir apšvietimo. Męs Amerikoje pergyvenę ėsame gadynę kovos tarp lietuvių į naujalenkių, ir todėl gerai galime suprasti nenormališką atsinešimą lenkomanų—ar jie miestelėnai ar dvarponiai ar kuningai būtų—į reikalus lietuvybės. Pasidžiaugę iš atsiliuosavimo nuo baudžiavų, lietuviai savo susirinkime priėmė sekančias rezoliucijas:

Kada-gi Vilniaus vyskupija nuo senai lugia lietuvybę, tai turėdama tokius kuningus kaip Žylinskis, Medekša ir kiti, kurie parsidavė Maskolių valdžiai, tai vėl tokius kaip vyskupas Ropp, administratorius Michalkevyčius, kanonikas Černiauskis ir kiti, kurie iš Lietuvos pasirengę Lenkiją padaryti, neatsižvelgdami ant reikalų tautos naudų, nė ant historijos;

Kada-gi tokie vyskupijos ponai lietuviškus kuningus kelia į Lenkų ar Baltarusių parapijas, ir juos visokiais budais persekioja, niekina ir šmeižia;

Kada-gi kuningą J. Tumą, kurs "Viltyje" išdrįso svietui parodyti taip neteisingus darbus ir taip didelę skriaudą Lietuvių tautos, Černiauskis ir Ko. apšmeižė negirdėtinu budu, o adm. Michalkevyčius pasirūpino su pagelba vyskupo Cirtauto, kuningą Tumą pavaryti iš redakcijos ir tokiu būdu, grąsindami kanonais ir t.t., uždarė jam burną, nežiūrint į tai, jog Tumas kaipo kuningas labai žemai nusilenkė (ką męs apgailestaujame); ir

Kada-gi Lietuvos sulenkėjusiejie gaivalai, nuo dvasiškijos gaudami patuką, kelia suirutę Lietuvių tarpe taip sunkioje mūsų gyvenime valandoje, kur visiems reikėtų susispiesti į kruvą dėl pakėlimo Lietuvių drąsės, apšvietimo ir vienybės;

Tai męs, Scrantono lietuviai, susirinkę svetainėje Auditorium, 26 d. vasario, skaičiuje 600 ypatų, kaip vyrų taip moterų, iš-**klausę perstatymą dalykų Lietu**voje, nutarę esame protestuoti **kuomi aštriausiai, ir**

1. Ištariame papeikimą su paniekinimu ne tik šmeižėjams kun. Černiauskiui ir Ko., bet ir administratoriui Michalkevyčiui, **kurs** kaipo perdėtinis diacezijos turėtų lygiai rūpintiesi apie katalikus, ar jie lenkai ar lietuviai ar naujalenkiai būtų;

2. Nepagiriame nė lietuvio vyskupo Cirtauto, kurs nusilenkė prieš lenkiškus politikantus, o drauge papeikiame ir kun. Tumą už jo per didelį nusilenkimą prieš lietuvių tautos skriaudėjus;

3. Reikalaujame, kad Lietuvoje lietuvystė būtų, bent dvasiškos bažnytinės valdžios, guodojama ant lygios su lenkyste ar kitomis tautybėmis,

ir 4. Jaigu katalikų bažnyčia nori lietuvių tautoj gyvuoti, ji turi rūpintiesi apšvietimu žmonių, apgynimu tautybės, pakėlimu iš paniekinimo ir pameklės. Ne liaudis dėl bažnyčios, bet bažnyčia dėl liaudies!

J. M. Aukščiunas, Pirm.
K. V. Zorskas, Sekr.

IŠ PORTLAND, ORE.

Lietuvių čia yra nemažas burelis ir visi gerai užsilaiko. Pereitą vasarą susitvėrė "Lietuviška Liuosybės Pašelpinė Draugija".

Lenkai, matydami, kad lietuviai pradėjo šį-tą veikti, buvo sumanę susibendrauti su lietuviais. 5 dieną vasario susirinkiman "L. P. D.55 atėjo 3 lenkai kaip sakėsi, pasiųsti lenkų draugijos delegatais ir kvietė lietuvius prisidėti prie statymo Lenkų Tautiško Namo.—Bet lietuviams pradėjus aiškint, kiek mums lenkų bendrystės atnešė blogo, vienas lenkų delegatas pradėjo ašaras šluostyt ir pats prisipažino, jog jam skaudu pasidarė, nes senai negirdėjęs lietuviškai kalbant!

Taip-gi pasakė, jog du esą lietuviai, bet nesueidami su lietuviais pamiršo ir lietuvišką kalbą; 5 dieną kovo lietuviai pasiuntė delegatus pas lenkus ir galutinai atsisakė susidėti su lenkais.

Darbai čia pasigerino, nes jau pradėjo dirbti giriose; dėl-to daugelis apleidžia miestą.

Tautietis.

IŠ FOREST CITY, PA.

Lietuvių gyvena čia didelis burelis. Dirba anglių kasyklose. Yra dvi šilkų dirbtuvės, kuriose dirba 300 mergaičių.

Tarpe lietuvių yra ir pasiturinti, turinti krautuves ir saliunus. Saliuninninkai geriausią turi uždarbį, nes čionykščiai lietuviai labiausiai gėrimus mėgsta. Už tai besidarbuojančių tautiškoj dirvoj čia mažai. Teisybė, yra L. S. S. 140 kuopa, kuri dirba, kiek išgali: rengia prakalbas, platina apšvietimą. Yra čia taipgi 82 kuopa T. M. D., bet apie jos besidarbavimą nieko negirdėti.

Yra čia lietuviška parapija. Parapijonų yra per 200, visi priguli draugijon. Atliekanti vėlykinę, už kortelę turi užsimokėti 5 dol. Norinti tapti parapijonu turi užsimokėti 45 dol. Inėjimas bažnyčion, kaip teatran, apmokamas, reikia mokėti 10c. Čia dabar yra kun. Pasikanskas. Atėjęs, parapijos kasoj rado 2,200 dol., o dabar liko tik 400. Jau parapijonai, kuriems nepatinka kuningo toks šeimininkavimas, siuntė deputaciją pas vyskupą prašyti kito kuningo. Vyskupas sutiko. Parapijonai stebisi, kad kuningas, kalėdodamas, vedasi ir policistą, ko dar iki šiol mūsų kuningai, turbūt niekur nedarė. Bet ir policistas nepadėda piningų rinkti. Žmonės jų neduoda, todėl kuningas per pamokslą 12 kovo dieną apreiškė, jog išsvysiąs komitetą, ant visų parapijonų spjaunąs. **Tautietis.**

IŠ MINERSVILLE, PA.

Jau trečia savaitė tęsiasi čia nepaprastas streikas. Pulkai bedarbių darbininkų vaikščioja gatvėms ir nežino kada pradės vėl dirbti. Garment Co. apatinių drabužių dirbtuvėse, kur dirba vien merginos, mokėjo 12c. už 12 tuzinų kelnių, bet kompanija antru kartų numažino 2c. jų algos. Merginos pareikalavo senu algų. Dirbtuvių savininkai sutiko, bet su ta išlyga, kad galėtų numažinti algas kitų skyrių darbininkiu. Darbininkės nepanorėjo su skriauda kitų darbininkių priimti kompanijos išlygą ir 21 mergina neatėjo darban. Kompanija stengėsi sustreikavusių darbą primesti kitoms darbininkėms, bet ir kitos atsisakė būti streiklaužėms. Todėl likosi uždarytos dirbtuvės, kuriose dirbo 500 merginų. Išgirdęs apie tokį streiką, socialistų organizatorius iš Pottsville, Pa. C. F. Felge atvažiavo čia ir susaukęs susirinkimą drąsino sustreikavusias merginas, kalbino jas tvirtai laikytiesi, o streiką laimėsią. Kompanijos vedėjai, išgirdę apie tai, nusidavė pas Folge prašyti, kad perkalbėtų darbininkės, bet tas liepė tartiesi su darbininkėms. Darbininkės reikalavo senų algų, be ko atsisakė darban grįžti. Ištikro reikia tik apsvarstyti, kaip ten darbas varomas ir kaip darbininkės išnaudojamos: jos už dvyliką kelinių gauna tik ¾c., o uždirba į dieną po $1.53. Tas rodo kaip jos turi skubintiesi.

A. J. Banešauskas.

IŠ MINERSVILLE, PA.

Darbai šiuom kartu eina neblogai: anglių kasyklos vienos dirba 4 dienas, kitos 6 sevaitėj. Uždarbiai neblogiausia. Iš kitur atvažiavęs angliakasys darbą čia gali gauti. Kitokių darbų čia nėra; yra dar apatinių drabužių dirbtuvės, kur dirba veik vienos merginos ir tai nedaug.

Yra čia kelios lietuviškos valgomų daigtų pardavinės, 3 mėsos pardavinės, o karčiamų turime per daug, net 22. Girtuoklių čia nestoka, jie vaikščioja po miestą ir viens kitam makaules skaldo. 28 vasario dieną vienoj karčiamoj susimušė karžygiai. Karčiamninkas bandė skirti, bet jį taip sumušė, kad daktaras turėjo darbo, kol veidus tvarkon suvarė. Atkako aniuolai sargai ir karžygius nelaisvėn paėmė. Teismas vieną nuteisė 9, keturis 6 mėn. į pataisos namus.

Schulkino pavieto teismas pasmerkė mirtin lietuvį žmogžudį Juozą Kristopą. Kristopas prieš Kalėdas pastojo pas farmerį tarnyston. Farmeriui išvažiavus miestan, namiejie liko jo moteris. Ji atėjo jo darbo pažiūrėti, bet Kristopas ėmė ją draskyti. Ji griebė peilį gintiesi, bet užpuolikas griebė karabiną, ir moterį ant vietos nušovė. Žmogžudys tapo sugautas ir teismas jį mirtin pasmerkė; 30 kovo jis bus pakartas.

Yra čia 8 lietuviškos draugijos, 6 bažnytinės ir 2 tautiškos, bet apie tų draugijų besidarbavimą nieko gero negalima pasakyti. Lietuvos Sūnų draugija, esanti po S. L. A. čarteriu, dar jaunutė, 8 mėnesiai atgal susitvėrė, auga, žada platinti apšvietimą. Geistina būtų, kad ji savo pažadėjimą išpildytų, o gal išsiplatinus apšvietimui, sumažėtų ir bjaurus, žeminanti visų lietuvių garbę blogi tulų asmenų pasielgimai. **A. A.**

IŠ DENNING, ARK.

Darbai eina palengva, dirba po 3—4 dienas savitėj. Užmokesnis neblogiausias, galima uždirbti 2—3 dol. su viena diena.

6 d. kovo pasimirė Stepo Jonaičio žmona. Amerikoj išgyveno 4 metus. Paėjo iš Kauno gub., Panevėžio pav., Šarmukšnio kaimo. Palaidota ant katalikiškų kapinių. **St. Jonaitis.**
P. O. Box 25.

KLAIDOS ATITAISYMAS.

No. 10 "Lietuvos" po tilpusiu "atsakymu" buvo padėtas autoriaus parašas P. Bulevičia, o turi but Balsevičius.

No. 10 "Lietuvos" korespondencijoj iš Bridgeport, Conn. insiskverbė kelios klaidos. Ten buvo pasakyta: "tarpuose buvo dainos dviejų seserų", o praleista jų pavardė: Zigmončiutės. Toliau pasakyta: "Publika neužsilaikė gražiai", o turi but užsilaikė gražiai. Toliau buvo pasakyta: "lietuviai gyvena nesutikime", o turi but sutikime.

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai.

Visus raštus Tėv. Myl. Dr-jos reikaluose, kuopos ir pavienios ypatos malonės siųsti Dr-jos Lit. Kom. nariui ir redaktorlui.
J. Laukis, 2817 Union av., Chicgao, Ill.

PUIKI DOVANA.

Šiomis dienomis gavome iš Tilžės 4 pakus knygų "Mūsų Uždavinys", p. Vidūno.

P-o Vidūno veikalą galima paskaityti vienu iš žymiausių mūsų literaturoje. Jame yra daug auksinių minčių, kurios kiekvieną jaunikaitį sužadins prie kiltų darbų. Knygos turinys: I Gamta ir žmogus, II Tauta ir žmogus, III Kraujas bei kalba ir žmogus, IV Tautos išlikimas, V Septyni šimtai metų Lietuvių tautos gyvenimo, VI Lietuvių tautos atsigavimas, VIII Vakarų žmonijos kelias gyvybėn.

Pats turinys liudyja svarbumą veikalo. Kalba graži, mintįs gilios. Kaip matome, knyga turi 7 didelius skyrius, iš kurių kiekvienas susideda iš keleto mažesnių, kas suteiks parankumą T. M. D. kuopoms savo susirinkimuose ją dalimis perskaityti.

Štai ką sako apie šį veikalą 8 nr. "Lietuvos" p. K. J. "Dėl to viso, kas randasi šitoje kningoje, kiekvienam bus labai indomu ją perskaityti. Ne vieną naują mintį jį galės sukelti. Parašyta yra nesausai, kaip galima gal būtų manyti dėl joje apkalbamojo dalyko, bet gyvai, indomiu užmenančiu bibliškajį stylium. Daug joje yra ir poezijos ir kalbos gražumynų".

Ištiesų yra tai brangi dovana, Tėvynės Mylėtojų Draugijai, už kurią męs, vardu draugijos, tariame p. Vidūnui širdingą ačiu.

Kasgi yra tas p. Vidūnas, kuris teikėsi T. M. D. šitą puikią dovaną suteikti. Be abejonės daugumui, gal ir visiems T. M. D. nariams, bus žingeidu žinoti. Brolužiai mieli, p. Vidūnas yra mūsų bendras-narys T.M.D., Tilžiškės T. M. D. kuopos pirmininkas. Kad su juomi pilnai susipažinti iš dvasiškos pusės, skaitykit jo raštus. Neprošali bus čia pridurti, ką sako tame pat nr. "Liet." p. K. J. apie Vidūną. "Vidūno asmenyje turime gilų ir originališką mintytoją, o taip jau gal būt didžiausią dabartinės gadynės poetą. Maža apie jį girdima, maža svarstoma rasi dėl to, kad gilesnėms mintims svarstyti reik atsidėjimo, męs gi paviršiu pripratę čiuožti. Iki šiol Vidūno raštus mažai kas bandė pagvildenti ir jie lieka lyg kad nepastebėti".

Šiuomi laiku yra ruošiama šitos kningos ekspedicija. Su laiku kuopos ją gaus. Kadangi T. M. D. kuopų yra apie 130, o kningos egzempliorių turim tik 60, todėl tik tūlos kuopos gaus po vieną egz., ir dalinsis su negavusioms kuopoms.

Gavusių po egz. kningos kuopų numeriai ir antrašai bus savame laike pagarsinti.

J. V. Liutkauskas.

Paskaitos iš Biologijos ir Bakteriologijos.

Parašė Dr. A. Garmus.

Po šitokiu antgalviu aplaikėmė per p. J. Gabrį iš Paryžiaus eilę suruoštų Dr. A. Garmaus paskaitų, kurios yra teikiamos T. M. D. kuopoms perskaityti. Turinys: 1, Roberto Kocho biografija, 2, Mirties paveikslėlis, 3, Iš augmenų gyvenimo ir 4 Keturios paskaitos iš Biologijos ir Bakteriologijos. Kurios kuopos rengs susirinkimus ir norės skaityti vieną ar kitą minėtų paskaitų, tesikreipia prie T. M. D. Pirm. 120 Grand st., Brooklyn, N. Y. **J. V. Liutkauskas.**

IŠ CLEVELAND, OHIO.

20 kuopos susirinkimas atsibus, 26 d. kovo, 1911 m., nedėlioj 2 val. po pietų, J. P. Kapalinsko svetainėje, 210 Central Vaiduct. Visi gerbiamėji 20-tos T. M. D. kuopos nariai yra kviečiami atsilankyti į šitą susirinkimą, nes yra svarbių neužbaigtų reikalų apsvarstymui. Ateidami atsiveskite savo draugus prisirašyti prie T. M. D. ir užsimokėt mokestis, kurie dar esate neužsimokėję. **J. P. Plerpa,**
20 T.M.D. kp. rašt.

NUO "AUŠROS" DRAUGIJOS.

"Lietuvos" num. 8-tame, "Tėvynės" num. 8-tame ir "Vienybės Lietuvninkų" num. 9-tame, šių metų tilpo "Paramos" atsišaukimas į amerikiečius. Niekо tame atsišaukime įstabaus nebūtų, jaigu jame nebūtų **neteisingai** užgauta "Aušra".

Nežinia iš kur "Parama" sugalvojo, būk "Aušra" atsisakė jai pagelbėti, nes atsišaukime pasakyta, kad "Amerikos 'Aušra' atsisakė ir paskolinti", reiškia, duoti pagelbą, kas yra **neteisinga,** nes "Aušra" **norėjo ir stengėsi "Paramai" pagelbėti,** ką aiškiai parodo sekanti faktai:

1) Pirmosios kuopos "Aušros" susirinkime rugsėjo 23 d., 1910 metuose likosi išrinkta komisija, kurios priderystė būtų surasti būdus sušelpimui "Paramos" piningiškai ir sueiti su ją į artesnę pažintį.

2) Pirmoji "Aušros" kuopa surengė "Paramos" naudai vakarėlį vasario 25 d., 1911 m., "Aušros" svetainėje, Chicagoje.

Šitie faktai aiškiai pilnai parodo, kad "Aušra" užjautė "Paramai" ir **norėjo ir stengėsi** jai pagelbėti. Tik nežinia iš kur "Parama" gavo tokias neteisingas žinias ir jas talpino viešai laikraščiuose, tuomi suvedžiodama visuomenę ir šmeiždama "Aušrą".

Kadangi "Parama" **neteisingai** "Aušrą" užgavo ir visuomenę suvedžiojo, šiuomi mes **reikalaujame,** kad "Parama" taipjau **viešai** savo klaidą atitaisytų ir atšauktų; o ateityje, kad būtų atsargesnė su platinimu neteisingų žinių ir suvedžiojimu visuomenės.

"Aušros" Centro Valdyba:
J. Ilgaudas,
Šernas,
P. Mikolainis,
J. Šliupas.

Iš Chicagos Lietuvių Gyvenimo.

Iš prelekcijų. 19 kovo "Aušros" salėje, 3149 So. Halsted st. skaitė prelekciją p. A. Tananevičia temoje "Bakteriologija". Prelekcija vykusi nebuvo. Susidėjo vien iš trumpučio sąrašo kelių bakterijų, be jokių beveik paaiškinimų jų ypatybių. Tokia ir tokia bakterija, nuo jos suserga tokia ir tokia liga—tai ir viskas, ką klausytojai galėjo dasižinot. Be to prelegentas, matomai, nepratęs dar išguldinėti, skaitė monotoniškai, neatbodamas ar klausytojų ausies pasiekia visi jo žodžiai. Pastebėtina ir klaidos; leiskim buvo pasakyta, kad bakterijos atsiranda iš musių kiaušinėlių, o taipgi iš visokios supuvusios medžiagos. Jau tik ne bakteriologas taip gali sakyti. Populiariška prelekcija irgi nebuvo. Leiskim, toks apibūdinimas, jog "bakterija yra mikroskopiškas organizmas, susidedantis iš protoplazmos ir celės sienų"—žmogui, nežinančiam, kas yra mikroskopas, kas organizmas, kas protoplazma, kas celė, lygiai nieko neišaiškino. Paindomino prelekciją paveikslėliai, tik gaila, kad jų buvo tiek maža: vos keturi. Žmonių į prelekciją susirinko apie 40.

19 d. kovo, Hull House Teatre, Dramatiškas Ratelis perstatė scenoje keturių veiksmų komediją "Vagįs", parašytą, pagal latviską, p. Pleirio. Komedija pilna gyvumo ir humoro, puikiai pritaikyta prie lietuvių kaimiečių gyvenimo, iš dabartinio laiko. Tai yra, be apsirikimo galima sakyt, viena iš puikiausių komedijų, kokias turime pritaikytas prie lietuvių gyvenimo, išskiriant originališką "Amerikos Pirtyje"; jaigu ši būtų originališka, ji pereitų net pastarąją. Komedijoje sakiniai ir veikimas yra labai sumaniai apdirbti ir puikiai išvesti, taip jog veikalėlis nuo pradžios iki galui yra nemažai užimantis.

"Ratelis" komediją irgi pilnai sąžiniškai, galima sakyti, artistiškai, atlošė. Visi lošėjai pridėrančiai atliko savo užduotis. Iš to galima tik pasidžiaugti. Linkėtina, kad "Ratelis" energiškiaus darbuotųsi ir prie savęs pritrauktų daugiaus jiegų, tada su juo nei viena kita teatralinė kuopa Chicagoje negalėtų konkuruoti.

P-as B. Vaitiekunas, typiškas lengvadušis ūkininkas, p-as Briedis, typiškas "Dievui dušią kaltas", žydelis, tikrai buvo statytojo veikalo papuošalais; jiedu savo roles atliko labai puikiai. Gerai atlošė L. Rajackaitė (Elzbieta, kumečio pati), J. Sankunas (Jokubas, kumetis), M. Montviliutė (ūkininko duktė), J. Levanas (amerikonas); neblogai savo užduotis atliko: J. Buragas ir O. Jonikienė.

Aušros prelekcijos 26 kovo 1911 m., 3 val. po piet atsibus:

1) Ant Bridgeport, Aušros svetainėje, 3149 So. Halsted st., skaitys kuningas A. Petraitis temoj "Astronomija".

2) Ant Town of Lake, Davis Square svetainėje, 45-ta ir Marshfield ave. skaitys M. Jurgelionienė G. Petkevičaitės (Bitės) referatą temoj: "Povilas Višinskas".

3) Kensingtone, J. Stasiulio svetainėje, 128 Kensington ave., skaitys M. Sutkuvienė, M. Jurgelionienės referatą temoj: "Moterų judėjimas".

Seredoj, 29 kovo, 8 val. vak. Aušros skaitykloj atsibus Aušros Dr-jos 1-os kuopos susirinkimas. Yra daug svarbių reikalų apsvarstymui. Meldžiame atsilankykit kaip sąnariai taip ir norintieji prisirašyti.

19 kovo 3 val. ryto mirė Ona Ažukienė, lietuviškos užeigos ir svetainės savininko p. Ažuko žmona. Nabašninkė buvo dar jauna moteriškė, turėjo 26 m. amžiaus. Paliko našlaičiais tris kūdykius. Iš namų vadinos Šmulkščiutė; pačio nuo Senapilės. Amerikoj paliko jos dvi seserįs ir tris broliai, iš jų vienas brolis ir viena sesuo gyvena Chicagoje.—Nabašninkės kūnas palaidota ketverge šv. Kazimiero kapinėse; pamaldos atsiliko Šv. Jurgio bažnyčioj ant Bridgeporto.

Paskiausiai Gautos Žinios.

Washington'e, D. C., 21 kovo pripažystama, kad Suv. Valstijų karelvija prie Meksikos rubežių yra pasiųsta įsikišti, kada reiks, į Meksikos dalykus. Tikima, kad nepraeis nei mėnesio, iki toks reikalas atsiras. Meksikos prezidentas Diaz nebegalįs ilgai palaikyti tvarkos. Apie peržengimą Meksikos rubežių turės nuspręsti Suv. Valst. kongresas.

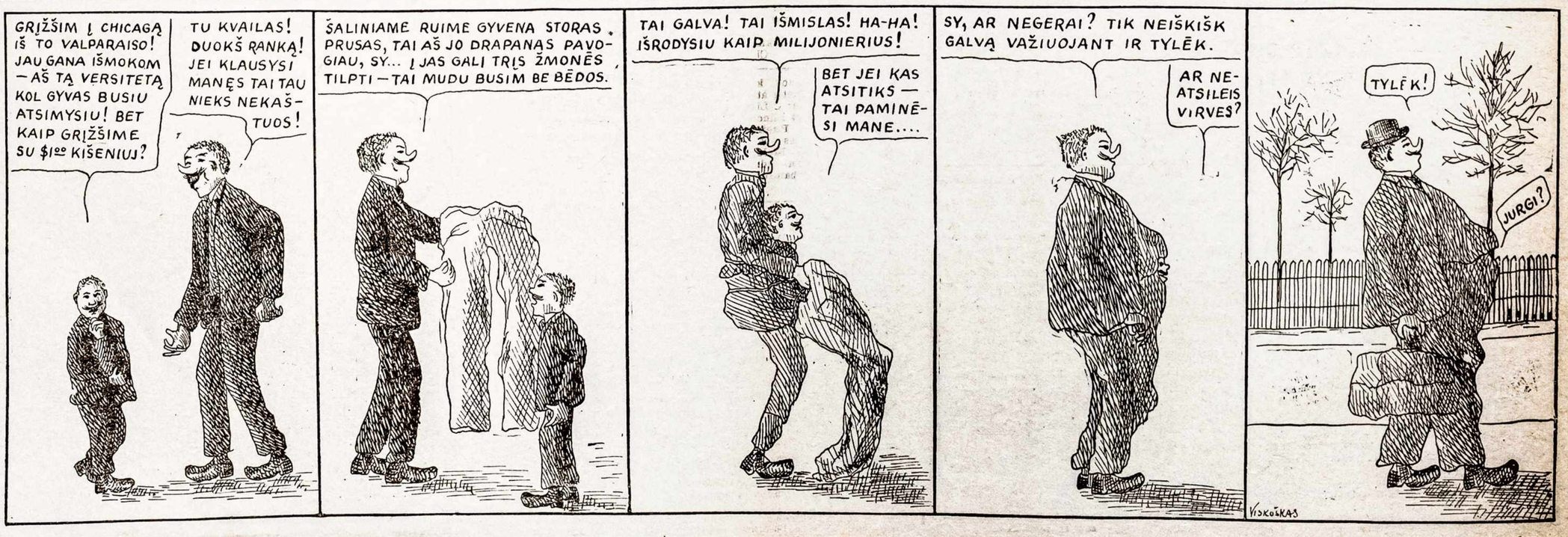
Honduras 21 kovo sukylime užmušti du generolai, Lara ir Palma.

Rosijoj Kokovcevas jau užėmė Stolipino vietą.

Milwaukee, Wis., 21 kovo, prirengiamuose mokyklų direktorių rinkimuose galėjo balsuot ir moterįs. Dauguma jų ėjo prieš socialistų kandidatus, visokiais būdais rūpinos, kad tik mažiaus socialistai gautų balsų.

Hunnewell, Kas. Kandidatu ant miesto majoro yra statoma moteriškė ponia J. E. Wilson.

JURGIS IR BALTRUS GRĮŽTA Į CHICAGĄ.



REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Kalninkui, Philadelphioj. Raštas per ilgas, o jame daugiau ginčų negu korespondento klaidų nurodymų. Trumpinimas ir visiškas perdirbimas rašto Tamistai galėtų nepatikti, todėl jo netalpiname.

Aleksiunui. Kas iš vaikinų nori, ar nenori saugotiesi jaunų merginų, tai jų reikalas. Laikraščiai tokiais dalykais neužsiima.

S. W—ski, Lesingtone. Viena žinia jau sena, kita lietuvius mažai apeina.

J. V., Vytautas. Kada merginos rašys meilės eiles, jos rašys apie savo meilę; kol eiles rašo vyrai, jie eilėse savo jausmus ir išreiškia. Prisakyti eilių rašėjams, kad jie taip rašytų, kaip kam patinka, negalima.

Juozapui Smitui. Rašto sunaudoti negalima.

J. V. Michelsonui. Jau gana tų ginčų. Faktų abiem pasėm reikia, o jų nėra, bent tokių, kurie pertikrinti galėtų.

M. Omphai. Tai privatiški dalykai, o tokiais laikraščiai neužsiima.

RINKOS KAINOS.

Kiaušinių tuzinas Chicagoje: extra gerų 18c., pirmutinių 15½ @ 15c., antrinių 10 @ 11c.; New Yorke, extra 19 @ 19½c., pirmutiniai pakuoti 17 @ 17½c., antriniai 16½c.—Philadelphioj pirmutiniai 18½c.

Sviestas Chicagoje: grietininis extra 25c. svaras, extra pirmutinis 23½c., pirmutinis 21c., antrinis 16.; centrafuginis extra 21c., pirmut. 18c., pakuotas 14.—New Yorke grietininis 26c., pirmut. 20 @ 22c., antrinis 17 @ 19c.; centrafuginis geriausias 24c., paprastas 15 @ 17c., antrinis 15 @ 15½c. — Philadelphioj vakarų grietininis extra 27c.—St. Louis, Mo. giretininis 19 @ 27c.

Paukštiena Chicagoje, gyvi: pavasariniai viščiukai 14½c. svaras, vištos 13½c., gaidžiai 9c., kalakutai 14c., antįs 16c., žąsis 11c., apipešti: pavasariniai 13c., kalakutai 18c., antįs 17c., žąsis 12c.—St. Louis, Mo. viščiukai 13., kalakutai 14 @ 15c., antįs 15c., žąsis 8c.

Grudai Minneapolis, 20 kovo, kviečiai už bušelį N1 98⅛ @ 99⅛c., N2 šiauriniai 95⅝ @ 97⅛c., N3 93⅝ @ 96¼c. Kukuruza N3 geltona 44c. už bušelį; avižos N3 baltos 29 @ 29½c.; rugiai N2, 87c.—Milwaukee, Wis., kviečiai N1 šiaur. $1.01 @ $1.02, N2 šiaur. 99½c. @ $1.00; rugiai N1, 99½c.; avižos pastoviai 32c.; kukuruza N3, 46 @ 46½c.—St. Louis, Mo., kviečiai 87 ir 90⅜ @ 90½c.; kukuruza N2 balt. 47 @ 47½.; avižos N2, 31¼c., N2 balt. 32¼ @ 32½c.; rugiai 91c.

JUOKELIAI.

Jis — Ar nieko nebūtų, kad aš pasivogčiau nuo tavęs bučkį.

Ji — Taip. Čia nieko nėra kas galėtų mane apginti.

— Man labai liudna, kad tu turėjai netekti rojaus ir eiti dirbtų tik dėlto, kad aš tau daviau likučius obuolio,—tarė gailesties pilna Jieva.

Tiek to!—tarė Adomas.—Kas paskutinis valgo, tam vis blogiaus išeina.

Straipsnių Konkursas.

Kad paraginus mūsų jaunuosius taip jau kaip ir senuosius rašytojus rašyti laikraštin geresnius straipsnius, skelbiame straipsnių konkursą. Už geriausiai parašytus straipsnius skiriame keletą dovanų.

Temas straipsniams rašytojai gali pasiskirti patįs; iš savo pusės patartume šias:

1) Baudžiavos panaikinimo pasekmės.

2) Apie lietuvių pelnus Amerikoje.

3) Apie lietuvių dorą bei apšvietą Amerikoje.

4) Apie blaivybės platinimą.

Dovanos bus duota sekančios:

1) Už geriausiai parašytą straipsnį—piningais (ar pagal rašytojo noro kningomis) $10.00

2) Už antrą geriausią straipsnį—kningų už $8.00

3) Už kiekvieną tinkantį atspausti laikraštyje straipsnį—kningų už $3.00

Kningas kokias norint galima pasirinkt iš "Lietuvos" katalogo. —

Apie straipsnių gerumą spręs "Lietuvos" redakcija. Konkurso sąlygos yra tokios:

1) Prisiunčiamieji straipsniai turi būt pažymėti slapyvardžiu ar kokiu kenklu; prie straipsnio atskirame užlipintame konverte turi būt įdėta kortelė su straipsnio vardu, rašytojo tikra pavarde ir adresu.

2) Straipsniai privalo susidėt ne mažiaus kaip iš 900 žodžių ir ne daugiaus 3000 žodžių. Žodžių skaičius reikia paminėt straipsnio gale.

3) Straipsniai, kurie laimės dovanas, tuojaus po laimėjimui bus atspausti "Lietuvoje". Nelaimėję dovanų ir nepripažinti tinkamais spausdinimui bus sugrąžinti autoriams.

4) Konkurse negali dalyvauti žmonės, dirbantįs "Lietuvos" redakcijoje, spaustuvėje ar administracijoje.

5) Straipsniai konkursui turi būt prisiųsti "Lietuvos" redakcijon ne vėliaus 1 gegužės 1911 m. Konkurso rezultatai bus pagarsinti "Lietuvoje" ne vėliaus 19 gegužės 1911 m. Dovanos laimėjusiems konkursą bus išsiųstos tuojaus po rezultatų pagarsinimui.

DOVANOS!

Kningelė **"Kaip Rašyti Laiškus Lietuviškoje ir Angliškoje kalbose"**, kurią męs duodame dovanų "Lietuvos" skaitytojams, užsimokantiems $3.00 prenumeratos, atvedė "Lietuvai" apie 5000 naujų skaitytojų. Norėdami gauti da 5000 daugiau naujų skaitytojų, męs duodame naujai užsirašantiems "Lietuvą" sekančias dovanas:

1. Kas užsirašys "Lietuvą" ant pusės metų ir užsimokės $1.00 prenumeratos, gaus už 25c. kningų dovanų.

2. Kas užsirašys "Lietuvą" ant vienų metų ir užsimokės $2.00 prenumeratos, gaus už 50c. kningų dovanų.

3. Kas užsirašys "Lietuvą" ant pusantrų metų ir užsimokės $3.00 prenumeratos, gaus už 75c. kningų dovanų.

4. Arba, kas norės, tai už $3.00 gaus per vieną metą du laikraščiu: "Lietuvą" ir mėnesinį laikraštį "Laisvąją Mintį".

Kningas dovanoms užsimokėję prenumeratą galės sau pasirinkti iš mūsų kataliogo kas kokias norės ir męs jas prisiųsime.

Šios dovanos bus duodamos tiktai iki balandžio 1, 1911 metų ir tiktai tiems, kurie dabar užsirašys "Lietuvą" ir užsimokės prenumeratą, o taipgi tiems, kurie dabar atnaujins savo prenumeratą tolesniam laikui.

Todėl naudokitėsi visi iš šios progos.

Skaitlius "Lietuvos" skaitytojų kasmet vis auga didyn ir didyn, "Lietuva" talpina tiktai teisingiausias žinias ir geriausiai painformuojančius straipsnius, vedančius žmones prie susipratimo, gerovės ir kultūriško pasikėlimo, už tai žmonės "Lietuvą" daugiausiai ir skaito.

Jai dar neesi "Lietuvos" skaitytojas, tai tuojaus prisiųsk prenumeratą, o męs siųsime ir tau "Lietuvą" ir prisiųsime viršminėtas dovanas.

Lietuvos prenumeratos kainos yra sekančios:

Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos: metams $2.00, pusei metų $1.00, Kanadoje ir Mexikoje: metams $2.50, pusei metų $1.25.

Anglijoj, Rosijoj, Afrikoj, Pietinėj Amerikoj ir visose kitose užrubežinėse viešpatystėse: metams $3.00, pusei metų $1.50.

Prenumeratą reikia siųsti per Money Orderį, arba piningais registruotame laiške ant "Lietuvos" išleistojo rankų, adresuojant šitaip:

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

Milijonas Doleriu Lietuviams

Jog lietuviai paliks savininkais dalies miesto Chicagos, vadinamos Bridgeporto, matome iš to, kad svetimtaučiai, matydami kaip lietuviai su kožnais metais stumia juos šalin, išpirkdami namus ir lotus, pavedė mūsų bankui išparduoti visokių namų ir lotų ant visų gatvių ant Bridgeporto, vertės, $1,000,000. Daugumą iš tų properčių męs surašėme į kningute, ir kiekvienas lietuvis norintis pirkt namą ar lotą, turi dabar proga gauti didžiausį surašą nuosavybių, iš kurio gali pasiskirt sau kas jam geriausią patiks.

Kainos namų ir lotų ant Bridgeporto žymiai pakilo nuo pereitų metų, bet dar yra tūlos nuosavybės kurias galima pirkti pigiai. Todėl, kas nori pirkti namą ar lotą ant Bridgeporto, tegul pasinaudoją iš to didžiausio išpardavimo namų ir lotų, kokį dabar pradedame.

Mūsų kningutė su aprašymų nuosavybių yra parašyta angliškoj kalboj, bet taip prieinamai, jog kiekvienas galės suprast. Bet kas norėtu artimesnių žinių, tegul kreipiasi ypatiškai, o męs maloniai suteiksime visas informacijas ir parodysime propertes.

Kas neturi gana piningų užmokėjimui už propertes iškalno, tam suteiksime paskola.

Atminkite. jog trumpame laike kainos visų nuosavybių ant Bridgeporto žymiai pakils, ir todėl nelaukkite ilgai, bet bukite pirmi pasiskirt sau tinkamiausį nama ar lotą.—Kreipkites į:

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.



Ignas Dvileckas, pabaigė savo gyvenimą šiame pasaulyj; mirė 23 vasario, 1911 m., tapo palaidotas su iškilme lietuviškose kapinėse. Velionis paėjo iš Vilniaus gub., Trakų pav., Alavos parap., Petronių kalmo. Prigulėjo prie 4 pašelpinių draugijų. Paliko pačią Marijoną ir 7 vaikų. žemelė lai suteikia jam amžiną pasilsį!

Mikolas Dvileckis,
704 No. Riverside st.,
Waterbury, Conn.

APGARSINIMAI.

SAVYŠALPA.

Suvienytose Valstijose lengvai galime rasti tūkstančius žmonių, kurie be kitų pagelbos, savo energiją taupumu ir ištverme įsigijo mokslą, augštą padėjimą, turtą ir garbę. Daugelis mūsų skaitytojų tokia jau savyšalpa patapo finansiškai nepriklausomais. Minime tai, kad parodžius mus turinčius visuomet pasitikėt pirmiaus savimi, negu prašyt kitų pagalbos. Kiekviena šeimyna turi žinot, kas daryt priepuoliuose. Atsitikus kokio šeimynos nario nesveikavimui, apetito stokai, silpnumui ar nerviškumui, namų šeimyninkė, žinoma, bandys suteikti pirmąją pagelbą, pirmiaus negu pakvies gydytoją. Taigi tokiuose atsitikimuose turi but vartojamas Trinerio American Elixiras iš kartaus vyno. Kelios dozos tai gali būt viskas, ko reikia. Vartokite jį visokiuose vidurių nesveikavimuose. Gausite vaistų sankrovose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugijų Reikalai.

25 METŲ ORGANIZACIJA.
Susivienyjimas Lietuvių Amerikoje.

Yra tai didžiausia lietuviška organizacija pasaulyj. Susivienyjimas turi suvirš 10,000 sąnarių, bet geistina kad turėtų 100,000 sąnarių, tuomet tokia organizacija galėtų atlikti milžiniškus musų tautai darbus. Jaigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burelis lietuvių ir kad visi suaugę būtų jo sąnariais, kaipo pasekme to, našlės ir našlaičiai ir nusenę, po mirusiam sąnariui gautų $1,000.00, tai pamąstyt reikia kiek apsunkinimų, kokius dabar nuolatos lietuviai nukenčia, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvystei, kurie dėl prievartos pakliuva į rankas kitataučių ir žuva kaipo lietuviai! Kiek piningų musų visuomenė tada galėtų apversti visokiems naudingiems reikalams!

Šituos klausimus reikalaujame, rimtai apsvarstyti. Pasvarstyk valandėlę, kaip daug gero gali buti padaroma organizacijos tokios, kaip *Susivienyjimas Lietuvių Amerikoje*. Imkime pavizdin: daleidžiame, jog tas atsieina dvilika dolarių kiekvienam sąnariui kas metai, tas mažiaus kaip trįs ir vienas trečdalis cento per dieną. Kiek žmonių išleidžia daugiaus tokio skaičiaus nenaudingiems ir kenksmingiems dalykams, be mažiausios vilties sugrįžimo išleistų piningų kuomet tokie piningai įdėti į tokią organizaciją kaip *Susivienyjimas Lietuvių Amerikoje*, buva pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar daug sykių didesnį, negu tapo įmokėta.

Susiv. L. A. moka mirusio nario pašelpgaviui taip: pirmo laipsnio—$150.00, antro laipsnio—$300.00, trečio laipsnio—$600.00 ir ketvirto laipsnio—$1000.00.

Visokios blankos, konstitucija ir mokesčių kningelė yra gaunama dovanai pas Susivienyjimo sekretorių: *J. Žemantauską, 307 W. 30th st., New York City*. Jaigu tavo miestelyje dar nėra S. L. A. kuopos, o nori tapti šios organizacijos sąnarių, tai rašyk klausdamas išlygų ir konstitucijos pas sekretorių virš pažymėtu adresu, arba pas prezidentą: M. J. Damijonaitį, 812 — 33rd st., Chicago, Illinois.

KONCERTAS IR PASILINKSM. VAKARAS,

Parengtas 4-tos kuopos L. S. S. A., nedėlioj, kovo (March) 26 d., 1911 m., Freiheit Turner svetainėje, 3417-21 So. Halsted st. Pradžia 3:30 val. po piet. Inžanga 25c. porai.

Įvairios Draugijos rengia koncertus ir vakarus tuomet, kada žmonės daugiausiai užimti visokiais reikalais—mes-gi rengiame vakarą tuomet, kuomet žmonės liuosi, kuomet jiems labiausiai reikalingas pasilinksminimas.

Žmogus yra sutvertas tam, kad džiaugtis visu tuo, kas aplink jį yra, kad būti gyvenime linksmu ir laimingu, nes tik linksmas žmogus priduoda gyvenimui malonumą ir grąžumą. Ir mes tikime, kad žmogų nepagerįs nei nepablogįs jokis laikas, joki papročiai. Savo širdyje žmogus turi būti geras ir teisingas, o šiaip jo nepadarys tokiu joki prisakymai nei nudavimai.

Šitas vakaras parengtas tam, kad žmones pamokinti, kad suraminti jų širdis, pakelti jų dvasią ir priduoti daugiau drąsos ir energijos, kad žmonės galėtų atlikti geresnius ir kiltesnius darbus ir tuomi būti naudingesniais sau ir bendrams.

GAVĖNINĮ PASILINKSMINIMO VAKARĄ

su Prakalboms, Dainoms ir Deklamacijoms,

parengia 226 kuopa S. L. A., nedėlioj, 2 balandžio (April), 1911 m. "Atlas" svetainėje, 1436 Emma str. arti kampo Milwaukee ir Noble gatvių. Pradžia 3 val. po pietų. Tikietai: perkant iš kalno 15c. ypatai prie durių 25c. ypatai. Pelnas eis siuntimui delegato ant XXVI seimo Susiv. Liet. Amer.

Ko nuliūdęs jaunime,...ar prispaustas kančių?.... O gal jūsų siela jaučias prislėgta "gavėninių" sunkenybių? Ar ji nuo jūsų atima drąsą būti linksmais ir jieškot gyvenimo tikslo? Jai taip, tai jūs esat pasekėjais ciniškos avinyčios, tai ji nuo jūsų atima žmogišką drąsą ir nor laikyt vergais nežinės: sulaikyti nuo kiltybių, o įkvėpti bailybes. Ne! Jūs esat žmonės su jausmais, todėl-gi ir privalote linksmintis, nors jaustumet ir kančias. Linksmybė ilgina amžį ir įkvepia energiją. Nuliūdimas ir buvimas nežinėj reiškia žengimą į duobę prapulties. Už-taigi tu krikščioniškas brolau nepamiršk šio mūsų iškilmingo "*Gavėninio Vakaro*". Nes pribuvęs atrasi užganėdinimą jausmų: Prakalbos, Dainos ir Deklamacijos nušvies praeitį ir bus žibintuvu ateities.

O ypač puikus lietuviški ir angliški šokiai suteiks jaunimui meiliškas linksmybės ir papuoš jūjų sielas dieviškomis grožybėmis. Kviečia visus

Komitetas.

Pasarga: Tikietus iš anksto galima gauti pas P. M. Kaitį, 1607 m. Ashland ave.; J. Ilgaudą, 1613 South Halsted str.; A. Andriejauską, 1177 Milwaukee ave., ir pas kuopos sąnarius.

Duodame žinią visiems Lietuviams Katalikams, jog uždėjome naują bažnytinę draugystę broliškos pašelpos po sekamu vardu: parapijos šv. Antano iš Padvos, Cicero (Grantworke), Ills. Kiekvienas katalikas norėdamas prisirašyti prie viršminėtos draugijos malonės atsilankyti į mėnesinį mitingą, kurs atsibuna kas pirmą nedėldienį kožno mėnesio 1-moj val. po pietų, S. Zwiba svetainėj, kertė W. 14th ir 50th ave., Cicero, Ill. Instojimas dar dabar tebera nuo 15 iki 40 metų amžiaus $1.00.

A. Jonaitis, prot. raštin.
1325 So. 50th Courte, Cicero, Ill.

Chicago ir aplinkiniu miestelių lietuviai ir lietuvaites, kurie dirbate kokiose krautuvėse ar biurose ar šiaip kokiose institucijose, malonėkit atsišaukti ir paduoti savo adresus žemiaus paduotu adresu. Svarbiam reikale, kurs bus paaiškintas kožnam atsišaukusiam; atsiliepdami pažymėkit ar dirbate ar ne, jaigu dirbate, tai kokioje institucijoj bei krautuvėje.

Sąjunga Liet. Pardavėjų,
Fr. Eismontas, prezidentas,
1918 Halsted st., Chicago, Ill.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Tamošiaus Arcimo, paeina iš Navardenų sodos, Varnių prap., Kauno gub. Pirm metų laiko buvo Tilžeje sulaikytas gyditis akims, nuo to laiko negirdėt kas su juom atsitiko, iš Lietuvos rašo, kad jis nesugryžęs atgal, o čion ir nėra atvažėvęs. Kas apie jį žinote meldžiu duoti žinią šiuo adresu:

Motiejus Arcimas,
1417 — 49 Crt., Cicero, Ill.

Pajieškau Stanislavo Bičiuno, Kauno gub., Ežerėnų pav., Kvietkų par., Miklanų kaimo. Taipgi pajieškau Selvestro Lisdo, Suvalkų gub., Pajavonio parap., Sausininkų kaimo. Duokite žinią adresu:

John Stepanauskas,
727 — 92 Pl., Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugo Juozapo Toleikio, Kauno gub., Raseinių pav., Švieksnos parap., Stemplių sodos. Pirm 9 metų buvo Anglijoj, dabar nežinau kur yra, meldžiu atsišaukti šiuo adresu:

J. Rauktis,
2 Foyle st., Worcester, Mass.

Pajieškau Mykolo Grupo, Kauno gub., Raseinių pav., Aleksandrovsių vals., žakainio kaimo. Penki metai kaip buva Chicago. Aš nežinau, atvažiavo iš Lietuvos jo sesuo, Ona Gropiukė, norėčiau žinot apie, jį ar gyvas yra; nerašo nei laiško tėvanms. Kas žinot apie jį, meldžiu duot žinot man; busiu labai dėkinga. Adresas toks:

Ona Gropiukė,
39, Franklin st., New Britain, Conn.

Pajieškau savo vyro Jurgio Juknevičiaus, Suvalkų gub., Naumiesčio pav., Sintautu vals., kaimo Naujų Sintautų. Jis yra siuvėjas, nedidelis tamsiai rudi plaukai, lieso sudėjimo; gyveno Clevelande 4 metus, paliko pačią ir mažą mergaitę. Jai kas dagirstų apie jį, duokit man žinią, adresu:

Salome Juknevičienė,
2007 St. Clar ave., Cleveland, O.

Pajieškau Liudviko Noreikos, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Kvedainos parap. Jisai gyveno Port Washington, Wis. Prašau duoti žinią adresu:

Jonas Gudauskis,
3432 S. Morgan st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pačios, kuri pabėgo nuo manes apie 10 metų atgal ir kuri pajieškojo manes per "Lietuva" paduodama adresa, 4624 Lincoln st., bet nesuradau aš jos ten. Paeina iš Suvalkų gub., Mariampolės pav., Šunskų gm., Lugines kaino. Meldžiu kas ją žinote pranešti man adresu:

Vincentas Labanauskas,
1710 W. 47 str., Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugo Benedikto Živatkausko. Kauno gub., Raseinių pav., Viduklės parap., Paliepių kaimo. 18 metai kaip Amerikoj; pirma gyveno South Chicago, Ill., potam išvažiavo į Woratown, Ill. Turiu labai svarbų reikalą. Meldžiu duoti žinią adresu:

Antanas Novickis,
8809 Houston ave., South Chicago, Ill.

Aš Antanas Mikelonis pajieškau Juozo Savulevičiaus, pereitą vasarą gyveno Ravensdale, Wash.; dabar nežinau kur. Prašau maloningai jis pats ar kas kits teduoda žinoti, kur jis yra. Adresas toks:

Antanas Mikelonis,
KOOI, WYO.

Pajieškau agento Paul Ganou, pirma jis gyveno po tokiu adresu: 3612 South Wood str., Chicago, Ill. Jai kas žinote, tai prašau pranešti šiuo adersu:

P. J. Bojorus,
81—83 Emerald str., Gardner, Mass.

Pajieškau savo tikros seserės Paulės Markevičiutės, Kauno gub., Panevėžio pav., Stumbiškių vals., Aimiškių kaimo, Vabalninkų parap. Prašau labai bukit malonųs, ji pati a kas kitas duokit man žinią šiuo adresu:

Paulina Mileikienė,
Schuylkill Haven Co., Silver Creek, Pa.

Pajieškau savo pažystomos Anė Jonikikės, Kauno gub., Raseinių pav. Botakiu parap., Burlokų sodž.,—ir vė dviejų draugų: Petro ir Antano Valinčiukų, taip-pat Botakių parap. Slegvilsų sodž., ir Antano žamačic tas pos pačios gubernijos, Zarasų pav. žiobiškio parap., Kurkliečių sodžiaus, Prašau duoti žinią šiuo adresu:

Petras Gorgasas,
2 Market str., Brigkton, Mass.

Pajieškau savo brolio Jono Banečausko. Jis pats, ar kas kitas teiksis pranešti, ba turiu labai svarbų reikalą iš tėvynės,

A. J. Banečauskas,
P. O. Box 826, Minersville, Pa.

Pajieškau savo pusbrolio Antano Telelško, Kauno gub., Ukmergės pav., Panemunėlio parap., Užusienų venasėdžio; pirma gyveno Brooklyn, N. Y., o dabar girdėjau kad išvažiavo į Chicago, Ill. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią šiuo adresu:

Napalijonas Blazevičius,
21 Louis st., Chelsea, Mass.

Pajieškau savo brolio Petro Karvelio, Suvalkų gub., Marijampolės pav., Klebiškio gm., Prienų parap., Strielčių kaimo. Prašau duoti žinią šiuo adresu:

Vincas Karvelis,
P. O. Box 708, Minersville, Pa.

Pajieškau savo draugo Juozo Kižilo, Suvalkų gub., Marijampolės pav., ir parp., Unguriniu dvaro. Aštuoni metai kaip iš Lietuvos; esąs buvęs Prusijoj, turi seserį ir broli, Oną ir Antaną, Meldžiu duoti žinią adresu:

S. A. Bortkun,
139 Union ave., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau savo draugo Jono Kazlauskio, Kauno gub., Rasseinių pav., Balsiu miest. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią šiuo adresu:

Jonas Rimkus,
P. O. Box 18, Phippsburg, Colo.

Pajieškau keturiu pusbrolių dviejų Vidginuku, Aleksandros ir Stanislavo ir dviejų Pakuluku Augustino ir kito užmiršau vardą; visi paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Ligumu parap., Daušiškių sodos. Girdėjau Vidginukai New Yorke, o Pakulukai pirma gyveno apie Sunderland, Mass. ant farmų. Meldžiu duoti žinią šiuo adresu:

T. Ambrozaitis,
P. O. Box 460, Millinocket, Me.

Pajieškau švogerio Julijaus Velončiko, Kauno gub., Panevėžio pav., Linkavos vals., ir parap., Pupiškių sodž. Antra karta atvažiavo Amerikon bus du metai. Turiu svarbų reikalą, meldžiu duoti žinią šiuo adresu:

Petras Jonaitis,
P. O. Box 181, Superior, Wyo.

Pajieškau savo brolio Augustino Jurgilo; girdėjau, kad jis atvažiavo iš Lietuvos į East St. Louis. Paeina iš Šakių Pulvarko, Tauragės vals., Raseinių pav., Kauno gub. Meldžiu duoti žinią šiuo adresu:

Barney Jurgilas,
P. O. Box 237, Wabeno, Wis.

Pajieškau savo dėdės Jurgio Slarpinskio, Senapilės pav., Jevanavo gm. Ilglaukelių kaimo; girdėjau kad jisai pasiliko užmuštas ant geležinkelio. apie 7 metai atgal. Turiu labai svarbų reikalą; jai kas žinotų meldžiu suteikti žinią man šiuo adresu:

J. Paul,
723 So. 3 ave., Canton, Ill.

Reikalavimai.

Reikia jauno lietuvio vyro į valgomųjų daigtų krautuvę už pardavėją; turi būt padorus, tvarkus ir turi mokėt angliškai. Ateiti po 6:30 vakare. Reikia paliudyjimo: E. J. Ryan, 2958 Lowe ave.

Reikalauju gerų kriaučių (vyrų) prie moteriškų drabužių siuvimo, Laišku ar ypatiškai kreipkities tuojaus: Paul Leases, 617 W. 37th st., Chicago, Ill.

Reikalauju 16 kriaučių prie moteriško darbo; prie suvimo ploščių 10 ir prie sijonų arba andaroku. Darbas ant visados ir mokestis yra gera: nuo 12 dolarių iki 19 dolarių į sevaitę. Norėdami darbą, kreipkitės: S. Kasper, 3129—3131 Wentworth ave., arti 31 st., Chicago, Ill.

Reikalingas prie ofiso vaikas apie 15 metų amžiaus, mokąs lietuviškai ir angliškai. Tegul atsišaukia į Jono Bagdžiuno Banką, 2334 So. Oakley ave., kampas 23 place, Chicago, Ill.

Reikalingi 2 lietuviai į "Lietuvos" offisa pardavinėjimui kalendorių 1912 metams; gali uždirbti iki $50.00 į sevaitę. Kreipkities adresu: 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda puikus kampinis saliunas su didele svetaine, kurioj atsilieka vestuvės, draugijų mitingai ir t. t. Biznis gerai išdirbtas, apielinkė apgyventa lietuvių ir ruskių. Parsiduoda iš priežasties savininko nesveikatos. Atsišaukkite tuojaus, kol dar neparduotas. Adresas: C. A. Pallulis prop., 1444 S. Jefferson st., kamp. 14th Place, Chicago, Ill.

Parsiduoda puikus murinis namelis, 3344 S. Oakley ave. (netoli nuo McKinley Parko). Naujoviškai įtaisytas, 6 kambariai; vana ir gazas; rusis ir augštas taugštas; cementiniai takai, asfalto gatvė. Kaina tiktai $1850. Taipgi

Parsiduoda dideli dviejų augštų muriniai namai, 3357 So. Oakley ave., 6 ir 7 dideli kambariai, naujoviškas įtaisymas, gazas, vanos ir šiltas vanduo; arendos duoda $500.00 į metus. Kaina greit parduodant tiktai $4050. Lengos išlygos.

T. P. Flynn, savininkas,
ant pirmo augšto.

Parsiduoda pigai saliunas geroj vietoj, lietuvių ir lenkų apgyventoj apielinkėje. Pardavimo priežastis—nesveikata. Kreipties: 4554 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Parsiduoda saliunas Bridgeporto dalyj, lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoje, priešais lietuviškos bažnyčios. Vieta sena, biznis gerai eina. Parduodama labai pigiai, kadangi savininkas važiuoja Lietuvon. Kreipties 943 W. 33 st., Chicago, Ill.

Parsiduoda pigiai saliunas geroj lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Pardavimo priežastis — nesveikata. Kreipties: 4554 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda krautuvė ir visa sąrastis. Biznis vertas keturių tūkstančių, gerai eina, galima gyvent; tikt man reikia važiuot senon tėvynėn. Kreipties: Anela Daniuna, P. O. Box 53., Brier Hill, Pa.

Parsiduoda pigiai geras lotas McKees Rocks, Pa., ant Surdin ave., loto no. 171, trečias lotas nuo James Ambrožiaus. Visa gatvė lietuvių apgyventa ir lietuviška bažnyčia čiapat. Priežastis pardavimo—noriu, važiuti į Lietuva. Kreipties adresu: Juozapas Mažeika, P. O. Box 686, Hoquiam, Wash.

PAMOKINIMAI SVEIKATAI.

Visiems Philadelphijoj žinomas kalpo mokslinčius Dr. Aleksandras Browne, laikė prelekcijas sveikatos klausime, Philadelphijos Med. Klinikoj. Darė naudingus nurodymus daktarams, kaip turi apsieiti su ligoniais ir kaip juos reikia gydyti,—kaip tai, kad nereikia žiūrėti į ligonius kaipo į sau nelygius žmones taip kaip daugumas daktarų daro ir sergančius. tik laiko kiapo savo auką, kad tik iš jų pasinaudoti, o patįs nuduodami ponais,—nepaisant, kad ir jie iš tų pačių žmonių yra kilę, tik ką turėjo progą eiti į mokslą; vienok labai tankiai yra kad tas ligonis, kuris atėjęs gydytis pas daktarą, nors ir netiesioginiu budu, bet yra dirbęs ant jo, kada tas daktaras, nieko neveikė, o tik mokinosi.

Taippat daktaras Alek. Browne nurodė, kad su sergančiais, reikia apsieiti maloniai, prieteliškai ir buti sergaičio darugu-prieteliu ir geradėju, idant stengtis iš visų pajėgų kiekvieną išgydyti, nes kiekvienas žmogus yra mūsų broliu ir seseria ir visais kaip biednais taip ir turtingais visada reikia lygiai apsieiti, nes aš tik už savo darbavimosi laiką, turių 60 suvirš metų, ilgus metus bedaktaraudamas tik gerai visiems darydamas įgijau nuo žmonių guodonę ir meilę, ypatingai darbininkų žmonių ir t. t.

žmonėms Dr. A. Brown nurodė, kaip reikia užsilaikyti, kad nepagautų ligas per neišmanymą.

Kad neprisigerti, idant kur sugriuvus nenušalti kuno dalis, idant nelikti kolieka per visa amžių.

Kad visada ant šalčio esant, nekvėpuoti išsižiojus, per burną, bet sučiaupus lupas, o per šnerves; nes per burną kvėpuojant itraukti šaltį į vidurius ir plaučius, iš ko gaunasi plaučių kataras, pneumonija-uždegimas plaučių, o kaip plaučiai nesveiki, tad pirmas kelias į džiovą.

Kad kojas nelaikyti drėgnas, visada sausas škerperkas nešioti, nors ir kasdiena reiktų mainyti,—todėl kad per nušalimą kojų, tankiausiai įgauna reumatisma.

Kad sušilusiam prakaituotam, nekada neiti laukan iš stubos, nes labai pavojinga pagauti mirtina liga.

Kad nors ne namieje, trioboje ar kur kitur, nebuti apsivilkus su overkotų, o tik einant laukan apsivilkti; tokiu būdu apsisergėsi, kad nepagauti šalti.

Kad negerti šaltų gėrimų, ypatingai ne namieje esant, bet šiltus. Atsigėrus šalto gėrimo nors ir vandens ar alaus, išėjus ant šalčio, negauti užšaldinima plaučių ir t. t.

Dr. A. Browne, rodyja, kad kiekvienas žmogus, nors sykį ant savaitės išsimaudytu-nusipraustų visą kuną, bet iki atvės, kad neišeitų laukan, Dr. Al. Browne, pasižadėjo laikas nuo laiko suteikti vis naudingus pamokinimus, kurie daug suteiks naudos žmonių sveikatai.

Sergant, kurie nori, kad šitas daktaras pagelbėtų, tad gali atsišaukti asabiškai ar lietuviškai per laiška, visada apturės teisyngą pagelbą, adresuojant ant *Philadelphios M. Clinic, 1117 Walnut st., Philadelphia, Pa.*

FARMOS! FARMOS!



Šitai proga įgyti farmą, žemę tarp 61 lietuvio farmerio. Ši lietuvių kolonija turi suorganizavus Ukiškąją Draugiją ūkininkavimo palengvinimui. Kolonija randasi Lake ir Masan paviete Michigan valstijoj, pietvakariniame krašte, prie Michigan ežero, netoli pramoningų miestų ir miestelių, tarp keturių gelžkelių. Daugybė tyro vandens ir žuvingų upelių ir ežerukų. Šioj apielinkėje turime pardavimui ant 1000 farmų geros derlingos žemės, tinkamos visokiems javams, daržovėms sodnams ir pievoms, pieninkystei, galvijų ir paukščių auginimui. Parduodame pigiai ant lengvų išmokesčių. Galima gaut pasiskirt kokios norint žemės. Kaina nuo $10.00 iki $25.00 už akrą žemės. Norintįs pirkti atvažiuokite ar rašykite adresuodami:

ANTANAS KIEDIS,
Peacock Lake Co., Michigan.

Naminė Mokykla

Gramatika angliško kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas, arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) .... 35c.

P. Mikolainis,
Box 62. New York City

Kur gauti "Lietuvą."

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

Brooklyn, N. Y.

E. Fromes,	73 Grand Street.
Ant. Jankauskas,	65 Hudson Ave.
Juoz. Miliauskas,	103 Grand st.
Ant. Plochocki	87 Grand St.

BALTIMORE, MD.

John Louis,	657 W. Baltimore St.
J. Zebrauckas,	112 N. Green St

"KATALIKAS"

12 PUSLAPIŲ DIDELIO FORMATO ILIUSTRUOTAS SAVAITRAŠTIS.

Didžiausias savaitinis lietuviškas laikraštis, išeinantis kas Ketvergas mieste Chicago, Ill.

Metams lėšuoja: Amerikoje	$2.00
Europoje ir kitur	$3.00
Pusei metų: Amerikoje	$1.00
Europoje ir kitur	$1.50

"Katalike" Skaitytojas atranda daug visokių žinių iš Lietuvos ir iš viso svieto, daug pamokinimų, apysakų, pasakaičių ir visko. "Katalikas" statoma mašina "Linotype", taigi raidės visados aiškios, naujos. "Katalikas" bepartyviškas laikraštis.

Užsirašantiems "Kataliką" duodama dovanos "Kataliko" spaudos knygomis, o Naujiems Metams kiekvienam Skaitytojui veltui pasiunčiama lietuviškas sieninis Kalendorius.

PASTABA: Kas prisiųs $4.00, tasai gaus "Kataliką" visiems metams ir auksinę rašomąją plunksną (fountain pen) vertės $3.50.

Kas prisiųs $2.50, gaus metams "Kataliką" ir paveikslą Kovos ties Žalgiriais, Lietuvos žemlapį ir Šv. Tėvo Pijaus paveikslą.

J. M. TANANEVICZE
3244 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

Seniausias Lietuviškas Laikraštis!

26-tas Metas

Išeina kas sereda Brooklyn, N. Y.

"VIENYBE LIETUVNINKŲ"

Didelio formato 12 puslapių, talpina moksliškus straipsnius, naujausias žinias iš viso pasaulio, daugiausia iš Lietuvių gyvenimo, turi visose Lietuvių apgyventose kolionijose savo korespondentus, **iš LIETUVOS** naujausias žinias savų korespondentų. "Vien. Liet." dirbo ir dirbs dėl visų organizacijų ir žmonių gerovės. **Šįmet 10 d. Vasario sukako 25 metai kaip išeidinėja,** iš tos priežasties išleidome didelį žingeidų **Jubilėjinį numerį,** kuris liks Istorišku Atminimu, ba pirmas da Lietuvių laikraštijoj. Kurie užsirašys ant metų ir užsimokės $2.00, gaus tą numerį kaipo dovaną ir gražų skaitymo kalendorių.

"Vienybė Liet." prenumerata: metams $2.00, pusei metų $1.00 Suvienytose Valstijose ir Šiaur. Amerikoje. Užrubežyj $3.00. Užsirašyt galima visada. Kas nori tik **Jubilėjinį numerį** gauti, prisiųsk 10 centų markėms, o tai gausi. Paprastą numerį ant pažiuros siunčiame dovanai. Užsirašant **"VIENYBĘ LIETUVNINKŲ"** reikia siųst prenumeratą "Money Orderiu," ar registruotam laiške, pinigai ant vardo:

J. J. PAUKSZTIS & CO.
120-124 Grand St., - - Brooklyn, N. Y.

Rašyk o viską dasižinosi, įdėk 2 cen. markę atsakymui.

Jauni ir seni, turtingi ir vargšai, ateikite ir daleiskite man išskaityti jusų gyvenimą nuo lopšio iki grabo.

Kaina 50c. Su pasakymu vardo $1.00.

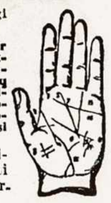
Garsiausias svietе

DELNAŽINYS IR KORTU LEMIKAS

PROF. H. LEIBOWITZ



Aš pasakysiu tamistai su kuom apsivesi ir teipgi vardą ypatos, kurį tave myli.



Jeigu tu nori žinoti kaip sav susivaldyti ir kaip žengti kiekvieną žingsnį gyvenime pasekmingai, kaip nepadaryti jokios klaidos savo užsiėmimuose, kaip apsisaugoti nuo nepasekmių ir nelaimių, kaip išvesti visus užmanymus laimingai: tiesos dalykuose, kelionėse, prietikiuose su priešiais ir draugais, sveikatos, nuopuolių, dalykuose turto ir abelnai visame kas lytisi Tamistos gyvenimą.

Esmi vienatiniu kortų lėmiku (burtininku), kuris gali išmokyti kaip laimėti meilę ar draugiškumą tų, prie kurių širdis linkusi nors jie butų ir gana toli.

Prižadu pasakyti tamistai ar tamistos vyras, moteris ar meilužė teisinga ar prigavinga; kaip apsivesti su ta ypata, prie kurios širdis linkusi; kaip paskubinti apsivedimą su ypata, kurią myli; taipgi kaip įgauti įtekmę ant tų, su kuriais sueini. Aš papasakosiu tamistai praeitę, dabartę ir ateitį. Ateik ir pats persitikrinsi.

727 MAXWELL ST., TARPE HALSTED IR UNION GATVIŲ

AŠ KALBU LIETUVIŠKAI IR LENKIŠKAI. ATSINEŠK APGARSINIMĄ.



Turek Savo Namuose

Geriausią Degtinę (arielką) jei nori buti sveikas ir turėti kuom pavaišinti savo mylimą svečią. Daktarai rekomenduoja už geriausią degtinę

S-O-L-O Rye

Kaipo Skanų, Tvirtą ir sveiką gėrymą

Geriausiai pastiprinanti, priimna, skani ir sveikiausia stalava degtinė.

Pamėgik vieną butelį pas

STRAUS BROS. CO. Dept. L. CHICAGO, ILL.

GERA SVEIKATA

Štai ko sergančiam reikia, gero daktaro, gerų liekartų, o tuoj busi sveikas, teip kaip daugybes sergančių išgydė daktarai Philadelphios M. Kliniko: todėl kad čion nedaro experementų ant sergančių, kaip daro be praktikos daktarėliai; bet šiam Klinike seniai persitikrinę geri daktarai darbuojasi, kurie pasekmingai, greit ir gerai visokias ligas išgydo ir teip-pat todėl gali **Gerai iszgydyti,** kad šitam Klinike, kiekvienam atsišaukusiam, užrašo ir duoda tikras liekarstas, kurios yra žinomos kaipo geriausios ir knrias tik mokslas ir gamta gali pagaminti, nors ir pargabentos iš toliausių kraštų svieto. **DŽIAUGIASI ŽMONĖS, turėdami Philadelphioj tokį gerą Kliniką,** į kurį kas tik atsišaukia, apturi greitą sveikatai pagelbą, todėl lietuviai nereikalauja patekt į „gišeftmeikerių" žydiškų slemezernikų rankas, nes **šitam Philadelphios M. Klinike geri seni daktarai,** teisingos liekarstos ir kiekvienam sergančiam atsišaukusiam užtikrinta sveikatai pagelba. Tas Philadelphios M. Klinikas paties gubernatoriaus legalizuotas.

Kad iš visur žinotų kur išsigydyti ir visada atrasti teisingą nuo visokių ligų pagelbą kaip iš Philadelphijos teip ir iš tolimų vietų, tad pranešame per laikraštį, kad atsišauktų stačiai lietuviškoje kalboje, o išsyk apturės visokias rodas ir geriausias liekarstas, pagelbą sveikatai ir neatidėliojant išgydomi bus nuo: skaudėjimo kaulų, sąnarių, strėnų, krutinės, pečių, rankų ir kojų. Nesveikumo vidurių ir inkstų, zarnų ligų. Nusilpnėjimo, sunkaus kvėpavimo, nervų, slaptų užsikrečiamų ligų. Blogus sapnus, kosulio, širdies ir galvos ligų. **TEIP-PAT MOTERŲ,** skausmingas ménesines ir visas kitas ligas, kurios tik atsiranda varginimui žmonių. Gydome kaip šviežias teip ir užsisenėjusias ligas, nepaisyk kad tau niekas nepagelbėjo, neatideliok, bet atsišauk lietuviškai, o busi išgydytu nuo visokių ligų, kurios varginimui žmonių atsiranda ir yra išgydomos.

KAM mokėti didelius pinigus šundaktariams už be vertės pamiešta vandenį, kad Philadelphios M. Klinikas duoda teisingas, grynas, geras liekarstas už mažą atnagradijimą, naujausio sutaisymo ir vartojant tikras gyduoles apturėsi reikalingą gerą sveikatą.

Perstok sirgęs kad gali but išgydytu, bet atsišauk nevilkinant prie:

The PHILADELHIA MEDICAL CLINIC,
1117 Walnut St., Philadelphia, Pa.

Ateinantiems valandos: nuo 10 iki 4 po piet; šventadieniais no 10 iki 1 p.p.
Utarninke ir Pėtnyčioje nuo 1 iki 8 vakare.

Dr. Aleks. Browne, Vyriausias Daktaras.

Šitam Klinike tikrai tik moksliški diplomuoti daktarai gydo; ir vietoje didelių apgarsinimų duoda geras liekarstas, kurios išgydo sergancius, yra tai teisingiausias apgarsinimas.

"LIETUVOS" KELIAUJANTIEJI AGENTAI.

Simanas Kvietkauskas.
M. K. Wilkevicze,

Nori mokintis Barzdaskutyklos?



Tamista šį amatą gali išmokti nuo 4 iki 6 savaičių. Kainuos tau tik $30. Mes duosime visą setą skutimo prietaisų. Šis amatas yra tinkamu perdėm visame svietе ir tamista turėsi tada savo ypatišką vertelvystą busi savo darbdaviu. Rašyk pas:

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

MOKYKLA ŠOKIŲ.



Prof. Julius S. užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokinu valsą 6 rušių, taip, kad gali drąsiai eiti šokti publikoj. Taipgi išmokinu ir kitus šokius su keleta vakarų. Mokinu kas vakaras apart Seredos. Lekcijos yra nuo 7 val. vak. iki 10 val. Prof. Julius S. praneša visiems, kurie nori išmokti šokt ateik ant šio adreso: 2124 So. Halsted st. Ofisas ant 3-čių lubų atdaras nuo 6 val. vak. Taipgi mokinu visokius šokius Buck & Wing, Buck Skirt, Irish Jig, Clog, Spanish Waltz, Waltz, Two Step, Side Step, Barn Dance. Pirma Lietuviška Mokykla Amerikoj. Prof Julius S. kviečia be skyriaus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti.

Šokiai ir ballus kas seredos vakarą, atsibus Freiheit Turner svetainėj, 3417 So. Halsted st. Pradžia 8-tą val. vak. ir trauksis iki 1-mai val. ryto. Inžanga vaikinams 25c. Merginoms dykai.

Rosijos-Amerikos Linija

Vienutinė vežanti be persėdimo Linija tarp Rosijos ir Amerikos. Nauji dvišriubiniai garlaiviai "Kursk", "Russia", "Birma" "Lituania" reguliariškai kas dvi sevaiti važinėja tarp Rosijos ir Amerikos Tai yra vienatinė linija, kuri veža tiesiai Rosijon be persėdimo kokiame nors uoste. Pasažierai gali susikalbėti savo prigimtoj kalboj ir gauna priprastą jos valgį. Kaip patogu yra vašiuoti be persėdimų, gali patirdyt kiekvienas kuris tik važiavo.

Rusiškieji pačtiniai garlaiviai išplaukia šiuo laiku:

Laivai	Iš New York
LITHUANIA	Kovo 25tą 1911
RUSSIA	Baland. 8tą 1911
KURSK	Baland. 22tą 1911

Smulkesnių žinių klauskit pas svarbiausius Linijos atstovus.

A. E. JOHNSON & CO.
27 Broadway New York.

Telefonas Yards 1532

Dr. J. KULIS

Gydytojas ir Chirurgas

3255 S. Halsted St. Chicago, Ill.

PRIEMIMO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12; 6 iki 9 vakare
Nedėl.: nuo 9 iki 12 po piet; nuo 6 iki 8 vak.

Daktaras F. G. Scholer

Room 1020 Masonic Temple
State and Randolph Sts.,
CHICAGO.

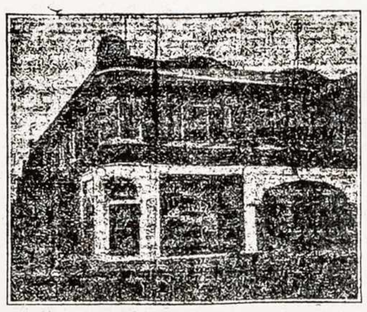
Garsus Vokietijos kroniškų ligų gydytojas. Su užsendintoms ligoms, ateik ar rašyk

Lietuviškai ar Vokiškai.

Šiomis dienomis tapo atidaryta lietuvių banka vardu

New City Savings Bank

4601-03 So. Ashland Ave.



Su "Checking Account" dėl visų biznierių. Už sudėtus pinigus į musų Banką duodame Chekių knygutę, iš kurios galima rašyti Chekius, kurie yra tinkanti visur.

Priimame pinigus ant užčėdijimo ir mokame 3% nuo 1 d. Sausio ir nuo 1 d. Liepos.

Taipgi turime "Safety Depesit Vaults" (skryneles dėl sudėjimo visokių brangenybių) po $2.50 ir aukščiaus metams. Darome tikrą bankinį biznį. Skoliname pinigus ant visokių išlygų: ant mortgage, notų ir tt. General Fire Insurance Agency. Kožname pareikalavime išrašome Policy su paaiškinimu apie kaštus. Visiems yra gera proga atlikinėti savo reikalus musų Bankoje.

New City Savings Bank.

Savininkai namo ir Bankos viršininkai

G. L. UKSO, Pres., S. MARCINKIEWICZ, Vice-pres.
A. J. BIERZYNSKI, Cashier.

4601-03 S. Ashland Ave., Chicago, Ill

Telephone Yards 76



NEW YORKO GARSAUS Dr. F. Hartmanno

Nauja Metoda Gydymo!

Šita nauja metoda gydymo visokias ligas, yra teip pasekminga, kad šitas daktaras gali pasididžiuodamas sakyti, jog tai tikriausias ir geriausias budas išgydymui visokių ligų; todėl kad tai yra paslaptys surastų vaistų paties Dr. Hartmanno ir paslaptybė to išradimo; apie kurią kiti visai nežino tojo budo sutaisymo vaistų kaip Dr. Hartmannas yra išradęs. Kadangi tai naujas budas gydymo tik dabar atidengta, tai ir vadinasi NAUJA METODA GYDYMO, — be abejonės kuri sergantiems pagelbsti ir išgydo greičiau ir teisingiau, negu koksai su jermulka iš New Yorke netikras. Dr. Hartmanui, yra dėkingi žmonės, kurie tik kreipėsi prie jo, tai visi apturėjo sveikatą, tik pasidėkavojant jo gerlems vaistams ir NAUJAI METODAI, kurią naudoja išgydymui sergančių. Jeigu tulas vaikiozas tik buvęs New Yorke ir pas mane, o pabėgęs iš čia, nesisarmatija užsidėjęs žydišką jermulką su kitu, vadytis dideliu daktaru, tai galit žinoti, kad Dr. Hartmanas turi buti daug sykių didesniu daktaru, todėl kad suviršper 20 metų New Yorke hospitolėsia buvo ir dabar gydo žmones tam pačiam mieste. Geras daktaras nereikalauja bėgiot. Dr. Hartman visokias ligas išgydo be peilio; ir nežudo žmonių su aperacijomis, nes pagelbsti su gerais vaistais.

Nereikia daug kalbėti, bet štai patys žmonės kalba, kurie yra dėkingi Dr. Hartmanui už jo gerą gydymą; tad iš daugumos nors porą talpiname:

Guod. Tamista Daktare.

Aš žemiau pasirašęs, širdingai dėkavoju Dr. Ferd. Hartmanui, už išgydymą nuo ligos, kuri kankino mane per 3 metus, skaudėjimas viduriuose, pagedusių nervų ir kraujo; kas mane labai privargino. Nors kiti neįstengė išgydyti, bet kad Dr. Hartmanas pataikė, ir pamatiškai išgydyti, tad pripažinstu, kad esi geras daktaras.

FR. LEVAČEKS,
514 W. 50 St., New York, N Y.

Malonus Dr. Hartmanai:

Su džiaugsmu siunčiu didelį dėkingumą už išgydymą mano vidurių ligos, išbėrimo kuno, blogo kraujo, sutinimo ir skaudėjimo blauzdose. Dar kartą sakau, nemažai esiu dėkingas už sveikatą. JOS. TURKEVIČIA,
695 Sheridan Road Canal, Wilmette, Ill.

Kad kitiems pagelbėjo, tad Dr. Hartmanas gali ir tau pagelbėti, tai atsišauk pas jį parašydamas lietuviškai, aprašant ligą, o apturėsi tokius vaistus ir pagelbą, kuri tau išeis ant sveikatos nuo rheumatizmo, dispepsijos, nusidėvėjimo, širdies ligos ir kraujo nečystumą, kaip tai išbėrymus ir niežėjimo odos ant viso kuno ir t. t., teip-pat užkietėjusių vidurių, nuomario, mažumos kraujo ir įvairiau piktas ligas, kurias dėlei negražumo vardų neminim ir nuo saužagystės, teip-pat ir moterų nesveikumus ligų ant kurių tik sergate. Atsišaukite ar parašykit apie savo ligą adresuojant:

DR. F. HARTMANN,

231 East 14 St., New York, N. Y.

Valandos nuo 10 ryte iki 5 po piet. Nedėliom nuo 10 ryte iki 1 po piet.

Dr. F. Hartmans, parašė ir jau išleido knygą po vardu "NAUJA METODA", yra tai žingeidi knygelė, kuri aprašo, kaip kraujas teka po žmogaus kuną ir visokias ligas. Prisiųskie 10 centų ir čionai paminėk savo ligą ant kurios nesveikas ir iškirpęs prisiųskie.

Vardas pavardė.....

No. ir gatvės.....

Miestas ir Steitas.....

Michigano Farmoms Žemės

greta su lietuviškomis farmomis "John Stevenson".

Šitos žemės randasi tik 1 iki 2 mylių atstui nuo Omer miesto ant Detroit & Mackinan geležinkelio. Žemės yra lygios, gerai ant jų deri kviečiai, rugiai, avižos, kukuruzai, pupos, bulvės, visokios rųšies daržovės, o ypač obuoliai, kriaušės, slyvos. Geri vandenįs. Šiuo mėnesiu specijališkai nužeminta kaina — 40 akrų už $160 gyvais pinigais. Žemės prieina prie didelės plytų ir stogadangčių dirbtuvės, kame galima gauti darbas. Atvažiuokite apžiurėtų. Adresuokite:

R. Hintermeister
St. Charles, Mich.

DOVANAI!

KREIPKITĖS KIEKVIENAME ATSITIKIME SU UŽSITIKĖJIMU, O APTURĖSITE UŽGANĖDINANTI ATSAKYMA DOVANAI!

IŠKIRPK ŠI LAPĄ TEIPGI, IR ATSAKYK ANT UŽKLAUSIMU.

Ar yra kokia liga Jųsų genkartej?...
Kaip senei sergate?...
Kiek turit metų ?...
Ar patiko kada norints kokia nelaimė?
Ar stovis ligos eina blogyn?...
Ar jaučiate save nuvargintu?...
Ar skubei nusigąstat?...
Ar skauda galvą ir kurioje vietoje?...
Ar turit kraujo užplaukyma galvoje ir kaip tankei?...
Ar jaučiate kokį užimą ausise?...
Ar akis ne skauda?...
Ar rodosi prieš akis margumai?...
Ar liežuvis yra baltumais apdengtas?
Ar tankei turite spjaudyti?...
Ar spjaunate su kraujais ir kaip tankei?...
Ar gerklė uždegta ir sutinus?...
Ar atjaučiate kutęninimą gerklėje?...
Ar viduriai reguliariškai čystinasi?...
Ar malimas vidurių yra atsakantis?...
Ar atjaučiate sunkumą po valgiui?...
Ar nupuolate sverime?...
Ar turėjot kada karštligę?...
Ar turėjot kada veneriška (lytišką) ligą?...
Aprašykit apie ją?...
Ar turite išbėrimus ant kuno?...
Kuriose vietose?...
Ar kankina užkietėjimai vidurių?...
Ar linkęs prie skubaus persišaldymo?
Ar turite plaučių ligą?...
Ar kosite ir kada?...
Ar atjaučiate smarkų skausmą krutynėje?...
Kurioje vietoje?...
Ar jaučiate kryžiuje skaudėjimą?...
Ar skauda šonuose?...
Kokis yra skaudėjimas?...
Ar rankos, kojos ir kitos dalys kuno sutinę?...
Ar atjaučiate kada šaltį?...
Ar jaučiate viduriniame organizme skausmus?...
Kurioje vietoje?...
Ar turite norą valgyti (apetitą)...
Ar valgot reguliariškai?...
Ar valgot daug mėsos?...
Ar gerete daug arbatos ir kavos?...
Ar vartojate daug svaiginančių gerymų?...
Ar rūkote ir kaip tankei?...
Ar daug miegate?...
Ar atmintis bloga?...
Ar kankinot save jaunystos klaidingumais?...
Ar jaučiate skausmus lytiškose dalise?
Ar turite baltus tekėjimus ?...
Ar turite gumbo liga?...
Nuo kokios ligos?...

Delko kentėjimuose tylite! Tukstančiai Tautiečių apturėjo sveikata ir savo jegas, nes Jie norei ir su užsitikėjimu man atsidavė. Delto tikėkite manim! Atsilankykite skubei, arba rašykite Lietuviškai, reikalaudami patarimo Jųsų kentėjimuose, kol dar nėra per vėlų. Jųsų slaptybė, bus mano slaptybę, nes noriu vien tik Jums pagelba suteikti, per tai kreipkitės prie manęs kiekviename reikale dar šiądien, o aš suteiksiu atsakyma naudinga Dovanai!

Iškirpkite Šį Lapą

Gerbiamas Daktare,
Collins N. Y. Medical Instituto, 140 W. 34th St. N.Y.

Siunčių Tamstai atsakyma ant užklausymų ir meldžiu teisingai ir skubei man pranešti, kas yra su mano sveikata? Ar Tamsta galite mane išgydyti, ar gal liga mano yra jau ne išgydoma? Meldžiu Tamstos prisiųsti man **Dovanai,** nusprendymą apie kentejimus mano.

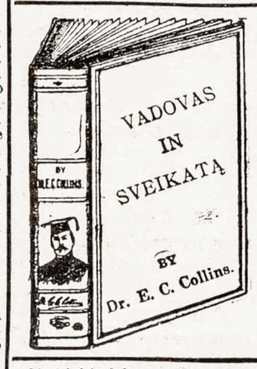
Vardas ir pavardė.....

Adresas.....



Dr. E. C. COLLINS.

Isteigėjas didžiausio Amerikoje Instituto **The Collins New York Medical Institute.**



KNYGA TA APSAUGOJE Jųsų SVEIKATĄ.

Yra tai didžiausia knyga, kokia kada norints likos išleista. Yra drukuota Lietuviškoje kalboje ir paaiškina Jums, kokių budų sveikąta užlaikyti, o ištikus ligai, kaip sveikąta skubiau atgauti.

Skaitykit knygas ir kitų daktarų, o pątys suprasite skirtumą.

Prisiųskite 10 c. markėmis apmokėjimui pasiuntymo lėšų, o apturėsite tą knygą **Dovanai!**

Skubinkit delto pasiteirauti apie savo sveikatą, kreipdamiesi ypatiškai, ar per laišką prie Dro S. E. Hyndman, Viriausio Medikališko Direktoriaus,

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 W. 34th Street.- New York City.

Ofiso valandos: šiokiomis dienomis nuo 10 v. ryte, iki 5 v. po pietų. Nedeldieniais ir šventądieniais nuo 10 v. ryte, iki 1 v. pietų. Utarninkais ir petnyčiomis nuo 7 iki 8 v. vakare.

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law

132 S. Clark, Cor. Madison St.

Atwood Bldg., Room 806

Tel. Franklin 1178.

Lietuvys advokatas, taiges tiesų mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31mos

Telephone Yards 2390.

Aprašymus Išsiunčiu Dykai!



Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų. Tukstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, sulaiko slinkimą jaukų galvos ir tai trumpame laike. Vietje senų atauga nauji, gražus ir stiprus plaukai. Visokia informacija DYKAI. Jeigu apsergate ligą, tai atsikite pas savo mi sto daktarą. Rašykit pas:

PROF. J. M. BRUNDZA
BRODWAY & SO. 8TH ST. BROOKLIN, NEW YORK

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS--Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

KOŽNAS GAUS DYKAI



kuris prisiųs keletą markių, musų No. 3 kataliogą, didžiausią lietuviškoj kalboj, 64 dideli puslapiai. Jame telpa aprašymai suvirš 200 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pasako nuo ko jos prasideda, kaip jas pažinti, kaip nuo jų apsisaugoti, kokias gyduoles naudoti, kiek jos prekiuoja ir kur jas gauti. Paveikslai ir prekės įvairių kvepiančių ir gydančių muilų, Perfumų, Elektro-gydančių aparatų, Roberinių išgirbimų, Monų, Painų, Štukų, Drukuojamų Mašinėlių, Armonikų, Koncertinų, Britvų, Pavinčevonių ir šimtai kitokių kožnam reikalingų dalykų. Iškirpk šitą apgarsinimą ir prisiųsk mum, o tuojaus gausi visai dykai kataliogą. John I. Bagdziunas, Prope.

JOHN'S SUPPLY HOUSE
2334-2336 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Vardas.....

Adresas.....

Miestas..... State.....

Seniausia Lietuvių užeiga pas

JUOZUPĄ RIDIKĄ

Užlaiko visokius pirmo skyriaus gėrimus ir kvepenčius cigarus ir

Gražią Naują Svetainę

Susirinkimams, vestuvėms, baliams ir tt. Širdingas priėmimas ir broliška roda kiekvienam

3253 Illinois St., Kerte 33rd

BUK VYRAS



50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodziais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, isigyditi nuo uznuodijima krauja arba sypili, nubiegima sieklos, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus išmietimus, ę negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodel jus kentat ir kaip galet galutinai isigyditi. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo lajka tyrinejimo tu, specijalisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siuscia vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekokiu piningu, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 902 22 Fifth Avenue, Chicago:
Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prižadiejima, aš noriečiau jog Tamista prisiustumei man vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.

Vardas.....

Adresas:..... Steitas.....

VYRAI IŠGYDOMI Į 5 DIENAS

VARICOCELE HYDROCELE (Papurtimas gyslų) Be peilio ar skausmo.

Noriu išgydyti kiekvieną vyrą sergantį išplėrimu lytiškų dalių gyslų, striktura,, užsikreėlamus kraujo nuodus, nervišką sunegėlėjimą, pažlugimą lytiškų dalių ir ligas liečiančias vyrus. Šitas nuoširdus pasiulinimas yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir vaistų be jokios naudos ir mano noru yra parodyti visiems šitiems žmonėms, kurie buvo gydomi dešimtiems ar daugiau daktarų be jokio pasisekimo, kad aš turiu vienintėlį budą kuriuomi tikrai išgydau.

Remokėk už gydymą be naudos — mokėk už tikrą išgydymą.

Aš tikrai išgydau ligas skilvio, plaučių, kepenų ir inkstų, noris ir labai užsedintas.

Slaptos Vyrų Ligos
Išgydoma greitai, tikrai ir su pilna slaptybe. Nervų nusilpnėjimas, nupuolimas sveikatos, žudymas stiprybės, nubėgimas kraujo, užnuodyjimas. šlapuminės gaištys.

Plaučių Ligos.
Dusulys. Brončytas ir kitos plaučių ligos tikrai išgoma mano vėliausiu budu. Širdies ligos.

(Ištyrimas Dykai.)



Išgydo kad butum sveikas.

Specijalistas vyrų ir moterų ligų.

Moterų Ligos.
Vidurinės ligos, skausmai strėnose, baltosios tekėjimas ir kitos ligos tikrai išgydomos. Užpakalinės žarnos, užsedintos ir nerviškos ligos moterų.

Kraujo Užnuodyjimas
ir visos odos ligos, kaip ve pučkai piktoji dedervinė, šunvotės, niežtulys, hermohiodai, sustiprinimo gyslų, naikinanti nubėgimai, įsisenėjusios ligos.

AŠ KALBU LIETUVIŠKAI.

Dr. ZINS 41 So. Clark St. Chicago.

(tarpe Randolph ir Lake)

Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vakare, Nedėliomis nuo 9 ryto iki 4 po piet.

D-re Marija Dowiatt-Sass

Moteru ir vaiku ligu specialiste

Offisas
1725 W. 18th St.
Tarpe Paulina ir Wood gatvių
Sasso aptiekoje
Telephone Canal 1208
Valandos: nuo 9:30 iki 12:00 dien.
nuo 3:00 iki 4:00 po piet
nuo 7:00 iki 8:00 vakare

Rezidencija
5208 W. Harrison St.
Arti 52ros Ave.
Telephone Austin 737
Valandos:
iki 9:00 kiekvieną rytą